

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő Szépirodalmi főmunkatárs
Dr. PAP ZOLTÁN EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

A parlament mérlege.

Budapest, július 6.

A kanikulai napok hőségével egészen mostanig dacolt a parlament. Ha voltak is békétlenek, ha akadtak is olyanok, akik sürgették a zárórát, mert a kupolás teremben folyó szóörlest meg-unva, enyhébb és mulatságosabb tájékok felé kíváncsítottak, a törvényhozás háza nem hagyta abba a munkát mindaddig, amíg teendők és feladatok álltak előtte. Ma már tul vagyunk mindenben: az összes sürgős javaslatokból törvény lett, a honatyák immár jogosan vehetik igénybe az arany szabadságot.

Ilyenkor pedig önként kínálkozik az az alkalom, hogy a haldokló parlamenti ülészsakot mérlegcsinálással bucsuztasuk: ez a mérleg mutatja meg, hogy az elmúlt hónapok mit értek a nemzet szempontjából. Minden, ami él, annyit ér, amennyit cselekedett. A nemzet cselekvősége pedig ott csucosodik ki a népakarat kifejezésére rendelt szervben. Ha a nemzet akcióvágya és akcióképessége tessed, tessed a parlament is. Hogyha valamelyik nemzet élni, dolgozni akar, a parlamenti élet érveréséből olvashatjuk le legpontosabban a nemzeti lélek hullámvetését.

A letűnt ülészsak a letűnt politikai esztendővel egyetemben két jelt mutat.

Jelét először annak, hogy a hosszú politikai válságok időfecsérlése után szokatlan hévvel és intenzitással ébredt föl a nemzetben az akció és a cselekvés vágya. A nagy alkotmányharcz alatt lassan romladozott körülöttünk minden. A küzdelem hevében a nemzet nem látta ezt, nem ért rá, hogy törődjék vele, mint ahogy az a gazda, akinek a háza ég, nem szakíthat magának arra időt, hogy a veteményes kertet kimélje és kellő időben megkapálja. A harcok lezajlása után azonban a nemzet látta, hogy milyen károk történtek és érezte annak a szükségét, annak a kötelességét, hogy a mulasztottakat pótolja s a rombolásokat helyreállítsa. Ez az intenzív munkakedv ösztönözte sürgős cselekvésre a parlamentet is. A magyar törvényhozás talán még soha sem dolgozott annyit és olyan gyorsan, mint az elmúlt esztendő két ülészsaka alatt. Egyik sürgős javaslat a másikat követte, köztük olyan is, amelyik egészen új csapásokra tereli az ország kulturális és gazdasági fejlődését. A magyar törvénytar kötetek közül talán egyetlen egy sem lesz olyan vastag, mint az a kettő, amelyik a lefolyt két parlamenti ciklus eredményét is magában foglalja.

Ez a lázas munkakedv s ez a nagy munkaeredmény az utolsó tíz hónap egyik jellemvonása. Az pedig, hogy ez a jellemvonás csak dicséretére válik a lezajlott politikai esztendőnek, nem szorul bizonyításra.

A másik jellemvonás, amit a mérleg csinálásakor konstatálhatunk, az, hogy amint látszik, a nemzet akciókedve s

ezzel együtt a parlament munkálkodásának iránya kevésbé jogászai lett s jobban közeledett az élet reális szükségleteihez, mint eddig bármikor. Távol áll tőlünk, hogy ezt tisztára a politikai vezetők s a parlament javára írjuk. Bizonyára úgy van, hogy a mai időben követelődnek és sürgetőbbnek léptek elő a gazdasági és szociális szükségletek, mint eddig. Ma nem engedheti már meg a magyar törvényhozás sem magának azt a luxust, hogy hónapokat fordítson a költségvetés s más egyéb adminisztratív természetű javaslat taglalására. Az az idő, amikor szűzszónokok s hazabeszélők órákat töltöttek el azzal, hogy a budget tárgyalásával kapcsolatban nézetüket fejtegették minden lehető és lehetetlen kérdésről, régen lejárt. De a parlament és a politikai vezetők javára kell írunk azt, hogy megértették a változó idők változó szükségleteit. Abban a törvénykönyvben, ami az utolsó esztendő eredményeit összefoglalja, dominálni fognak a szociális jellegű s a gazdasági értékű törvények. Hogy futólag és taláalomra felsoroljunk egy-néhányat, itt vannak az államvasutak beruházásáról, a közegészségügy módosításáról, a községi és körorvosok fizetésrendezéséről, több vasut engedélyezéséről, az állattenyésztés fejlesztéséről, a munkaházak építéséről, a végrehajtási törvény módosításáról, az ingyenes elemi népoktatásról, a büntető törvénykönyv novellájáról, a birtokrendezésről szóló törvényjavaslatok. Mindezek csak az utolsó ülészsak s az utolsó hónapok eredményei, de hiven mutatják a magyar parlament munka-

Refrain.

Írta: Bárdos Artúr.

(Utánnyomás tilos.)

— Azt mondta, hogy egyedül akar velem lenni, hogy nyugodtan akar velem beszélni. Egy-egy szavából, nem: sok szavából, miket köznapiságok és a társasági szemérem formái közé reített, tudom, talán tudom, hogy miről akar velem beszélni. Mégis eljöttem. Még is. Mert magam is úgy gondolom, hogy meg kell valamit beszélnünk, nyugodtan és zavartalanul. De, látja, itt sem szólhatunk zavartalanul. Ez a lorgnettes asszony, aki oly szorgosan és behatóan vizsgálja már egy félóra óta azt a képet, tulajdonképpen minket néz s ha legközelebb még egyszer meglát együtt, akkor a kis polgári fantáziája és a gyakorlott rosszhiszemősége nyomban sokkal többel lesz tisztában, mint azzal, hogy maga a férje barátjával jár tárlatra. Hogy számár a becsületes asszony és a többi. Nem vette észre, hogy a katalógusos kisasszony egészen idáig kísérte el a tekintetével és láthatólag megnyugodott, mikor maga rövid keresgélés után rámtalált? Ezer halk, fülöncsiphetetlen, tolakodó indiszkréció, melylyel a tiltott viszonyok paradicsoma ki van tüskézve. Aztán nyugodtan sem igen beszélhetnénk mi már többé egymással, ha rálépünk az utra, mely előtt állunk. Nagy, ha már nyugodtan, annál rosszabb.

Akkor volna csak keserves a kiábrándulás, mikor a barátságunk a mechanikus ismétlődések nyugodt révébe térne. Mikor a házasetben fejedtet veszi a nyugalmas élet, a tiltott viszonyok életében akkor kezdődik a kiábrándulás, a morális csömör, az önutálat és minden, amire egy viszony rózsás küszöbén nem gondolunk. Én, fájdalom, már nagyon is gondolok rájuk. Csakis ezekre gondolok. Beléjük fáradtam, édes asszonyom.

— Tehát nem szeret?

— Nem erről van szó, asszonyom. Higye el, nem erről. Egyelőre kapcsoljuk ki ezt a kérdést és próbáljunk objektív dolgokat megállapítani. Hidegen, okosan. Mintha nem is rólunk volna szó. Abszolút igazság például az, hogy a reitőzés, a bujdosás, az apró, beestelen kis indiszkréciók kerülgetése kínos és megalázó dolog. Bizony, nagyon okosan, nagyon józanul kell mérlegelni az ellenértéket, azt a néhány illuziót, melyet ezért a sok kínos valóságért cserébe kapunk. Hálátlan, ostoba és kómikus dolog, amire vállalkozom. Tudom. Az erénycsész, a prédikátor szerepe. De nem is érzek hivatást az ilyesmire. Nem vagyok én morálfilozófus egy cseppet se. Csak éppen az izlésem tiltakozik az ellen, hogy két olyan ember, mint mi, házmesterek és cselédek előtt bujdosson. Ez az, amit meg kell gondolnom, mikor a barátom felesége ugynevezett modern leplezetlenséggel a szemembe mondja, hogy szeret és vállalni kész ennek a mondásnak

minden következményét. Én inkább vállalom az apostol ostoba szerepét, holott tudván tudom, hogy a megtéritek szemében mindig utálatosak az apostolok. Inkább exponálom magam a filozófus szerepébe olyan helyzetben, mely bizonyos aktivitást követelne. Egyszóval: kínos és kómikus óhajtok lenni, ami igazán a legnagyobb áldozat, amit férfi a józan ész nevében meghozhat. Áldozat volna még akkor is, ha nem szeretném...

— Tehát nem szeret?

— Csak abból következteti, hogy azt mondom: szeretem? Becsületes logika. És milyen asszonyi! Bizonyára nem figyel egyetlen érvemre sem, csak a konkluziót várja, azt, amelyet maga akar. Nem érzi a meggyőződésöm őszinte, a maga javát óhajtó melegét sem, inkább azt érezni, hogy a romlását akarom, csak azon az uton, melyet maga akar. Hogy tudnak maguk akarni! Férfi, ezzel a szívóssággal, ezzel az átlagos asszonyi szívóssággal, mind Napoleonná lenne. Nem hallgat rám, nem hall semmit, csak — csukott ajakkal és kivörösödő szemmel — minden dalból egyetlen dallamot, hogy: nem szeretem.

— Nem szeret.

— De igen, édes asszonyom. Most már nincs okom elhallgatni. Komolyan és becsületesen mondhatom a szemébe: szeretem. Meleg, aggódó érzésekkel simogatom körül, ahánvszor csak magára gondolok. De éppen ezért kötelességem

irányát, azt, hogy ebben az országban most egy hatalmas népjóléti munkaprogram végrehajtása folyik. Miután évek hosszú során át arról panaszkodtunk — és pedig nem ok nélkül, hogy a magyar közvéleménynek és a magyar politikai világnak nincsen érve a gazdasági és a szociális programok iránt, örömmel vehetjük tudomásul, hogy ez az idő most már megváltozott. A magyar parlament munkássága nemcsak mennyiségre, hanem az eredmény modernségét tekintve is kiállja a kritikát.

S ezek után várakozva tekinthetünk az őszi kampány elé, amikor nemcsak az ipartörvény revíziója s az általános választói jog lesznek azok az egyedüli törvényjavaslatok, amelyek a haladó élet és a szociális szükségletek megértéséből fakadnak. Ha csak szerencsétlen véletlenek s kiszámíthatatlan eshetőségek nem jönnek közbe, lehetetlen, hogy ez az intenzív, lelkiismeretes munka meg ne hozza a maga áldásos eredményeit.

Budapest, július 6.

A képviselőház holnap, kedden, délelőtt 11 órakor rövid ülést tart, amelynek napirendjén csak a ma elfogadott birtokrendezési javaslat harmadszori olvasása szerepel.

Hadik államtitkár Budapesten. Hadik János belügyi államtitkár ma reggel Abbáziából Budapestre érkezett.

Uj főrendek. Már hónapok előtt jelentettük, hogy a király Chernel Gyula és Metzner Béla képviselőket, akik a függetlenségi pártnak régi, kipróbált tagjai, a főrendház tagjaivá fogja kinevezni. Ma azt jelentik, hogy ez a kinevezés már legközelebb megtörténik.

A nyári szünet. A képviselőház holnap délelőtt tizenegy órakor rövid ülést tart, amelynek napirendjén a birtokrendezéssel szembeni javaslat harmadik olvasása lesz. Pénteken tartja a képviselőház a szünet előtt utolsó ülését és akkor szeptember huszonkettedikéig elnapolja üléseit. Az őszi ülészek érdemleges tárgyalásai azonban csak október végén fognak kezdődni, mert szeptember végén csak a delegáció tagjait választják meg és azután az üléseket a delegációs ülészek tartamára ismét elnapolják.

magammal, a magam érzéseivel szemben is, hogy megvédelmezzem önmaga ellen is. Látja, maga nem abból a fajtából való asszony, aki megcsalja az urát máról-holnapra egy szeszélyes elhatározással, csak olyan emóciókkal, mintha új kalapot vásárolna. Magánál nagy, megrázó földrengésekkel járna ez és talán soha nem találna meg többé a nyugalmát. Hiszen minden bűn csak relatív, csak a bűnöző erkölcsétől függ: bűn-e, vagy szeszélyes, izgalmas játék. Vagy akár egyik sem. Funkció. Mindennapi mozdulat. Maga olyan asszony, akinek a szerelméért lehet küzdeni, de a szerelmét elfogadni soha. Én — így szeretem magát. Szeretem, tehát meg is védelmezem.

— Nem szeret! Nem szeret!

— Hát ha azt mondanám, hogy lerombolok magamban minden becsületes meggyőződést, hogy nem törődöm a maga jóvoltával, lelkiismeretlenül, sőt talán közönyösen is. — de elfogadom a szerelmét, elfogadom minden erkölcsi következményvállalás nélkül is, elfogadom most — talán már holnap nem is — a gyönyöröket, amiket kínál, a testét, muló örömeire... Ez nem alázna meg? Szóljon! Van bennem ebből az emberből is valami... Mit szólna ehhez?

— Talán... szeret!

Az utolsó ecsetvonások.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, július 6.

A képviselőház már elfogadta a birtokrendezéssel szembeni javaslatot is; s ezzel a szünet előtti föladatok utolsóját is elvégezte. Mindamelllett ez az ülés sem futt bele az unalomba; maga a birtokrendezés nem kavart föl ugyan sok vizet, hanem a végrehajtási novella még ma is kísértett. Harmadszori olvasásban fogadta el a Ház a novellát, de mielőtt ezt megselekedt volna, kalandos hírek kerengtek róla. Beszéltek, hogy nem fogják elfogadni, vagy lényeges módosításokat fognak rajta végezni. Mindez a jóslás nem vált be; csak annyi történt, hogy Nagy Györgyöt kérték, hogy az ő hirhedt „módosításán” módosítson ma valamit a harmadszori olvasásnál. De Nagy György erre nem volt hajlandó s így a harmadszori olvasásnál csak Mérey Lajos technikai módosításai kerültek szóba.

A birtokrendezéssel szembeni javaslatot Ferenczy Géza referálta. Brediceanu Korjolán, Artim Mihály és Nagy György egy-két aggodalmat formuláltak a javaslat irányára vonatkozólag; de Mezőssy Béla államtitkár és Günther Antal igazságügyminiszter felszólalása mindenkit megnyugtatót. A részletes tárgyalásnál szintén akadt egy-két megjegyzés, de aztán csakhamar végeztek a javaslattal. — Holnap csak ugynevezett formális ülés lesz.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött háromnegyed tizenegy órakor. —

Elnök: Návay Lajos.

Jegyzők: Szentkirályi Zoltán és Szmeccsányi György.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A jegyzőkönyvet észrevétel nélkül hitelesítették.

Harmadszori olvasás.

Napirenden van a végrehajtási novella harmadszori olvasása.

Szentkirályi Zoltán jegyző felolvassa a törvényjavaslatot.

Mérey Lajos: A törvényjavaslat tárgyalásakor több módosítást tett, amelyeket a Ház el is fogadott. Mivel a tárgyalás során a szakaszok számozása megváltozott, kéri, hogy a módosításokat az igazi helyükre iktassák be. (Helyeslés.)

Az elnök: A házaszabályok 237. szakasza megengedi, hogy harmadszori olvasásakor a becsusztott stílus hibákat kijavítsa a Ház. Az indítvány tehát szabályos.

A Ház Mérey Lajos indítványa szerint megigazítja a javaslat szövegének elrendezését.

Az elnök: Ezzel a végrehajtási eljárás módosításáról szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadta a képviselőház. Felhatalmazást kér az elnökség számára, hogy a javaslatot hozzájárulás végett átküldhesse a főrendiháznak. (Helyeslés.)

Következik a birtokrendezési javaslat tárgyalása.

A birtokrendezés.

Ferenczy Géza előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja a javaslatot, amely igen sürgős a kisbirtokos-közönség érdekében.

Brediceanu Korjolán: Egy-két kifogása van a javaslat ellen, de azért mégis elfogadja.

Artim Mihály tagosítási visszaéléseket mond el. A javaslatot elfogadja.

Mezőssy Béla államtitkár: Brediceanu úgy tűntette fel a földművelésügyi kormány akcióját, mintha például Krassóban és Szörényben a nemzetiségek kárára törtene. Ez éppenséggel nem áll. A kormány igen sokat tett ott a szegény nemzetiségi nép érdekében. Az sem igaz, hogy az akció szerzett jogokat érint. A kormányt annyira elhalmozzák birtokajánlatokkal, hogy erre szükség sincsen. A nemzetiségek elhírdetik a külföldön, hogy a kormány nemzetiségellenes gazdasági politikát üz. Ez éppenséggel nem igaz, mert a földművelésügyi tárca költségvetésében is számos tétel van, amely egyenesen a nemzetiségi szegény nép javára szolgál. (Élénk ugy van! kiáltások.) Artimnak azt feleli, hogy a zborói Rákóczi-birtokot nem fogják felparcellázni, mint Artim kívánja, mert szükséges, hogy azon az exponált vidéken az egész birtok a legbiztosabb kézben, a magyar állam kezében maradjon. (Élénk helyeslés.)

Kijelenti, hogy mind azok érezni fogják a kormány meleg, szerető gondoskodását, akik hű polgárai az államnak. (Zajos helyeslés és éljenzés.)

Brediceanu Korjolán: Nem akart a kérdésbe politikát keverni; megnyugvással veszi tudomásul az államtitkár szavait. A hűségéről felállított fokmérő azonban gyanus. (Nagy zaj.)

Günther Antal igazságügyminiszter: Kijelenti, hogy amennyiben tőle függ, rajta lesz, hogy a birtokrendezési eljárás bírósági része a lehető leghamarábban megoldassék. Ha jogsérelmek történnének, orvosolni fogják. A kormány kötelességén messze túlmenve, gondoskodik a nemzetiségek közgazdasági érdekeiről. Elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Helyeslés.)

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadja. A részletes tárgyalás során a második szakaszról

Nagy György szót kér. (Zaj.) Fontos indítványa van, azért szólal föl. Senki sincs a Házban, aki ezt a kérdést jobban ismerné, mint ő, (Nagy derültség.) mert ő köteteket írt erről a kérdéssel. A kormánynak messze menő felhatalmazást kíván adni, hogy a közlegelők fenntartására pénzt utalványozhasson.

Thaly László: Korjolánt küldjük oda először legelni!

Nagy György: A kormány segítségére kíván sietni. (Günther Antal igazságügyminiszter összecsapja a kezét.) Indítványozza, hogy a szakaszban bizonyos összeget bocsássonak a kormány rendelkezésére, a közlegelők fenntartására. A javaslatot elfogadja.

Brediceanu Korjolán módosítást ajánl.

Ferenczy Géza előadó nem fogadja el Nagy György indítványát, mert a kérdést az állattenyésztés fejlesztéséről szóló törvény már rendezte. (Helyeslés.)

A Ház a szakaszt változatlanul elfogadja s a módosításokat mellözi.

A harmadik szakaszról

Bernáth István azt indítványozza, hogy a törvény érvénye alól csupán a bíróság is befejezett rendezési, arányosítási és tagosítási ügyek véteszenek ki.

A Ház a szakaszt ezzel a módosítással fogadja el s változatlanul megszavazza a javaslat többi szakaszát is.

Az elnök megállapítja a holnapi napirendet s az ülést negyed tizenkét órakor berekesztette.

Budapest, július 6.

Zavarok a végrehajtási novella körül. Az a bizonyos, amelyet Nagy Györgynek az az indítványa okozott, hogy a nyugdíjas állami tisztviselők nyugdíját is mentesítsék a foglalat alól, ma sem nyert végleges elintéztést. A folyosókon az ülés megnyitása előtt sokat vitakoztak arról, lehet-e a harmadik olvasásnál, amely a mai ülés napirendjén szerepelt, a hibát kijavítani. A házaszabályok ugyanis a harmadszori olvasásnál csak stílus módosításokat engednek az általánosságban s részleteiben megszavazott törvényjavaslatban, érdemi változásokat nem. Megállapították, hogy a hiba korrigálható, ha Nagy György maga ajánlja elfogadott indítványának stílus módosítását. Módosítása tudvalevőleg így szól:

„Az előbbi szakaszban felsorolt személyeknek és özvegyeiknek nyugdíja, vagy kegydíja, ugyszintén a nyugdíjaztatás folytán járó személyes pótdíjak, valamint a lelkészek aggastyáni fizetése nem foglalható le.”

Ha Nagy hozzájárul a második sor elején levő „és” kötőszó kihagyásához és az egyes szavaknak a mondat megváltozott értelméhez képest való kijavításához, akkor a hiba ki van javítva. Az indítvány szövege ugyanis a stílus módosítással ez lenne:

„Az előbbi szakaszban felsorolt személyek(nek) és özvegye(k)nek nyugdíja vagy kegydíja, ugyszintén a nyugdíjaztatás folytán járó személyes pótdíjak, valamint a lelkészek aggastyáni fizetése nem foglalható le.”

Az ülés megnyitása előtt közel egy óra hosszat tanácskoztak ezen Wekerle Sándor miniszterelnök, Günther Antal igazságügyminiszter, Návay Lajos alelnök és az igazságügyminisztérium szakelőadói. A tanácskozás után Günther és Návay mindjárt felkereste Nagy Györgyöt és kapacitálni iparkodott, de siker nélkül. Nagy György ragaszkodott ahhoz, hogy tudatosan kívánta nemcsak az özvegyek, hanem a nyugdíjas tisztviselők mentesítését is. Így a tanácskozás eredménytelen maradt és a főrendiházra vár a hibás szakasz kijavítása. A főrendiház pénteken délelőtt tíz órakor tárgyalja a végrehajtási novellát. Amikor is a kormány a sokat vitatott hetedik szakaszt az igazságügyi bizottság szövegében ajánlja a főrendiháznak elfogadásra, míg Nagy György körlevelekben igyekszik a főrendeket módosításának megnyerni.

A t. HÁZBÓL.

I. Csomagolás.

A színen nagy bőrdöngők jelennek meg. A parlamentbeli póstán élénk a forgalom. Levelek és táviratok jönnek-mennek: „Holnap érkezem.“ „Szíves fogadtatás mellőzése kéretik.“ (Az érkezés tudniillik olcsóbb, mint a fogadtatás.) A honatyák „a legolcsóbb bevásárlási forrásokat“ keresik a megüszelendő főkörtések miatt. Mindenütt plánumok, utikalauzok, árjegyzékek.

— Merre mégysz? — kérdezi egyik a másiktól szíves barátsággal.

Holott a czél leginkább az, hogy aztán ő ne oda menjen. Riminibe mégis egész csapat készülődik a függetlenségi párt szélső néppárti oldaláról.

— No, akkor én másfelé tartok. — morfondíroz egy kabalista, — mert ha én is ott lennék, még képviselőnek néznének.

A jóízű ember mostanság, ha elmegy, óvakodik attól, hogy a külföldön kiváltságos magyarnak tartásuk, mivel a világfürdők krónikájában állandóan tudnak olyan magyar képviselőkről, akiknek izgága magaviseletük miatt prezentálták a hotelszámlát, mielőtt kérték volna és más tartózkodási helyet ajánlottak nekik.

Különbben a nagy tömegben már nálunk is kevesebb értéke van e rangnak. Multkor esett meg Molnár Ákossal, aki bájos sógornőjét Er-mihályfalvára kísérte le, hogy tapasztalnia kellett a különbségeket. Nemrégiben még úgy volt, hogy a képviselőknél a legkényelmesebb vas-uti kupék jutottak. Most a keleti pályaudvaron az esti vonat mellett tucatszámra tolongtak a közönséges utasok közt. Eleve látni lehetett, hogy felénél többnek nem jut üléshely. A vonat ott állott s egy perc alatt az összes kupék el voltak foglalva. Molnár Ákos elővette az állomásfőnököt.

— Igenis, képviselő ur, — felelt a főnök előzékenyen. — Ha csak lehetséges, csatolunk még egy kupét.

Sőt a mozdonyvezetőnél is tudakozódott a főnök.

— Ugy van, — erősítette ismét. — várunk még, ha csak lehetséges.

S ott állott Molnár Ákos a pálya mellett és várt. Hát ahogy várt, várt, egyszer csak szép lassan kezdett elindulni a vonat.

— De most tessék ám felugrani, — szölt az állomásfőnök, — mert megy a vonat.

És ugrani kellett és ott kellett aztán állani az elsőosztályú folyosón és csak úgy haladtában kiálthatott vissza:

— Jó viczezt volt, főnök ur . . .

— Viczezt nem volt, de több kocsit sem volt, amit csatolni lehetett volna. — felelt a főnök, míg a többi utas, ha szintén szenvedett, legalább tapasztalhatta a vasut előtti egyenlőséget.

Ki erre megy, ki arra megy, de úgy látszik, mindenki elmegy. Pedig még a héten egy napra szükség lenne rájuk, a holnapot nem is számítva. Holnap harmadszori olvasásban kell megszavazni a birtokrendezésről ma elfogadott törvényjavaslatot, ami azonban csak formalitás, senki se fog haragudni miatta, ha csupán az elnök és a jegyzői kar szavazza meg. De pénteken komolyabb dolog miatt kellene összegyűlni. Arra az időre számítják, hogy a képviselőházhoz visszaérkezik a főrendiháztól a javított kiadású végrehajtási novella, amelyikben nem lesz benne az, hogy a köztisztviselők nyugdíjakat foglalhatnak. Akkor aztán ezt megint meg kell szavazni legálisan.

Ezt a végrehajtási novellát borzasztó nehe-

zen tudják bepakkolni az uti podgyászba. Hol az egyik paragrafus, hol a másik üti ki a láda fedelét.

Ma megint kísérleteztek vele. Ha Nagy Györgyöt rábírnák, hogy egyetlen egy kis szöveget stiláris sajtóhibának minősítsen, hát még most is rendbejönnének. Csak éppen egy „és“ szócskáról kellene kijelentenie, hogy stiláris hiba. Fel kellene állania, mielőtt ma a javaslatot harmadszori olvasásban vennék elő, fel kellene állania és azt mondani, hogy ő a módosítást nem úgy gondolta, hogy a köztisztviselők és özvegyek nyugdíja ne legyen lefoglalható, hanem csak, hogy a köztisztviselők özvegyek nyugdíját érintette. Akkor aztán nem kellene a főrendeket fásztani, hogy új szöveget olvassanak és nem kellene a képviselőket még egyszer összetoborozni péntekre.

— Honnan is veszünk képviselőket péntekre? — tünődtek.

— Majd csak lesz valahogy, — szölt Ugron, — én most elmegyek a vásárcsarnokba . . .

— Képviselőket venni?

— Nem, hanem halat venni.

Hogyha halakkal lehetne pótolni péntekre a képviselőket, az még valamely megoldás lenne.

De gondolkozni kell felőle, mert Nagy György nem engedett. Hosszas tanácskozott miatta és nem jutottak dűlőre.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét Hammersberg László jegyző egy negyed óráig olvasta és feltekintett az okulárja mellől.

— Még nincs semmi?

— Nincs.

— Talán szünetet kérjek a jegyzőkönyv olvasása közben?

— Már az se használ.

Hammersberg tehát befejezte s ezzel egyelőre az ügy is befejeztett.

Lesz, ami lesz. A novellát átküldik a főrendekhez, onnan aztán visszaküldik.

. . . És akárki mit mond, az utipodgyászt többet nem fog kelleni kipakkolni. Ha másképpen nem lehet, telegrafice fogják megszavazni a módosítást.

* * *

II. És Kunszentmárton . . .

És Kunszentmártonról most már hosszú ideig nem lesz szó a parlament annalesében. Talán őszig nem is fog szóba kerülni Kunszentmárton.

A dolog tudniillik úgy áll, hogy az utolsó hónapokban a képviselőház sok minden világesemény és európai ügy felől tájékozatlan maradt, de Kunszentmárton valamennyi intézményével, nevezetességével, lakosságának viszonyaival, közigazgatásával, jogi és társadalmi, gazdasági és kulturális, ipari és kereskedelmi helyzetével alaposan megismerkedett.

Köszönheti ezt az ország és Kunszentmárton az ő jeles képviselőjének, a balpárti Bozóky Árpádnak. Bozóky a szőnyegre kerülő összes kérdéseknél felszólalt néhányszor és mindig hosszú beszédeket mondott. És amikor az anyag fogytán volt, rendszeren elővette Kunszentmárton. Kezdte a költségvetésnél, amelyet ahhoz mért, hogy mi haszna, avagy mi kára lehet belőle Kunszentmártonnak. S ha a honvédtisztek fizetésemelése került szóba, ott is figyelembe vette Kunszentmárton helyzetét. Az ügyvédi gyámintézetnél a kunszentmártoni ügyvédek sorsa lebegett szeme előtt. A népoktatási javaslatnál előadta Kunszentmárton összes kulturális tényezőit, közölte velünk, hogy ott hány iskola, hány tanító, hány írni-olvasni tudó és hány analifabéta van. A szeszadó-javaslatnál pontos

statisztikát csinált a kunszentmártoni pálinka-fogyasztásról, a várható áremelkedésről és a fogyasztás mértékéről.

A végrehajtási novellánál megtudhattuk, hogy hány hitelező, hány adós és hány végrehajtó van Kunszentmártonban és hogy hány árverés várható.

De most már vége. Nincs több javaslat, Nincs több Kunszentmárton.

És ha elmegy a kerületébe Bozóky Árpád, teljes joggal hivatkozhatik rá, hogy egy képviselő sem emlékezett meg annyiszor a kerületéről, mint ő. Sőt az összes képviselők az összes kerületekről nem beszéltek annyit, mint Bozóky egyedül Kunszentmártonról.

Hogy azonban a sok emlegetésnek kézzel fogható eredménye nincs?

Hát azt igen egyszerűen megmagyarázhatja Bozóky Árpád. Az oka annyi, hogy ő az ellenzéken van és nem ő a miniszter.

Mert ha Bozóky lesz a miniszter, akkor nemcsak a harmadik egyetemet, de a magyar bankot is Kunszentmártonban állítják fel.

Budapest, július 6.

A horvátországi helyzet. Báró Rauch Pál horvát bán — mint zágrábi tudósítónk táviratozza — Ehrenhöfer miniszteri tanácsos és Maisvanszki pénzügyigazgató kíséretében, hivatalos ügyben automobilon Likába utazott. Banjevcics, Károlyváros polgármestere és jogpárti képviselője meghívta a bánat vendégségbe. Erről értesült a városi tanács, amelynek szombat délután tartott ülésén Lukinics képviselő, tanácsos tiltakozott az ellen, hogy a polgármester felajánlja házát az átutazandó bának. A polgármester kijelentette, hogy a meghívás nem hivatalos jellegű, hanem mint magánember határozta el magát a vendéglátásra és ettől a szándékától nem áll el. Bizalmatlanságot szavaztak a polgármesternek és határozatilag kimondták, hogy a bán fogadásán nem jelennek meg. Szombaton este a polgármester lakása előtt, ahol a helyettes polgármester részvételével társaslakoma volt, az utca népe lármás tüntetést rendezett, amelyet a rendőrség hamarosan szétvert. Károlyvárosba telefonon jelentették, hogy a bán utirányt változtatott és nem fogja a várost érinteni. Báró Rauch Pál ma reggel öt óra tájban utazott el Zágrábról és nyolcz órakor Mostanjéba érkezett, ahol tisztelgő küldöttség várta. Dél felé a dugareczai vonalon a lakosság tüntetett ellene. — Tuskaán képviselő elítélésének ügyével foglalkozott ma a hétszemélyes tábla. A képviselőt, kinek mentelmi jogát a horvát tartománygyűlés felüggesztette, a petrinjei törvényszék becsületsértésért pénzbírsággal sújtotta. Ezt az ítéletet most a tábla feloldotta és új tárgyalást rendelt el.

Báró Rauch horvát bának a Lika vármegye határközségeiben tett utazása dacára a horvát-szerb koalíció hiveinek szakadatlan izgatásának, nevezetesebb incidensek nélkül folyt le. Zágrábi jól értesült körökben mit sem tudnak az ellenzéki lapokban megjelent azon hírről, hogy dr. Banjavic képviselő, aki annyira exponálta magát báró Rauch bánért, volna kiszemelve Crnkovic osztályfőnök utódjának. Dr. Banjavic a horvát jogpárt tagja és ennélfogva a horvát-szerb koalícióhoz tartozik, miért is a horvát jogpárt külön ülésén foglalkozik majd dr. Banjavic magatartásával. A Starcevic-párti lapok nagy meglepéssel konstatálják, hogy dr. Banjavic, a koalíció tagja, ily konfliktusba keveredett Supilo és hiveinek politikájával.

A miniszterelnök utazása. Néhány bécsi lapnak azzal a hírével szembent, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök Ischibe utazik, ahol szerdán kihallgatáson jelenik meg a király előtt, illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján jelentik, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak és hogy a miniszterelnök ischli útjára vonatkozólag mindeztideig semmiféle intézkedés nem történt.

Gróf Széchen a pápánál. Rómából táviratozzák: A pápa gróf Széchen osztrák-magyar nagykövetet kihallgatáson fogadta. A nagykövet a kihallgatás után megkezdte rendes nyári szabadságát.

A telekkönyvvezetők státusa. A telekkönyvvezetők országos egyesületének küldöttsége tisztelgett ma délelőtt a képviselőházban Wekerle Sándor miniszterelnöknel és Günther Antal igazságügy-miniszternél. Okolicsányi László, a küldöttség vezetője arra kérte a minisztereket, hogy a telekkönyvvezetők mai sérelmes státusát rendezze. Eről memorandumot is adott a minisztereknek, akik kijelentették, hogy a legjobb indulattal vizsgálják meg és intézik el az ügyet.

Elmaradt interpelláció. Jelentették, hogy Rakovszky Béla képviselő ma interpellálni akarta a miniszterelnököt a revali fejedelmi találkozás dolgában. E találkozás óta ugyanis mind az orosz, mind pedig az angol félhivatalos újságok egyhanguan azt hirdetik, hogy a miárszteri egyezményt Revalban elejtették. Mivel ez a kérdés a legközelebbi érdeklő monarchiánkat, fölvilágosítást akart kérni a dolgról, de mivel alig néhány ember volt a képviselőházban és a miniszterelnök is el volt foglalva, Rakovszky nem akarta a fontos ügyet ilyen körülmények között előhozni, hanem csak az őszszel teszi meg interpellációját és szóba hozza ezt az ügyet a delegációban is.

Olaszország külső és belső politikája.

Róma, július 6.

Nagy feltűnést keltett, hogy míg a revali találkozás óta az angol és francia sajtó nem győzi ennek a találkozásnak fontosságát méltatni, addig az olasz sajtó feltűnően csendes. Még feltűnőbbé teszi hallgatását, hogy Viktor Emánuel királynak tervbe vett elzászi látogatása sem rázza fel álmából, mely ellensúlyozni van hivatva a revali találkozást.

Az olasz sajtónak ez a magatartása teljesen egyezik az olasz külpolitika mostani irányával. A harcziásabb irány vezetői ugyan nincsenek megelégedve Tittóni mostani politikájával és több élénkséget szeretnének látni benne. Különösen Tripolisz izgatja őket s nagyon szeméretveik az olasz külügyminiszternek, hogy nyugodtan türi az ottani török hatóságok garázdálkodását, mely még autól sem riad vissza, hogy a „Banka di Roma” által fenntartott parti hajózásnak versenyt csináljon. A kormány sajtója ennek dacára hallgat; még Guistinó páter meggyilkolása fölött is napirendre tért és Tirreni olasz alattvaló halálát öngyilkosságnak jelenti ki, holott a tripoliszi olaszok azt állítják, hogy a török hatóság meggyilkoltatta. Tittóni azonban okos ember és tudja, hogy nem tanácsos az elmúlt flottademonstráció után a „Beteg embert” a végsőig felingerelni.

Bár mindenki tudja, hogy Olaszország politikája néha Franciaország és Anglia felé gravitál, az olasz politikusok mégis óvakodnak oly kalandokba bocsátkozni, mely ellentétbe hozná őket Ausztria-Magyarországgal és Németországgal. A várakozásnak politikájával lépést tart a hadsereg fejlesztése. Tittóninak az a teóriája, mely abban eszesoddik ki, hogy jól felszerelt hadsereg nélkül nem lehet külpolitikát csinálni, viszhangra talál egész Olaszországban. A hadsereg fejlesztésére Olaszország most rendkívül sokat áldoz s amellett a látszatát is el akarja kerülni annak, mintha fegyverkezése Ausztria-Magyarország ellen is irányulna. Tittóni óvatossága oly nagy ebben az országban, hogy Giolitti által hallgatást parancsoltatott a kamara egyik ülésén Bertolini közmunkaminiszternek és két képviselőnek, kik szóvá tették az osztrák határ felé építendő sztratégiai vasutat, pedig e két képviselő egyike hadosztály-tábornok.

Tittóni politikáját azonban ugylátszik nem osztja Bettolo tengernagy, a haditengerészet vezérkari főnöke. Bettolo admirális különösen azóta nagyon hangos, amióta sikerült neki Ferris Enrico vádjai ellen magát tisztázni. A legújabb vezérkari utja alkalmával leplezetlenül kijelentette, hogy az olasz flottának oly kevés támpontja van az „Adria” partján, hogy kénytelen lesz Ausztria-Magyarország ellen hatalmas flottát szervezni. Ez annál is inkább szükséges, mert például Velencze, dacára, hogy újabban oly sokat költöttek erődtítésre, teljesen ki van téve az ellenséges flotta blokádjának, mivel a legközelebbi hadikikötő, mely nagyobb hajóhad befogadására alkalmas, Spezia, ez pedig ezer-novolczszázötven kilométerre van Velenczétől.

Ezzel szemben az osztrák flotta nemcsak Pólára, hanem a természet alkotta dalmát kikötőkre támaszkodhatik.

Bettolo nézete oly befolyással volt nemcsak a kormánypártra és az ellenzékre, hanem a Barzilai által vezetett republikánusokra is, hogy a kétszázmilliót meghaladó hadügyi költségvetést majdnem egyhangulag elfogadták a kamarában.

Giolitti helyzete e szerint igen szilárd, bár a szocziálisták — kik a kamarában meglehetősen csendesek — a reakció vádiával illetik, viszont a reakzionáriusok azért támadják, mert szerintük a miniszterelnök tulságos engedékeny volt a szocziálistákkal szemben a parnai sztrájk alkalmával.

Egy konzervatív államférfi kijelentése szerint, Giolitti diktátor kényszeríti konzervatív többségét, hogy liberális politikát csináljon. Bár Tittóni és Luzzattiról mindenki tudja, hogy kaczerkodiknak a Vatikánnal, de viszont Giolitti ezt saját céljaira használja fel, amennyiben rögtön ellenük uszítja a balpártot, mihelyst észreveszi, hogy két minisztere konzervatív kormány alakításán fáradozik. Emiatt aztán örökös feszültség áll fenn Giolitti és Tittóni között.

A mostani országgyűlést 1909 őszén oszlatják fel, de a képviselők fele meg van győződve arról, hogy már a szeptember végén új választások lesznek, amelyekből Giolitti pártja, — legalább a miniszterelnök úgy reméli, — óriási többségre fog szert tenni.

KÜLFÖLD.

Az új szerb kormány.

Budapest, július 6.

Velimirovics kormányalakítása már biztosra van. A két radikális párt megegyezett az új kormány leendő programjában, úgy, hogy a kompromisszum aláírása után Velimirovics a király elé fogja terjeszteni az új minisztérium névsorát. A kormánypárt tegnap tartott értekezletén első sorban a kompromisszumos javaslatoknak az ifju-radikálisok részéről elfogadását vették tudomásul, mire e kompromisszum részleteit állapították meg. A kompromisszum tartalma ezek szerint a következő volna: A két radikális párt kötelezi magát, hogy az ó-radikálisokból alakított Velimirovics-kabinetnek lehetővé teszi az appanage-nélküli költségvetést és az Ausztria-Magyarországgal való kereskedelmi szerződés elintézését.

Az ifju-radikális párt a szkupstinában nyilatkozatot fog tenni, hogy szintén államérdekek tartja az appanage megadását és annak a folyó évre való megszavazását csak az ország gazdasági helyzetére való tekintettel tagadta meg. Ez annak megállapítására szolgál, hogy az ó-radikálisok az appanage nem pártszempontokból, hanem az állam érdekéből állították be a költségvetésbe. Az Ausztria-Magyarországgal való kereskedelmi szerződés elintézése után a Velimirovics-kabinet visszalép, felváltva egy Milovanovics elnöksége alatt álló koalíciós kabinetből, amelyben az ifju-radikálisok három tárczát (igazságügy, közoktatásügy és közgazdaságügy) kapnak. E kabinetnek a szkupstina az őszi ülészakban megszavazza az 1909. évi költségvetést, a házszabályoknak oly módon való revízióját, hogy ez minden obstrukciót megakadályozzon, a választási törvény revízióját, esetleges sürgős állami szükségleteket, valamint a királyi család appanageáról szóló törvényt. Amennyiben a szkupstina e törvények elintézése után képtelennek mutatkoznék a további munkára, a koalíciós kabinet új választásokat ír ki. Az új választások eredménye szerint az a radikális párt fog homogén kabinetet képezni, amely e választásokon többséget kap. E kompromisszumot ma a két radikális párt delegátusai írásba foglalják és aláírják, mire a két radikális klubnak fog átadatni definitív elfogadás végett. Ha ez megtörténik, Velimirovics szentesítésre fogja előterjeszteni az új miniszteri listát.

A Neue Fr. Pr. egy munkatársa beszélgetést folytatott Szimics bécsi szerb követtel a miniszterválság megoldásáról.

Az ifju-radikálisok — mondotta Szimics — nem fognak több akadályt gördíteni a kereskedelmi szerződés megkötése elé. Némelyikük előreláthatólag tartózkodni fog a szavazástól, néhányan talál opponálni is fognak, de nem olyan módon, hogy ez a kereskedelmi szerződés elfogadását elodázhassa. Én a kereskedelmi szerződést Ausztria-Magyarországgal biztosítottak tartom és ezzel új korszaka kezdődik meg a barátságos viszonyok Ausztria-Magyarország és Szerbia között, melynek az új szerb kabinet külügyminisztere is szószólója lesz. Ezzel Péter király külföldi utazásának az utja is megnyílt, mely eddig zárva volt, mert Péter király mindig nagy súlyt fektetett rá, hogy Ferencz József királynál tiszteletét tegye, mielőtt a többi európai uralkodókat meglátogatja. Nem tudom, hogy mikor fog ez a látogatás megtörténni, de utja már egyengetve van. A válság megoldását, azt hiszem, Ausztria-Magyarországban is méltányolják, mert hiszen tudjuk, hogy ott is óhajtják a jó viszonyt, mert hisz Achrenthal politikája is az, hogy a balkáni államokban a monarchiával szemben bizalmat ébresszen.

Belgrádból jelenti tudósítónk: Pasics mielőtt végképp elhagyta a miniszterelnökséget, több külföldi hírlapírók kiténtetésre ajánlott. Többek között Wernld, a londoni távirati iroda igazgatója és a Reuter-ügynökség Balkán-tudósítója a másodosztályú Száva-rendet kapta, dr. Werthandel, a német keleti távirati ügynökség igazgatója Berlinben a Száva-rend harmadosztályát, két munkatársa a negyedik osztályt kapta, egy berlini ügyvéd pedig, állítólag annak a röpiratnak a szerzője, amely legutóbb jelent meg Berlinben s amelynek éle Ausztria-Magyarország ellen irányult, a Száva-rend harmadik osztályát nyerte.

Belgrádból jelenti tudósítónk éjjel: Ma irták alá a két radikális csoport bizalmi férfiai a megegyezésről szóló jegyzőkönyvet. Az új radikálisok kijelentik a jegyzőkönyvben, hogy a szerződéstelen állapotnál megkötött kereskedelmi szerződést kedvezőbbnek tartják, de a felelősséget érte többségre háritják. A szocziálisták és a haladópartiak azzal fenyegetőznek, hogy ha csak egy mandátumukat is nem igazolja a többség, a saját szakállukra obstrukciót kezdenek. A skupstina legközelebbi ülése szerdán lesz.

A reichsrath ülése. Az osztrák képviselőház egyhangulag elfogadta a munkásbiztosítás reformjára és kifejlesztésére irányuló szocziáldemokrata sürgős javaslatot. A vita során a belügyminiszter kijelenti, hogy a javaslat elkészítésére irányuló munkálatok rövidesen befejezést nyernek és a kormánynak feltett szándéka november 3-án a ház elé terjeszteni a javaslatot, mely a beteg- és balesetbiztosításon kívül felöleli a rokkant- és aggkori biztosítást is. Egyben kötelező gondossági intézkedéseket tartalmaz azon gazdaságilag önálló egyének javára, akik foglalkozásukat tekintve, a munkásosztályhoz tartoznak és így ugyanolyan joggal igénylik e biztosítási intézmények jótéteményeit. Az ülés végén a közoktatásügyi miniszter a ma benyújtott interpellációkra válaszolva, pontosan vázolta a tényállást és hangsúlyozta, hogy szó sem lehet arról, hogy a cseh vizsgálatok Bécsben életbeléptetessenek. Biztosítja a házat, hogy örökösök a fennálló jogi állapot fenntartásáról. A ház holnap tartja legközelebbi ülését.

A győzelmes forradalom. Az argentiniai külügyminiszter az assuncioni argentiniai követségtől táviratot kapott, amely megerősíti, hogy a forradalom győzött, a kormány megbukott és több miniszter idegen követségre menekült. Szintugy megerősíti a távirat, hogy a forradalmi pártok új kormányt alakítottak és elnökké Emiliano Gonzalez Naverót választották meg. Assuncióból érkező utasok jelentése szerint Ferreira miniszterelnök és minisztertársai lemondani kényszerültek és a braziliai követségre menekültek. A forradalom győzelmét aratott.

A svájci alkotmányrevízió. A népszavazás 223.508 szavazattal 87.851 ellen, illetve 21½ kanton szavazatával 1½ ellen elfogadták a szövetségi tanács által javasolt alkotmányrevíziót, amely szerint a szövetség iparügyekben törvényhozói joggal ruháztatik fel. Az abszint eltiltására vonatkozó intézkedést 223.347 szavazattal 134.502 ellen, illetve 20 kanton ellen elfogadta a népszavazás.

A perzsi...
a perzsi...
fölvilágosi...
ránból a...
mindig né...
osztatás...
ták, csak...
sok polit...
program...
zította. A...
van töké...
emlékeze...
ben tart...
sége el...
mulva leg...
lően a k...
Nyugtalan

A Re...
tatot Mir...
kerület m...
hoz tart...
nappal ez...
dekokiz...
tisztázodo...
latkozott:

— Eg...
parlament...
tülvitelre...
nagy nép...
gásu tago...
házban a...
emelni fo...
elemek v...
közést. A...
a parlam...
zott nek...
radalom...
hir, hogy...
tát, Tehe...
font árán...
ményem...
ról, s a v...
nosz taná...

A jöv...
latkozott:

— So...
két nagy...
liberális...
meretes...
változás...
tudniilik...
hogy töb...
nult oros...
hogy a t...
hozza fél...
joceltva...
Croszo...
tatja rit...
csakis sa...
darczot v...
radt. Ami...
dás érde...
uton van...
talan élet...
rendszer...
csétlen b...

A mu...
lemmel a...
a felteve...
dékét. M...
kormány...
udvari m...
csánatot...
rablott t...
térítést...
keresked...

Péter...
porosz m...
tek és a...
előnyo...
környék...
A török...
vámhivat...
vonalaka...
Tehe...
nek vissz...
jelentés...
tette ki...

Az...
San-Fran...
getekre...
Azt besz...
vülmi. A

A perzsa forradalom. A *Matin* szerkesztője, aki a perzsi helyzetéről magától a sahtól kért táviratban fölvilágosítást, a párizsi perzsa követség utján Teheránból a következő feleletet kapta: A sah ő felsége mindig népének javával törődött és a parlament fölmozgatását, a melynek hatását kiilődön erősen túlozták, csak a közjó érdekében határozta el, minthogy a sok politikai klub, a melynek semmiféle határozott programja nincsen, a kormányzást nagyon megnehezítette. A sah császári szavához híven, szilárdan el van tökévelve, hogy az alkotmányt, a melyet boldog emlékeztető atyja népének adott, főtartsa és tiszteletben tartsa és mások által is tiszteletben tartassa. Ő felsége elrendelte, hogy az új választás három hónap múlva legyen és hogy az alaptörvényeknek megfelelően a kamara és a szenátus egyszerre ülésezzen. Nyugalankodásra semmi ok sincsen.

A Reuter-ügynökség tudósítója beszélgetést folytatott Mirza aga perzsa képviselővel, aki Azerbaján kerület mandátumát bírja. Mirza aga a liberális párt-hoz tartozik, májusban hagyta el Teheránt, néhány nappal ezelőtt érkezett Londonba és csak akkor szándékozik visszatérni hazájába, ha a helyzet némileg tisztázódott. A válság okáról a következőképpen nyilatkozott:

— Egyáltalában nem lep meg a krízis kitörése. A parlament képtelen volt a hasznos reformok keresztülvételére. A többségben, amely az országban igen nagy népszerűséggel bír, többnyire szélsőséges főfogású tagok voltak. Veszedelemes elem volt a képviselőházban a papság, amely azt remélte, hogy a válság emelni fogja tekintélyét és befolyását. A mérsékelt elemek visszavonultak, mert előre látták az összeütközést. A sah megragadta az alkalmat, hogy fellépjen a parlament ellen, mely oly sok kellemetlenséget okozott neki. A válság a XVIII. századbeli francia forradalommal hasonlítható össze. Nagyon lesújtott az a hír, hogy oly sok vér folyt és hogy a parlamenti palotát, Teherán legszebb középületét, a melyet 300.000 font árán lehetne ismét fölépíteni, elpusztították. Véleményem szerint a sah nem tudott a véres eseményekről, s a vádak a környezetében élő hizelgőket és gonosz tanácsadókat terhelik.

A jövőt illetően Mirza aga a következőképp nyilatkozott:

— Sokan azt hiszik, hogy Perzsia sorsa attól a két nagyhatalomtól függ, amelyek közül az egyik liberális és kicsiny, gyöngye államok védőjeként ismeretes. A két birodalom politikája azonban folyton változónak van alávetve. Az említett liberális hatalom, tudniillik Anglia, folyton bátorította a perzsa népet, hogy több jogot követeljen. Később Anglia visszavonult orosz vetélytársa előtt és megelégedett azzal, hogy a távolból figyelje a történéseket. Anglia azt hozza föl tértelensége okául, hogy nem érzi magát föl jogosítva beavatkozni egy idegen állam belügyeibe. Csozország azonban a legnagyobb biztonsággal folytatja intrikáit. Véleményem szerint Perzsia sorsa csakis saját néptől függ. A reformpárt akciója kudarcot vallott, mert a nép még jelenleg igen elmaradt. Ami a saht illeti, hatalmát az alkotmányos haladás érdekében kellett volna felhasználnia. Most oly uton van, a melyen veszedelemben van trónja és talán élete is. Csak a visszatérés az alkotmányos rendszerhez, akadályozhatja meg a további szerencsétlen bonyodalmakat.

A múlt éjjel mintegy hatvan kozák kísérte figyelemmel az angol követségi épület hátsó ajtaját abban a feltevésben, hogy valaki el fogja hagyni a menedéket. Marling angol ügyvivő panaszt tett a perzsa kormánytól és követelte, hogy a kormányzó és az udvari miniszter teljes egyenruhában kérjenek bocsánatot. A sah nagybátyja követeli az összes elrablott tárgyak visszaadását és 500.000 tomanse kártérítést. A bazárokat ismét be fogják zárni. A nagykereskedelem teljesen pang.

Pétervárról jelentik: A tárgyalások a török és orosz megbízottak között eredmény nélkül végződtek és a török csapatok Perzsia északkeleti részén előrenyomulnak. Koszám városát már bevették s a környékben a keresztény falvakat kurdok pusztítják. A török csapatok több kerületet megszálltak, vámhivatalokat rendeztek be, országutakat és vasutvonalakat építenek, sőt kezdik az adókat is beszedni.

Teheránból jelentik, hogy az angol követet, a ki nek visszahívását sürgette a sah, odaérkezett távirati jelentés szerint Edvárd király magas rendjellel tüntette ki.

Az Atlanti flotta. New-Yorkból táviratozzák: San-Franciscoban az egész Atlanti flotta a Filippin-szigetekre való indulás előkészületeivel van elfoglalva. Azt beszélnek, hogy a flotta utiprogramja ki fog bővílni. A lapok azt hangsúlyozzák, hogy Taif még

tágitani fogja Roosevelt elnök tengerészeti terveit s az amerikai nemzet kész őt támogatni. E tervekhez tartozik egy állandó Pacific-hajóraj létesítése, amely legalább is olyan nagy lesz, mint az Atlanti-flotta, sőt talán még nagyobb. Ez Japán magatartására való tekintettel történik s azért is, mert Kinában belső zavartól lehet tartani és tekintettel arra, hogy a Filippini szigetek lakossága az utolsó jelentések szerint lázadásra készül.

Marokkó. Jaurés a Humanitéban hevesen támadja Damade tábornok eljárását, aki segítette Abdul Azisz csapatát Azemmur elfoglalására irányuló tervekben. Ez hallatlan megsértése az Európának és a francia parlamentnek adott szónak. Damade kitérte a francia kormányt az álnokság vádjának és Franciaországot egy megalázó diplomáciai incidensnek. Jaurés végül kijelenti, hogy ma vagy holnap kérdést fog intézni a kormányhoz, vajjon nem tartja-e időszzerűnek véget vetni az expedíciónak, amely céljatlanná vált és csak veszedelmes incidenseket idézhet elő. A parlamentnek, mielőtt szünetét megkezdi, formális és határozott garanciákat kell kapnia.

Az azemmuri állapotokról szóló különböző sürgönyök összehasonlításából a következők tűnnek ki: Miután az Ulard Ford-törzs emberei a hadkötelességet megtagadták, a 29-éről 30-ára forduló éjjelen az assisi csapatok elhagyták Mazagánt, hogy Azemmurt megtámadják. Az ottani Hafid-párti kaid, El Hersiel Glaui sürte, hogy a külváros kertjeit elfoglalják, de azután, mikor száz lovas őket hátra támadta, ő is támadáshoz látott és az assisi katonák csunya vereséget szenvedtek. Nyolcvan vagy száz a halottak száma és számtalan foglyot, fegyvereket és több ágyút kellett hátrahagyniok. Kis részük visszamenekült Mazaganba. A diadalmas kaid abbahagyta a menekülők üldözését. Azemmur kikötőjéből a Galile nevű francia cirkáló, amely Mazagánból jött, figyelemmel kísérte az eseményeket, míg a francia csapatok Uldel Madschkassinál, a Siadama területen, Azemmurtól 20 kilométernyi távolságban táboroztak. Junius 30-án, az új folyamán Kazablankából visszatért Damade tábornok parancsára a francziák utra keltek és délben már a Morbeh folyó jobbpartján Azemmurral szemben táboroztak. A bevont csónakok átadását követelték s a városhoz azt az ultimátumot intézték, hogy egy óra alatt hódoljon meg Abdul Azisznak, s a kaidot szolgáltsa ki nekik, ellenkező esetben a várost lövetni kezdik. Erre a kaid az előkelőkkel tanácskozott. Muley Hafid parancsa értelmében elhatározták, hogy a francziák erőszakosságával szemben nem tanúsítanak ellentállást, elhagyják a várost s a kaid valóban fegyverekkel és élelmiszerekkel megrakodva, délkeleti irányban Ramman keresztül Marakes felé vonult. Miután a megrémült népet vezetői elhagyták, előhozták a csónakokat, melyeken a francia csapatok átkeltek, elfoglalták a külvárost és minden akadály nélkül kitűzték a Dar El Machsel épületére a trikolorokat. Az elfogott assisi katonákat szabadon bocsátották, míg az elesetteket Mazaganba szállították. Jelenleg Azemmurban ezer gyalogkatonára — többnyire tirailleureók — 40 ágyu, valamint néhány kilométer távolságban 800 ember van hátvéd gyanúán. A mazagani francia konzul parancsára e hó elsején Sciard francia instruktor vezetésével 60 marokkói rendőr érkezett Azemmurba Damade rendelkezésére.

Görög kormányválság. Hogy a Teotokisz-féle többség különböző csoportjait meg lehessen nyugtatni, a Teotokisz-kabinetet a következőképp rekonstruálták:

Teotokisz elnök és hadügyminiszter
Baltazzi külügyminiszter
Lerides belügyminiszter
Gumaris pénzügyminiszter
Stais kultuszminiszter
Stefanon igazságügyminiszter
Empirikos tengerészeti miniszter.

Baltazzi, az új külügyminiszter a kabinet rekonstrukcióját Görögország összes külföldi képviselőivel tudatta. A rekonstrukció kizárólag a kormánypárt különböző csoportosulásai miatt történt. Ez azonban nem jelent semmi változást a kabinet politikájában. Az új miniszterek ugyanazt a politikát fogják követni, melyet Teotokisz kezdett, mikor a kormányra került. Különböznél pedig Görögország külpolitikai irányai maradnak változatlanok.

A maczedóniai bandák. Berlinből jelentik, hogy a *Vossische Zeitung* ma kezdi meg sorozatos közlését egy, állítólag autentikus bolgár titkos jelentésnek, amely a maczedóniai felkelés szervezéséről szól. A jelentés a nagyobb bandák helyett kisebbeket tart ajánlatosabbnak, mert ezek mozgékonyabbak és mert ezek a helyszínén lévén alakítva, inkább keltik azt a látszatot, hogy Bulgáriától függetlenül alakultak. Ajánlja továbbá a jelentés az örök szaporítása által a miliczia egy nemének életbeléptetését a bandák támogatására, valamint a gyilkosság és terror kiküszöbölését a bandák programjából, mert bűntettek kompromittálhatják a bolgár ügyet egész Európa előtt. A *Vossische Zeitung* szerint e jelentés szerzője egy magas állású bolgár hivatalnok, aki kormánya megbízásából beutazta azokat a területeket, ahol bandák működnek.

A portugál királygyilkosság. A párek házának mai ülésén gróf Arnoso kijelentette, hogy a királygyilkosság nem az anarchisták műve volt, mert olyanok nincsenek is Portugáliában, hanem gonosztevők bandájának a műve, kik közül kettőt megöltek. Szónok azt kérdezi, hol vannak a többi tagjai a bandának? Franciaországban Poittevin bírót egy csekélységből kifolyólag áthelyezték. A miniszterelnöknek kötelessége volna, hogy a királygyilkosság vizsgálatával megbízott bírót elmozdítsa. A miniszterelnök azt válaszolta, nem osztja nézetét, hogy Portugáliában nincs anarchizmus. Ami a királygyilkosság vizsgálatával megbízott bírót elmozdítását illeti, Portugáliának nem kell Franciaországot utánoznia.

A hosszú csók.

Persze, Amerika látta be, hogy végre itt az ideje a szerelmesek kifejezéseibe is némi szabatosítást és tudományos alaposítást belevinni. Hányszor nem mondják és írják: „csókolak milliószor, szeretnék ajkaidon csingni hétfőtől péntekig...”. És ezek még a legártatlanabban, vagyis legközelebb vannak a valósághoz. Az „angyal” szó például szerelmesek között olyan megszokott, mint egy akadémikus értekezésében a „mindezeknek dacára.” Vallásos embereknek fölösleges bizonyítani, hogy semmiféle husból-vérből való kisasszony nem lehet angyal. De hát az ilyesmit az extázis rovására írják.

Azonban a millió csók: matematika; ha az ember évszázadokon keresztül egyebet sem csinálna, mint valakit folyton csókolna, bajosan tudna millió csókot ledolgozni. Ami a másik szerelmi matematikai tulzást illeti, azt, hogy az ajkon isten tudja, meddig lehetne csingeni, erre vonatkozólag is pontos adataink vannak.

Heléna Bryss, egy newyorki színház csilága, több ezer ember jelenlétében, a színpadon „hosszu örökkévaló” csókot nyomott partnere ajkaira. Komoly tudósok kronométereket tartottak kezükben és úgy ellenőrizték a csók hosszát. A kisasszony erőlködött, a szemei kidülledtek, keble pihogott, teste reszketett, homlokán az izzadság vert ki, de mégse bírta ki tovább egy perc és negyvenhat (1'46") másodpercnél; ekkor már majdnem ájultan rogyott egy székre, hogy lélekzetet vegyen. Tehát az örökkévalóságig tartó csók még két percig se tartott. S ezután a csók után, mint maga a kisasszony később megvallotta, éppenséggel nem gondol újabb csókra és egyáltalában szerelmeire; egy pohár limonádé volt vágyainak netovábbja és azt meg is kapta.

Az amerikai szerelmesek azonban ebbe nem nyugodtak bele. Mint amolyan sporttal foglalkozó nép, rögtön rekordot akart javítani. Akadtak szerelmes párok, kik a nyilvánosság előtt váltottak hosszú, nagyon hosszú csókokat, hogy megjavítsák a rekordot; de eddig minden igyekezetük hiábavaló volt. Az (1'46") áll rendelkezésünkre, mint Sion hegye.

Hanem más következtést is szült ez a boldogság. Tereken, sétányokon, erdőben, ligetekben még fényes nappal is bőven lehetett látni ilyen rekord-kísérleteket. A brooklini rendőrkapitányt végre fölháborította ez a szemérmelenség és a következő utasítást adta ki rendőreinek:

— Ha különböző nemhez tartozó embereket csókolódnia látunk, közeledjenek a párhoz és egy-két köhintéssel figyelmeztessék, hogy illet-

lenséget követnek el. Ha a csók nem akarna félbeszakadni, meg lehet ragadni először a férfi, azután a nő vállát. Ha még ez sem használna, le is lehet őket tartóztatni.

Ez a drákói intézkedés azonban nem változtathat azon a megalapított tudományos tényen, hogy hosszú, örökkévalóságig tartó csók alatt értendő azon csók, mely legföljebb egy első és negyvenhat másodperczig tart.

Sötét bűnök.

— Az Eulenburg-ügy tárgyalása. —

Budapest, július 6.

A pör mai szenzációja nem a tárgyaló teremben, de azon kívül született. Egy levél jelent meg egy drezdai lapban, amelyet két év előtt irt Donah Richard herceg, a német arisztokrácia egyik legkiválóbb tagja és Vilmos császár meghitt embere Eulenburg Fülöp hercegnek. Már régóta rebesgették ugyanis, hogy a nagy pör szomorú hőse mindenkit elintrikált a császár környezetéből, akire féltékenykedett s annak idején különösen nagy száka volt a szemében gróf Hochberg, a királyi udvari színházak intendánsa. Sehogysem sikerült azonban Eulenburgnak Hochberget kiturnia, végre is alantas fogáshoz nyúlt: megrágalmazta Pierson titkos tanácsost, a főintendáns igazgatóját, hogy kezén millió sikkadtak el és gróf Hochberg erről mitsem tud. A híresztelés a császár fülébe is eljutott, megindult a vizsgálat, de Pierson, aki szívhajos volt, már nem érte be annak végét, a rehabilitációt, szélhűdésben meghalt. Gróf Hochberg aztán nem nyugodott, amíg ki nem derítette, hogy ki rágalmozta meg őt és Pierson. Nem volt nehéz ráakadnia és Eulenburg hercegre, sarokba szorítatva, bocsánatkérő levelet intézett az intendánshoz. Erről a förtelmes besugársról rántja most le a leplet Donah Richard herceg levele, amely még hét év előtt kelt s ma jelent meg egy drezdai lapban.

A mai eseményekről távirataink itt következnek:

A Dresdner Neuesten Nachrichten mai száma szenzációs levelet közöl, amely megvilágítja Eulenburg hercegnek évek előtt gróf Hochberg intendáns és Pierson titkos tanácsos ellen indított házsját s amely kétségtelenül bizonyítja, hogy Pierson tényleg Eulenburg kergette a halálba. Abban a konfliktusban, amely a rágalmak miatt gróf Hochberg és Eulenburg herceg közt támadt, Donah Richard herceg volt a békéltető. Miután Eulenburg egy nyilatkozatban visszavonta rágalmaikat, felhatalmazta Hochberg intendáns, hogy Pierson rehabilitálása céljából nyilatkozatát alkalmas módon közölhesse. Az affér befejezéseül Donah herceg még akkor — hét év előtt — levelet intézett Eulenburg herceghez. Leplezetlenül megírta neki, hogy rágalmaival, amelyek a császárt is felbőszítették, befeketítette a császár legkedvesebb emberét s ezt a hibáját jóvá sohasem fogja tehetni.

— Ha végképpen nem akarod eljátszani a felsége kegyét — így szól többek közt a levél — akkor jelentsd ki bűnbánóan, hogy félrevezettek és félrevezettél, hogy Pierson ártatlan s ami híreket róla terjesztettél, rágalmak voltak.

Ennek a levélnek megírására a házuk közt régóta fennálló barátság indított. Remélem, hálás lesz ez érte.

A Berliner Tageblatt megjegyzi, hogy Donah hercegnek ez a levele végleg tisztázza ezt az affért és lesújtó, megsemmisítő Eulenburg hercegre nézve.

Ugy volt, hogy Eulenburg herceget tegnap a Charitéből automobilon sétálni viszik, de a vádlott különösen rosszul érezte magát és az idő is hidegre fordult, tehát a séta elmaradt.

A mai tárgyalás is pontosan délelőtt 11 órakor kezdődött. Ma került sorra a koronatanuk kihallgatása. Mivel ez a két tanu hamisítatlan felsőbajorországi dialektust beszél, amelyet északnémet ember alig képes megérteni, a törvényszék tolmácsot alkalmazott.

Riedl tanu a mai kihallgatáson ismételte müncheni vallomását. Szembe mondta Eulenburg hercegnek, hogy kétségtelenül felismeri őt s fenntartja mindazt, amit első kihallgatásakor mondott. Gróf Eulenburg főudvarmester kihallgatásáról alig szívtárgyolt ki valami a nyilvánosságra. A vádlott azt fe-

lélte Riedl súlyosan terhelő vallomására, hogy egyetlen szó sem igaz belőle s miközben ezt mondta, nem is nézett reá.

Az Eulenburg-pör szombati tárgyalásáról s nevezetesen Trost egykori matröz kihallgatásáról szenzációs részletek jutottak ma nyilvánosságra. A vádlott herceg az elnök kérdésére Trost kihallgatása közben azt jegyezte meg, hogy lehetséges, talán valamely alkalommal tette azt a fajtalan nyilatkozatot, amelyet Trost említ, de minden valószínűség szerint nem volt józan. Körülbelül ezt mondta Eulenburg herceg:

— „Ő felsége gyakran kívánta, hogy már reggel erős étkezés legyen nehéz italokkal. Ő felsége többször beafsteket tálatatott s mivel szervezetem ezt nem bírta, néha többet ittam a kelleténél ilyen étkezés után.“

Az elnök azt a kérdést intézte most Trost tanuhoz, vajjon olyan benyomást tett-e reá a vádlott, mint aki már nem józan. Trost így válaszolt:

„Amennyire én meg tudom ítélni, józan volt. Ha valaki azt kérdezi egy férfitől, hogy van a kedvese, az nem is feltűnő, s ahhoz még nem kell ittassnak lenni.“

Az elnök közbevágott:

„Bizonyára nem. Csak az a feltűnő, hogy ugyanígy kezdte a beszélgetést a herceg Riedl tanuval és másokkal is, legalább vallomásaik szerint.“

A mai tárgyalás előtt jóval korábban vitték a terembe Eulenburg herceget. Felette sápadt volt és szenvedőnek látszott, mintha az utolsó erejét is kimerítette volna a tárgyalás. A kihallgatás folyamán ha megszólalt, halk és bágyadt volt a hangja és olyan benyomást tett, mint aki nehezen követi a tárgyalás menetét.

Az első tanu gróf Eulenburg Agoston, a császár főudvarmestere volt, aki elbeszélte, hogy sohasem hallott a vádlottól semmiféle homoszexualitást. Vallomása további során bizonyos ellenmondások mutatkoztak. A főudvarmester kijelentette ugyanis, hogy a Hohenzollern-yachtton reggeli gyanánt teát és kávét szolgáltak fel s a leghatározottabban tagadólag felelt az elnöknek arra a kérdésére, vajjon szervizoltak-e bort is. Eulenburg herceg ezt az ellenmondást azzal iparkodott elűzni, hogy valószínűleg azért ivott bort a kérdéses reggel, mert a tenger erősen hullámozott.

A főudvarmester kihallgatása után szóba került, hogy Riedl tanu ismét fenyegető levelet kapott. Erre Riedl az elnök beszólította s mindjárt meg is kezdte kihallgatását. Megmaradt előbbi vallomása mellett s ismételte, hogy annak idején gróf Eulenburggal, a mostani herceggel fajtalan érinkezése volt. A részleteket ugyanúgy írta le, mint a müncheni tárgyaláson. Kiemelendő vallomásából a következő eset:

A gróf egy csónakázás után kiszállott a partra s magával hívta őt a sűrű erdőbe, ahol együtt meittak egy üveg bort s aztán következett a fajtalankodás. Egy más alkalommal meglátogatta a gróft Münchenben s egy fiatal urat talált nála. Akkor is jól ettek-ittak s a gróf 10 márkát ajándékozott neki, aztán eltávozott s a kérdéses úrral egyedül hagyta. Az is adott neki 10 márkát és megengedhetetlen módon viselkedett.

Az elnök konstátálta, hogy a tanu a müncheni tárgyaláson ezeket a részleteket teljesen így adta elő s azt is említette, hogy azt a fiatal embert Münchenben Eulenburg grófnak szólította.

Az elnök figyelmeztette Riedl, hogy eddig mindig azt állította, hogy az az ur, akivel dolgozott, fekete haja volt, holott Eulenburg hercegnek évek előtt szőke volt a haja is, a szakállja is.

A vádlott azt jegyzi meg, miután erősen a szemébe nézett a tanunak, hogy most csakugyan megismeri Riedl, de csodálkozik rajta, hogy ilyesmit beszél, pedig egy szó sem igaz.

Az elnök kezébe adja a tanunak a herceg egy régi fényképét s Riedl hol a vádlottat, hol a fotográfát nézi, aztán kijelenti, hogy semmi esetre sem téved.

Wrenker védőügyvéd nem kételkedik a tanu szavahihetőségében, de azt állítja, hogy tévedésről van szó, valaki mással cseréli össze a herceget.

Délután három órakor fel kellett függeszteni a

tárgyalást, mert Eulenburg herceg panaszkodott, hogy nem bírja tovább.

Egy esküdtest fel kellett menteni betegsége miatt és egy másik esküdtest is kérte elbocsátását, de az elnök arra hivatkozva, hogy az ügy érdekében van, ha marad, megtagadta a kérés teljesítését.

A tárgyalás végén felolvasták a Charité orvosainak véleményét, amely oda konkludál, hogy a herceg állapota nem bírja hetenkint a mindennapos tárgyalást s így a törvényszék hetenkint egy szünnapot fog tartani.

Égő naftatelep.

— Lángbaborult tárnák. —

Budapest, július 6.

Tegnap óta lángban áll a boriszlávi naftatelep és az elharapódzó lángok körül hiába erőlködik az elemekkel szemben tehetetlen ember. A tüzet villámcsapás gyújtotta s egy pár óra alatt lángba borult az egész naftatelep. Óriási területeken pusztít a tűz s a kár egy nap alatt egy millió koronára rug.

A borzasztó tűzvész lokalizálásához a legkétségbeesettebb erőfeszítéssel fogtak a tűzoltók, de eredménytelenül, mert a röpködő szikrák mindig több és több helyen gyujtanak és e pillanatban kolosszális terület uszik lángtengerben.

Szombat déli 12 óra óta a Galicziában levő boriszlávi nafta-terület nagy része lángban áll. A tűz egy tusanoviczai, Boriszlav melletti tárnában keletkezett, még pedig, hír szerint, villámcsapás következtében. Az égő tárna Dornberg petroleumkereskedő tulajdona. A tűz iszonyatos gyorsasággal terjedt és átcsapott az Oil City egyik tárnájára. Délután 3 órakor már egy 300 czisztárnás tartály állott lángokban. Csakhamar a galicziai Kárpát-társaság egy tárnája is tüzet fogott. Minden mentési kísérlet hiábavaló, sőt még a tüzet sem tudják lokalizálni. Az a veszedelem fenyeget, hogy a tűz még jobban elharapódzik. Az oltáshoz katonaságot rendeltek ki. A kárt már eddig is egy millió koronára becsülik.

Boriszlavból jelentik, hogy a Hadviga, Czelebes-Kismet és 3. sz. Litva-tárnák, illetve ezeknek berendezése égett le. Az Oil City tárna még mindig ég. A tüzet csak néhány nap múlva lehet majd eloltani. Eddig összesen 10.000—15.000 tartály nyersolaj lett a tűz áldozata, ami azonban a 200.000 tartályt kitevő évi össztermeléshez viszonyítva, nem jelent tulságos nagy veszteséget.

Este kilencz órakor sikerült lokalizálni a tüzet. Hattárná leégett. Az egész nyersolajterület lángtenger volt és a sűrű füst, amely felette gomolygott, eleinte lehetetlenné tette még annak megállapítását is, hogy mely tárnák gyuladtak ki. Mérges gázoknak a kiömlése és a rettenetes hőség lehetetlenné tette a naftabányákhoz való közeledést. A lángok kétszáz méter magasságig csapkodtak. Miután az égő nyersolaj Postanovice községbe ömlött, e község lakossága futva menekült. Három parasztház leégett. Az összes bányákban beszüntették az üzemet, hogy teljes erővel a mentésnek szentelhessék magukat. Szerencsére szélesed volt. Emberéletben nem esett kár.

A Oil City tárnája még mindig nagy erővel ég. A mentési munkálatok, bárha a hűvös esős időjárás kedvez, eddig eredménytelenek voltak. Éjjel óta szakadatlanul esik az eső.

Lembergől jelentik éjjel: Oil City naftatelepei másodnapja égnak s legalább egy hétig fog tartani, míg sikerül a tüzet lokalizálni. A védgát átszakadt s a rezervoárokból az égő nafta a rétekre ömlik, úgy, hogy a környékbeli falvak nagy veszedelemben vannak. A Tismianice folyót sikerült eloltani. A petroleumforrásoknál alkalmazott 5000 munkás ma gyűlést tartott, hogy tiltakozzék az elbocsátások ellen s elhatározták azt is, hogy a szociáldemokrata képviselők útján sürgetni fogják a nyers olajtelepek és bányák államosítását.

A naftatelepek még mindig égnak s a tüzet aligha sikerül majd egy hét leforgása előtt eloltani. Az utáskatonák, akik vasárnap hajnalban érkeztek a veszedelem színhelyére, Oil Citytől kelet felé ma-

gas sánczok kiömlését mlik a nyers tárnát néhá a nyers olagokban, de Taxis-féle vább folyta

Nagy nyolcz és híru nagy

A Svá napi kirán tolt abba a lehelte ki büszkesége

Halálá a szenzácz zsvai, ne hiszen T H nevét a r szolgált pi nek; nem bogójára; zott, kutat

De ha a gyászhi dandóbb l vőben. Ha nagyságán

Tha n fág összes Mint Buns alatt állt, önálló tud ményekhez

volt megá lyek eleint kal utóbb

Amily kitünő vo nem lévén melegség magával, c berhez s érzett a ne Tha n Kán és új kuta előtt fogta folyamodo zést nyer hallgatta s pihenést.

Than K négy eszte badságharc beállt az C

Böhm örna hamar főlv mester rési ban. Elősző szászsebesi Bem táborn landok után vel azonban tant, csak k matika és 1853-ban be két esztend latot. Ezutá íratkozott hallgassa s doktorává.

a veytani Kisebb mun trák és a megalapitot

gas sánczokat és védőárkokat vontak, hogy a nafta kiömlését meggátolják. Oil Cityben patakonként ömlik a nyers olaj és percenkint 800 liter ég el. A Litvánánál néhány nap alatt el fogják oltani, mert onnan a nyers olaj nem ömlik ki. Eddig hat tárna áll lángokban, de az Anna-aknát és egyáltalán a Thurn-Taxis-féle naftatelepeket megkímélte a tűz s ott tovább folytatják az üzemet.

Than Károly meghalt.

1834—1908.

Nagy tudós hunyta le szemét tegnap este nyolcz és fél órakor. Nagy magyar tudós, világhírű nagy ember, — Than Károly.

A Svábhegyen vivódott a halállal: a vasárnapi kirándulók vig kaczagása, nótázása behatolt abba a szomorú szobába, melynek falai közt lehelte ki lelkét a magyar tudomány egyik büszkesége, nagysága.

Halálának híret nem vitte szélgyorsan szerte a szenzáció, hallatára nem tompult el az utcái zsvaj, nem öltött fekete lobogódiszt a főváros, hiszen Than Károly nem értett ahhoz, hogy nevét a reklám trombitáján harsogtassa; nem szolgált pikáns botrányokkal a közkíváncsiságnak; nem tolakodott a nyilvános szereplés dobogójára; nem is ért rá, mert örökösen dolgozott, kutatott, alkotott.

De ha az első órákban nem is volt világrázó a gyászír hatása, annál mélyebb, annál maradóbb lesz a nemzet kegyeletes gyásza a jövőben. Ha majd tudatára ébred a veszteség nagyságának, az elhunyt halhatatlan érdemeinek.

Than Károly, mint kémikus a művelt világ összes kitünőségeivel összekötésben állt. Mint Bunsen tanítványa, eleinte ennek hatása alatt állt, de csakhamar emancipálta magát és önálló tudományos kutatásaiban meglepő eredményekhez jutott. Valóságos látnoki képességgel volt megáldva. Olykor eszméket vetett föl, melyek eleinte kételyeket támasztottak, hogy azokal utóbb diadalmaskodniék.

Amilyen nagy volt, mint tudós, éppen olyan kitünő volt, mint előadó tanár is. Modorában nem lévén behizelgő, előadásában hiánvoztván a melegség és csillogás, első hallásra nem ragadott magával, de aki közelebb férközött benne az emberhez s a tanárhoz, ellenállhatatlan vonalmat érzett a nemes, a jó, az igazán nagy ember iránt. Than Károly még az utolsó hetekig új eszméken és új kutatásokon dolgozott. Csak egy hónap előtt fogta el a pihenés vágya: nyugdíjaztatásért folyamodott. Mielőtt kérvénye hatósági elintézését nyerhetett volna, az örök természet meghallgatta s megadta neki a kívánt nyugalmat, pihenést.

Than Károly Óbecsén született 1834-ben. Tizen-négy esztendőskor iskolásgyermek volt, mikor a szabadságharc kiűtött s ő szülei ellenkezése dacára beállt az Óbecsénél táborozó magyar tűzérősséghez. Böhm őrnagy magával vitte Erdélybe, ahol csakhamar főlovász lett egyik lovas úteggnél s mint tüzemester résztvett Bem tábornok minden hadjáratában. Először a vízaknai csatában sebesült meg, a szászsebesi éjjeli csatában fogságba is került, de Bem tábornok kiszabadította. A szabadságharci kalandok után gyógyszerész lett Körösladányban, mivel azonban belátta, hogy kedves tárgyát, a vegytant, csak hiányosan ismerheti meg a felsőbb matematika és a természettudományok ismerete nélkül, 1853-ban beiratkozott a szegedi főgimnáziumba, ahol két esztendővel később letette az érettségi vizsgálatot. Ezután Bécsbe ment és az orvosi egyetemre iratkozott be, hogy a vegytannal rokon tárgyakat hallgassa s 1858-ban föl is avatták a vegytudomány doktorává. Mikor az egyetemi tanulást befejezte, a vegytani irodalom művelésével kezdett foglalkozni. Kisebb munkákat írt, de főlébresztette velük az osztrák és a német tudományos férfiak figyelmét s ezzel megalapította jövőre nagyságát. A legjelesebb ta-

nárok igyekeztek ösztöndíjat szerezni neki, hogy minél gondtalanabban tanulhasson, a legtekintélyesebb folyóiratok kérték a dolgozatait s a leghíresebb egyetemek büszkén vallották hallgatójuknak, ha rövid időre megjelent egy-egy tanár előadásainak a meghallgatására.

Mikor az ország alkotmányának visszaállítása után egyetemünkön a német előadási nyelv megszüntetésével a magyar nyelv természetes jogait visszanyerte és a Bécsből hazajött Than Károly 1862. július 18-án, kétévi helyettes tanári működés után a pesti egyetem kémiai tanszékének nyilv. rendes tanára lett, az akkor 28 éves fiatal tudós az ifjú lelkesedésével és munkakedvével azt a szép feladatot vállalta, hogy magyar nyelven, magyar hivatást szerez a kémia tudományának. Működését az Ujvilág-utcai klinikai épületben kezdte meg, majd az 1872-ben az ő tervei szerint felépült I. számú kémiai intézetben folytatta. Az elméleti és gyakorlati oktatás újjászervezésének és fejlesztésének szentelte munkásságának java részét. Mindenkor magas színvonalú előadásaiban, melyekben a nagy tudás ritka didaktikai érzékkel és filozófiai felfogással párosult, a szokásostól eltérő rendszert követett. E rendszer előnyeit részletesen kifejtette a „Kísérleti kémia elemei” cím alatt, amely eredeti tudományos felfogását is híven tükrözi. Nagyszámu irodalmi dolgozatai mellett, melyekkel világhírű nevet biztosított magának, sohasem tagadta meg közreműködését ott, ahol tudását, tapasztalatait a hazá java megkívánta. Nagy része volt a Természettudományi Társulat felvirágoztatásában, amelynek 1872—1880-ig elnöke is volt.

Érdemei elismeréseképpen sok kitüntetésben volt része: 1866/7-ben dékánja, 1875/6-ban rektora volt az egyetemnek. Az Akadémiának 1860-ban levelező, 1870-ben rendes, 1876 óta a tanács tagja, 1887-től a III. osztály vezetője és 1907 óta másodelnöke volt. A király 1872-ben a kir. tanácsosi ranggal, 1873-ban a III. oszt. vaskoronarenddel, 1890-ben a „pro litteris et artibus” rendjellel tüntette ki, 1895-ben pedig a főrendiház örökös tagjává tette.

Than Károlyt munkában és fáradhatatlan s eredményekben gazdag tevékenységéért hódoló tisztelet, a hála és szeretet vette körül. Ez hat évvel ezelőtt, negyvenéves tanári jubileuma alkalmából a hazai és a külföldi tudósvilág, tanártársai és tanítványai részéről nyilatkozott meg a legimpozánsabban s ha lehet, még fokozottabb mértékben vette őt körül ma, életének alkonyán.

Haláláról és annak körülményeiről ezeket jelenti tudósítónk:

Than Károly egyetemi tanár tegnap este kilencz órakor halt meg a svábhegyi, rege-uti villájában. Amikor pár héttel ezelőtt nyugdíjaztatását kérte, már nagy szüksége volt a nyugalomra. Súlyos baj lepte meg a múlt évben: érelmeszesedés, ami miatt január havában félesztendő szabadságot kért és kapott. Az agg tudóst három héttel ezelőtt féloldali szélütés érte, amely ágyhoz szögezte. Tegnap este aztán újabb szélütés érte, amely rövidesen kioltotta életét.

Két fia ma reggel felkereste Jónás Károlyt, az Akadémia gondnokát, s tudatták vele a gyászbeszédet, egyúttal kérték, hogy az Akadémia oszloposarnokából temethessék az elhunyt tudóst. A gondnok táviratilag értesítette a veszteségről Berzeviczy Albertet, aki Berzeviczén nyaral és Heinrich Gusztáv főtitkárt, aki szintén távol van a fővárostól.

Temetéséről a Tudományegyetem és az Akadémia gondoskodik. A nagy halottat holnap délután négy órakor temetik az Akadémia előcsarnokából, ahol impozáns, nagyarányu ravatalra fogják tenni.

Berzeviczy Albert, az Akadémia elnöke táviratilag jóváhagyta Jónás Károly gondnok összes intézkedéseit Than Károly temetésére vonatkozólag. Egyúttal tudatta, hogy üdülését megszakítva, Berzeviczéről Budapestre jön, hogy a kiváló tudós végtiszteségén jelen legyen.

Az Akadémia ormára tüstént kitzűték a gyászlobogót. Külön gyászjelentést is ad ki az Akadémia s a ravatalra koszorút helyez ezzel a felirattal: „A Magyar Tudományos Akadémia — Than Károly másodelnöknek”. A temetés holnap délután négy órakor lesz; a gyászbeszédet Lengyel Béla fogja tartani.

Than Károly haláláról az elhunyt tudós családja a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy Than Károlyné, szül. Kleinschmidt Ervina és gyermekei: Than Jolán, férjezett Darányi Gyuláné, Than Károly, Than Albin, Than Ervin és Than Erzsébet; veje: Darányi Gyula; unokái: Darányi Béla, Ella, György és Jolán; nővére: Than Karolina, férjezett Megyery Károlyné mély fájdalommal tudatják, hogy a forrón szeretett, végtelen jószágú, felejtethetetlen férfi, a legjobb apa, após, nagyapa és testvér, méltóságos dr. Than Károly, a Perencz József-rend nagykeresztése, a III. osztályu vaskoronarend lovagja, a „Pro Litteris et Artibus” díszérem és a polg. jubileumi érem tulajdonosa, a budapesti kir. magyar Tudományegyetem tiszteletbeli orvostudora, a kir. magyar Természettudományi Társulat volt elnöke, annak tiszteletbeli és választmányi tagja, számos bel- és külföldi tudóstársaság tiszteletbeli tagja, Óbecse díszpolgára stb., a magyar főrendiház tagja, a Magyar Tudományos Akadémia másodelnöke, a budapesti kir. magyar Tudományegyetemen a kémia nyilvános rendes tanára munkás életének 74-ik, boldog házasságának 38-ik, tanári működésének 48-ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után, Budapesten, 1908. évi július hó 5-én este fél 9 órakor jobblétre szenderült. A megboldogult hült teteme kedden, folyó hó 7-én, délután 4 órakor a Magyar Tudományos Akadémia oszloposarnokában fog a róm. kat. egyház szertartása szerint beszenteltetni s a Rákóczi-uti temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 8-án délelőtt 11 órakor fog a budapesti ferenczrendi atyák belvárosi templomában a Mindenhatóknak bemutatattani. Budapest, 1908. július hó 6-án. Béke hamvaira!

TÁVIRATOK.

Pápai dekrétum.

Róma, július 6. Ma pápai dekrétum jelent meg a szentszék igazgatásának reformjáról. Az okmány három részre oszlik és pedig: 1. apostoli konstitúció (sapienti consilio), amely a pápai igazgatási kerületeket újjászervezi, helyesebb ügyrendet léptet életbe; 2. „ülön törvény (lex propria), amely a Rota Romana és Signatura Justitiae birói hatóságok működését szabályozza, harmadszor az említett közigazgatási kerületek általános rendszeres szervezése, amelyek kongregációkra (amelyek az egyháznál ugyanolyan szerepet töltenek be, mint a minisztériumok a világi ügyekben), a birói hatóságok felett törvényhozói munkát végző legfelsőbb tanácsra és officiumokra (államtitkárság) oszlanak.

A pápai dekrétum nyomában író legjelentékenyebb változtatások a következők: A polgári és bünygyi perkérdések elvonattak a kongregációtól és a Rota Romana és Signatura Justitiae birói hatóságok elé utaltatnak. A kongregációk csak fegyelmi ügyekben mondhatnak ítéletet. Új kongregációt teremtenek a szentségekkel összefüggő fegyelmi ügyekre, tehát a házasság szentségére is, amelyek nem tartoznak többé a dataria, a poenitentaria és conciliumi kongregáció alá. Az Officium Sacrum fenntartja magának dogmaügyekben a szentségekkel és a egyes házasságokkal (nem katolikus személylyel) összefüggő ügyekben a döntést. Az Officium Sacrum prefektusa a pápa marad. A konzisztórium kongregáció nevezi ki a püspököket és gyakorolja a főfelügyeletet az egyházmegyék és szemináriumok vezetősége felett, őt illeti továbbá a döntés különböző dikasztériumok között felmerült hatásköri összeütközéseknél.

A török exarcha nyugalomban.

Konstantinápoly, július 6. (Saiát tudósítónktól.) Az exarcha betegsége miatt a magánéletbe vonul vissza és utóda Axiensius monastiri metropolitá lesz, akit a szultán csak néhány nap előtt nevezett ki az exarcha helyettesévé.

A Mekka-vasút.

Konstantinápoly, július 6. A lapokban közölt hívtalons jelentés szerint a Mekka-vasút építése nemsokára be lesz fejezve. Miután egy hónap múlva Medináig le lesz rakva a vágány. A vasutvonal ünnepies megnyitása ezért szeptember elsején, a szultán trónralézésének napján fog megtörténni. E jelentés azt mondja továbbá, hogy ez az esemény nagy örömmel tölti el a kalifa szívét, aki köszönetet mond az Istennek, hogy ily nagy sikert engedett elérnie. Az Ikdám vezércikkben azt mondja, hogy e hírt nagy hálaival fogadja az egész izlam világ. A szultán

igen örül, mert ily nagy és szent eredményt eddig egyetlen izlam uralkodónak, egyetlen kalifának sem adatott elérnie.

Ir államkölcsön.

London, július 6. Az angol bank aláírást nyitott 5 millió font sterling, 7 $\frac{3}{4}$ %-ot kamatozó ir államkölcsönre. A kibocsátási árfolyam 89 $\frac{1}{2}$ %.

Közgazdasági táviratok.

	Newyork.	Jul. 6.	Jul. 4.	
B u z a	locobuza	99 $\frac{1}{2}$ /s	98 $\frac{1}{2}$ /s	
	juliusra	99 $\frac{1}{2}$ /s	97 $\frac{1}{2}$ /s	
	szeptemberre	96 $\frac{1}{2}$ /s	95 $\frac{1}{2}$ /s	
T e n g e r i	juliusra	81 $\frac{1}{4}$ /s	79 $\frac{3}{4}$ /s	
	szeptemberre	80 $\frac{3}{4}$ /s	79 $\frac{1}{4}$ /s	
C s i k a g ó.	B u z a	juliusra	88 $\frac{3}{4}$ /s	86 $\frac{3}{4}$ /s
		szeptemberre	89 $\frac{1}{4}$ /s	87 $\frac{3}{4}$ /s
		T e n g e r i	juliusra	74

New-York, jul. 6. Gyapot New-Yorkban helyben 11.30 (11.4 $\frac{1}{2}$ tegnap), gyapot augusztusra 9.42 (9.58) gyapot októberre 9.14 (9.26), gyapot New-Orleansban helyb. 11 $\frac{1}{2}$ (11.3 $\frac{1}{4}$), petroleum stand white New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Raffined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, július 6. (Zárlat.) Zsir júliusra 9.42 (tegnap 9.35), zsír szeptemberre 9.52 (tegnap 9.47), szatonna short clear, 8.93 (tegnap 8.87), sertéshus szeptemberre 15.82 (tegnap 15.55)

Az olvasóhoz.

Az új félv kezdeten új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re, a legrégebb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hi marad eddig nagy multjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentúl is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentúl is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedül erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabb és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a napi események részletes és pontos feltárásával ezentúl is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

A gázgyári sztrájk.

— Még nincs béke. —
— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 6.

Ma megváltozott a gázgyár udvarának képe. Utáskatonák helyett ujonnan fel fogadott munkások lapátolták és hordták a szenet. Az ujonnan fel fogadottak egy része ruthén, akik le se vetették nemzeti viseletüket, úgy dolgoztak, ahogyan megérkeztek a mármárosi bérczek közül. Szokatlan nekik a munka s különösen nézik az utcát, ahol kíváncsiak sereglenek össze a rács előtt, hogy lássák a különös iövevényeket. A szénhordást ők végzik, mert vannak közöttük nagyon erős emberek, kik ugyszólván játszva szaladnak a több mázsányi teherrel megrakott taligákkal.

A Zöld-Vadászban tartózkodó gázgyári munkások méltatlankodnak, hogy ruthéneket és olaszokat alkalmazott a gyár s különösen elkecseregett volt a hangulat, mikor meghallották, hogy a gyár igazgatósága továbbra is megtartja őket, még abban az esetben is, ha a régi munkások elfogadnák a gyárvezetőség által megszabott feltételeket.

A termelés normális mind a mai napig s a ferencvárosi gázgyárat kivéve, sok a tartalék-légszész mindenütt. A ferencvárosi gázgyárban ugyanis, mint szombati számunkban megírtuk, teletömtek és elzárták a felszállócsöveket s így a beállott zavarok miatt a tultermelést nem lehetett elősegíteni. A gyár mérnökeinek kijelentése szerint hetekig fog tartani, míg helyre tudják állítani a rendes gázvezetést. Munkatársunk kinn járt a ferencvárosi telepen, ahol a mérnökök megmutatták a hatalmas kátránylerakódást, mit az elzárt s veszedelmesen megsűrűsödött gáz-tömeg okozott. A gázgyár igazgatósága a kárt okozó 34 tüzházi munkás ellen ma délelőtt idegen vagyon rongálása és emberi élet veszélyeztetése címén bünvádi feljelentést tett a bíróságnál.

Az utáskatonák felét visszahívta a hadtestparancsnokság, mert a fel fogadott új munkások, akiknek soraiban sok a régi alkalmazott, kik a sztrájkolóktól pártoltak át az új folyamán és ma reggel, a körülbelül hatvan benmaradt katona felügyelete és oktatása mellett elvégzik teendőiket. Az érdekelt katonák közül azok, akik októberben lerónak magukról az ígát, nyomban bejelentették Schön mérnöknek, hogy október elsején feltétlenül jelentkezni fognak felvételre.

Ma délelőtt megjelent a főkapitány megbízásából a józsefvárosi gázgyárban Andréka Károly fogalmazó, aki érdeklődött a helyzet iránt. Az igazgatóság felvilágosította a főkapitányt küldöttét. Dr. Heltai Ferenc az igazgatóság nevében ma jelentést tett dr. Bárczy István polgármesternek, akihez a főváros mai közgyűlésén interpellációt intéznek a gázgyári sztrájk ügyében.

Kiemeli a jelentés, hogy Budán egyetlen munkás sem szüntette meg a munkát azok közül, akik június 30-án aláírták az új munkabér-nyilatkozatot.

A sztrájkoló munkások megvádolták a gyár igazgatóságát, hogy az egész sztrájkot csak azért rendezte, hogy a munkásokat visszafogadásuk esetén új embereknek minősíthesse, s ezzel megfoszsa őket a szolgálati beosztás révén évek munkájával szerzett előnyüktől. A jelentés élénken ráczáfol erre a vádra azzal a kijelentéssel, hogy valamennyi munkás az új munkabér-szabályzatban megállapított munkabérek szerint dolgozik s a sztrájkolókat sorából visszafogadott munkások szolgálati idejük figyelembevételével soroztattak be az egyes munkabér-osztályokba. Je-

lenleg a gyárakban dolgozó munkások számarány szerint csoportosítva, így oszlanak meg:

	Józsefv.	Ferenczv. I.	Ferenczv. II.
Régi munkás	63	11	9
Új munkás	265	129	160
Katona	100	100	100
	428	240	278

Gyűlés a sztrájkutányán.

Vasárnap délelőtt tíz órakor gyűlést tartottak a sztrájkoló gázgyári munkások a „Zöld Vadász“ című vendéglőben. A gyűlésen mintegy ötszázan vettek részt. A gyűlés szónokai Jancsó Károly, Teszársz Károly és Leimetter András voltak. A gyűlésen egy határozati javaslatot terjesztettek elő, amelyből megállapítható, hogy a béke meghiusulásának nem a munkások az okai. A javaslat egy küldöttség megalakulását javasolja, amely küldöttség memorandumot terjeszt a belügyminiszterhez aziránt, hogy a katonaság a gyárakból bevonassék. A gyűlés ezt a határozati javaslatot elfogadta, ezután a szónokok nyugalomra és türelemre intik a munkásokat, mire a gyűlés a legnagyobb rendben szétoszlott.

A munkásgyűlés egyhangú határozata így szól:

— A budapesti légszészgyárak kizárt munkásainak 1908. évi július 5-én a Zöld Vadász vendéglő helyiségében megtartott gyűlése ezennel megállapítja, hogy a gázbárók elbizakodottságának, amelyvel a munkásság legnagyobb engedékenységét is merően elutasította, jórésben az az oka, hogy a belügyi kormány a mindannyiunk által eltartott katonaságot rendelte ki a leggyalázatosabb kapitalistatörekvés támogatására. Eppen azért, amidőn kijelenti a gyűlés, hogy ügyünk feltétlenül bekövetkező győzelmének egyetlen biztosítékát a testvéri összetartás teszi, elhatározta, hogy küldöttség útján memorandumot intéz a belügyminiszterhez, amelyben a lefolyt események legigazibb feltárása mellett a törvényekre és a fennálló miniszteri rendeletekre való hivatkozással, amelyek szerint a katonaság csak a közbiztonság védelmére rendelhető ki, követeli a belügyminisztertől, hogy a magyar munkásság letörésére és a külföldi tőke érdekeinek támogatására kirendelt magyar katonaságot a budapesti légszészgyárakból azonnal rendelje vissza.

A memorandum pedig, melyet a gázgyárakba rendelt katonaság visszahívása érdekében intéztek a belügyi kormányhoz, ekként végződik:

— Legsúlydabb meggyőződésünk szerint semmiféle kormánynak nem lehet az a hivatása, hogy a gazdasági harcok idején a harczó felek egyikének, de különösen a gazdaságilag erősebb félnek oldalára álljon, annak magánérdekeit oltalmazza, míg a másik felet a megélhetés feltételeitől megfoszszja. Ennélfogva a légszészgyárak kizárt munkásainak július 5-én tartott nyilvános gyűlésén hozott határozata és megbízása alapján mély tisztelettel kérjük a nagyméltóságú miniszter urat, hogy a budapesti légszészgyárak légszésztermelésére rendelkezésre bocsájtott katonaságot a légszészgyárakból haladéknélkül bevonni méltóztassék.

A budapesti légszészgyárak kizárt munkásai.

A munkások és a gyár.

A gyár igazgatósága ma a kora reggeli órákban nagy betűs, feltűnő plakátokat ragasztatott ki a gyár környékére, mit egész nap, még a késő esti órákban is csoportokba verődve olvastak a járóelők. A plakát szövege ez:

Határozat. A légszészgyár igazgatósága azok folytán, hogy munkásai a szerződést felmondván, ez év július 1-én a munka abbanhagyásával a gyárból eltávoztak és többé munkára nem jelentkeztek s ezzel kijelentették, hogy a légszészgyárnál munkát mindaddig, míg kötelességeiket teljesítik, alközségének vagyoni és személyi biztonsága érdekében kötelességének tartotta az üzemnek fennakadás nélküli biztosítása érdekében a vidékről új munkásoknak alkalmaztatásáról gondoskodni. A légszészgyárak igazgatósága kijelenti, hogy régi munkásai közül azokat, akik a munkát abban nem hagyták, továbbá azokat, akik folyó évi július elseje óta visszatértek, végül azokat az eddig idegen munkásokat,

akiket ujonnan felvett és akik messziről jöve, bizonyára az állandó alkalmaztatás reményében vállaltak munkát, mindaddig, míg kötelességüket teljesítik, alkalmaztatásukban továbbra is meghagyja. Ezen meg-lévő munkáslétszámon felül a gyárakban ez idő szer-int még összesen körülbelül hatszáz munkásra van szükség. Kijelenti a légszeszgyár igazgatósága, hogy ezen hatszáz munkásnak alkalmaztatására nézve három napon át, folyó évi július 5., 6., és 7-én (vasárnap, hétfőn és kedden) a helyeket fentartja a légszeszgyárnak azon volt munkásai részére, akik június hó 30-án a gyárakban szolgálatban álltak. Ezek közül folyó évi július hó 5., 6. és 7-én (vasárnap, hétfőn és kedden) délelőtt 8-tól 12-ig, délután 3—5 óra között munkára jelentkeznek és akiket az üzemi-vezetők megfelelőeknek találnak, azokat a folyó évi június hó 27-én megállapított és közzétett bérszabályzat alapján felveszi. Az igazgatóság ezen bérszabályzatot egész kiterjedésében, minden pontjában fentartja. A kemenczház munkásokra nézve a munkaidőt július hónapra próbaképpen 8 órában állapítja meg. Mindenik munkás felvétele végett azon gyárban jelentkeznek, ahol június hó 30-án alkalmazva volt. Felvétele esetén a munkás méltányosságból el-töltött szolgálati idejének megfelelő bérosztályba so-roztatik és azon bért kapja, amely ezen bérosztályra nézve a bérszabályzatban meg van állapítva. A munkások közül azok, akiket az üzemi-vezető felvesz, arról legkésőbb szerda estig levélben értesítést nyer-nek és ezek munkába lépésük alkalmával a „Bérszabályzat“-ot aláírni kötelesek. Azok a munkások, akik az ez idő szerinti szükséglet betöltése után alkalmazást nem kaphatnak, az üzemi-vezetés részé-ről előjegyzésbe vétetnek és amennyiben a termelés fokozásával újabb munkások felvétele válnék szük-séges, ezek részére — a fentebbi kikötések mellett — elsőbbségét biztosítja. Amennyiben folyó hó 7-én, kedd délután öt óráig a légszeszgyárnak régi mun-kásai kellő számban nem jelentkeznek, a légszeszgyár igazgatósága idegen munkások felfogadását to-vább folytatja és a munkások közül, akik július 1-én a munkát megszüntették, senkit többé fel nem fogad. Budapest, 1908. július hó 4-én. A budapesti légszeszgyárak helyi igazgatósága.

A gyár körül zavargás, tüntetés nem volt, s rendőri beavatkozásra nem volt szükség. Kilen-cz óra után a rendőrorjáratokat is berendel-ték a Tisza Kálmán-térről. Pausi Emil rend-őrfelügyelőt, Vidos lovassági felügyelőt és Sajó Sándor rendőrtanácsost rendelték ki, hogy az új folyamán őrizzék a gyárat.

Este munkatársunk beszélt dr. Rózsá Félix orvossal, mert az esti lapok egyike azt jelen-tette, hogy az új munkások közül ketten sérvet kaptak ma a gyárban. Az orvos kijelentése sze-rint téves a híradás, mert a megerőltetés kö-vetkezményeként föllépő sérvbajt napok, néha hetek után lehet csak konstataálni. Igenis, meg-vizsgálta az új munkásokat a felvételük alkal-mával s kettőnél, akik ma reggel álltak a mun-kába, régebbi keletű sérvbajt tapasztalt. Ezek-nek, mert mindenáron dolgozni akartak, köny-nyebb munkát adtak.

Az igazgatóság, mert személyes tárgyalás-ba mindaddig nem bocsátkoztak a munkások, a hírlapok után is figyelmezteti őket, hogy csak holnap délután öt óráig lesznek felvételek, s a régiék közül hatszázat, ha megfelelnek, szerző-dtetni fog.

A hadtestparancsnokság intézkedett, hogy holnap a gázgyárakból újabb csapatokat vonja-nak vissza.

Holnap délután öt óráig fog eldőlni, hogy lesz-e béke, vagy sem. Az igazgatóság azonban bizton reméli, hogy meglesz.

A hat nap óta folyó sztrájk kimerítette a munkások csekély pénzalapját, amit a küzdelem napjaira szántak. A szociáldemokrata párt ma-gáévá tette a gázgyáriak ügyét és a szakszer-vezetek pénzével támogatja a sztrájkolókat. Ma délelőtt háromszáz darab kenyeret és a dél-után folyamán kisebb segélypénzeket osztot-tak ki.

Meggyilkolt főkalauz.

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 6.

Vasárnapi számunkban részletesen foglalkoztunk azzal a rablógyilkossággal, amelynek áldozata Haj-nal Antal nyugalmazott államvasuti főkalauz. A gyil-kosságot Kustján Antal és felesége követték el a Fényes-utca 6. számú alatt lévő lakásukon, ahol velük egy szobában lakott albérletben áldozatuk is.

A rablógyilkosságot olyan titokzatos körülmények közt követték el, hogy a rendőrség emberei, akiket a szomszédok szóbeszéde tett figyelmessé, csak mint-egy tiznapi nyomozás után tudták megállapítani, hogy a szerencsétlen főkalauzt Kustján és a felesége meggyilkolták. A múlt hét végén már a meggyilkolt főkalauz leánya, Preisinger József banktiszt-velő felesége is följelentést tett gyilkosság miatt. Tömerdek tanut hallgattak ki. Ezeknek vallomását már lapunk vasárnapi számában teljes részletessé-gel közlöttük. Kiderült, hogy Hajnal június 23-án vidéken járt és egy barátja részére kétszáz koronás kölcsönt vett föl, azonkívül neki is volt néhány száz koronája, három aranygyűrűje, órája és láncza, mind ez eltűnt. Kiderült azután, hogy Kustjánné testvére, aki hetekig volt a fővárosban, június 24-én elutazott a szülőfalujába, a komárommegyei Kolozs néma kö-zségbe, ahová nagy batyut vitt magával. Egy tanu, Csikár Istvánné, azt vallotta, hogy ő Kustjánné június 24-én reggel a kútnál látta. Véres vízzel meg-telt rocska volt nála. Amikor találkozott vele, Kus-tjánné nagy zavarba jött s hirtelen kiöntötte a rocska tartalmát. Kustjánék azt híresztelték, hogy Hajnal Antal iszákos volt. A tanuk ezt is megczáfollák és azt mondják, hogy még a halála előtt való este is jókedvűnek látták.

A tanuk vallomása kétségtelemé tette, hogy a Kustján-házaspár meggyilkolta és kirabolta a sze-gény öreg embert. Szombaton délelőtt a detektívek ki-hallgatták és a főkapitányságra vitték a bűnös házaspárt. A kihallgatás módfelett érdekes volt. Varga detektív tegnap délben elment a Ganz-gyárba és pár perc múlva már beszélhetett Kustjánnal, aki eleinte nem tudta, hogy miről van szó. Amikor a detektív megmondta neki, hogy a Hajnal-haláleset dolgában akar vele beszélni, Kustján megtántorodott, egész testében remegett, arca viaszszárga lett, akárcsak a halott s össze-visszaságokat beszélt. A detektív ke-resztkérdéseket intézett hozzá s erre Kustján ki-lelte a veríték. Váltig tagadott s mikor a detektív megmondta neki, hogy a boncolás bordatöréseket állapított meg, Kustján azzal a mesével állott elő, hogy Hajnal Antal este összeesett a folyosón s még panaszkodott, hogy fáj a dereka, mert az összes bor-dái eltörték.

Kustján Antalné a legnagyobb czinizmussal vi-selkedett s még csak ijednek sem látszott. Őt Smo-liga detektív hallgatta ki, azután bevárta a társát, aki két óra után megérkezett a Ganz-gyárból Kus-tjánnal. Ekkor már az egész ház népe az udvaron volt. Három óra tájban a detektívek két egyfogatut hozattak s bevitték a főkapitányságra Kustjánékát. Az utca feketellett a sokaságtól, amely szidta és átkozta a gyilkosokat.

A vizsgálatot Koródy Béla rendőrfogalmazó vezette és a terhelő bizonyítékok alapján előzetes letartóztatásba helyezte őket. Két kis gyermeküket, az egyik nyolcz éves leány, a másik hét éves fiu, menházban helyeztette el a rendőrség. A gyermekek szemtanúi voltak a gyilkosságnak, de nem vallanak a szüleikre semmi terhelőt. A kis fiu annyit mégis mondott, hogy ő látta, amikor az anyja párnát dobott az öreg Hajnal fejére.

A rendőrségnek erős a gyanuja, hogy Kustján-éknak bűntársuk volt, de ez az ember, akit a rend-őrség már ismer, nyom nélkül megszökött és aligha sikerül majd kézrekeríteni. Az ellopott takarékpénz-tári könyvet valószínűleg a komárommegyei Ko-lozs néman helyezték biztonságba s ezért Becker Adám fogalmazó ma elutazott a kis faluba, hogy Kustjánné ottani rokonainál házkutatást tartson.

Ma délután Kustjánék Fény-utca hatodik szám alatt lévő lakásán a rendőrség újabb házkutatást tartott. Ez meglepő eredménnyel járt. Megtaláltak ugyanis a meggyilkolt öreg ur óráját és éksze-

reit, amelyeket a gyilkosok a fali óra tokjában helyeztek el. Ez azután már minden kétséget kizárólag Kustjánék ellen döntő bizonyíték, amelyet legerősebb tagadásuk sem dönthet meg.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Kedd, július 5. — Róm. kat.: Cyrill és Met. — Prot.: Vilmos. — Görög-orosz: jun. 24. ker. Ján. sz. — Zsidó: II. 8. — A nap két reggel 4 óra 11 perczkor, nyugszik este 7 óra 57 perczkor. — A hold két délelőtt 12 órakor, nyugszik éjjel 12 órakor.

A miniszterek nem fogadnak.

Állandó nyári kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Nyitva egész nap. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kigyó-téri szalonja nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 3—6-ig. — A fővárosi könyvtár zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A történelmi képcsarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A föld-tani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Széchenyi múzeum 10-től 12-ig. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — A Ráth György Múzeum (Városligeti-fasor) nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára zárva. — Az Akadémia könyvtára zárva. — Az Egyetemi könyvtár zárva. — A Kereskedelmi Múzeum zárva. — A pedagógiai könyvtár zárva. — A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára július és augusztus hónapokban a közönség előtt zárva marad.

— **Személyi hírek.** Jekelfalussy Lajos hon-védelmi miniszter ma reggel Budapestre érkezett. — Dr. Csernoch János csanádi püspök Temesvár-ról néhány heti üdülésre tegnap Karlsbadba utazott. — Dr. Óváry Lipót miniszteri taná-csos, nyugalmazott országos főlevéltáros az idei nyarat is Olaszországban tölti, s a jövő hónapban résztvesz a nápolyi szabadgondolkodók kongresszu-sán.

— **Lipót Szalvátor főherceg Brassóban.** Lipót Szalvátor főherceg, a tüzérség főfelügyelője, tegnap, vasárnap este Brassóba érkezett Nagyszébenből. A főherceg érkeztek hivatalos fogadtatás nem volt, de a középületek és igen sok magánépület zászló-díszít öltött. Ma és holnap Lipót Szalvátor főherceg szemlét tart a Brassóban állomásozó 34. hadosztály tüzérezred felett, holnap délután pedig átrándul Si-najába Károly román király látogatására. A főher-czeg szerdán tér vissza Romániából Brassóba.

— **A czár Angliában.** A „Daily Chronicle“ értesü-lése szerint, immár teljesen biztos, hogy a czár Angliában látogatást tesz. A czárné elkiséri férjét. A látogatás teljesen magántermészetű lesz és való-szerűleg csak Wight-sziget meglátogatására fog szo-rítkozni. A czári pár a couwesi hét alatt fogja a lá-togatást megtenni.

A Lokalanzeiger megerősíti azt a hírt, hogy az orosz czári pár legközelebb viszonzni fogja az an-gol király revali látogatását. Berliin beavatott kö-rökben úgy tudják, hogy a találkozás a czár és az angol király között feltétlenül meg lesz.

— **Kinevezések.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter Szmodis Kálmán számtanácsost posta és távirda főszámtanácsossá, Schindler Adolf számtanácsosi czimmal felruházott számvizsgáló, to-vábbá Szathmáry János és Pál Hugó számvizsgáló-kat posta és távirda számtanácsosokká, Papp Gyula, Kecskés Kálmán, Adám Kálmán és Kuhn Adolf szám-ellenőröket posta és távirda számvizsgálókká, utób-bit ideiglenes minőségben, Nagy András, Nyirák Sándor, Nagy István és Bobieczki Sándor számgya-kornokokat, valamint Király József, Müller Géza és Rybach József díjnokokat ideiglenes minőségű posta és távirda számtisztékké, Kirner Oszkár, Juhász La-jos, Heil Kálmán, Pesthy Gyula, Schmidt Ferencz és Illés Gyula díjnokokat pedig fizetés nélküli miniszteri iroda-segédtszettek névezte ki.

— **Türr István szobra Baján.** Baja város legutóbb tartott közgyűlésén egyhangulag és lelkesedéssel vette tudomásul a tanács azon jelentését, hogy a Türr István szoborbizottság megalakult. A szoborbizottság elnöke dr. Hegedüs Aladár polgármester lett. A tör-vényhatósági bizottság elhatározta, hogy a szobor költségeihez 2000 koronával járul hozzá, amely ész-zeget 400—400 koronájával 5 éven át felveszi költ-ségvetésébe.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

— **A császár Zeppelinhez.** Abban a táviratban, amelyet Vilmos császár gróf Zeppelinnek küldött, a következő mondat volt: „Miként eddig, úgy a jövőben is pajzsommal fogom önt megvédelmezni.” A császári táviratnak ez a mondata nagy feltűnést kelt és az újságok azt a kérdést vetik fel, hogy kik gróf Zeppelinnek ellenségei, akik ellen Vilmos császár meg akarja őt védelmezni. A lapok figyelmeztetnek arra, hogy Einem porosz hadügy-miniszter, aki néhány nappal ezelőtt a bódeni tóhoz utazott, hogy gróf Zeppelin léghajójának felszállásánál jelen legyen, a gróffal való heves szóváltás után hirtelen elutazott. A Morgenpost állítólag teljesen megbízható forrásból arról értesül, hogy Einem hadügy-miniszter, aki felfogásával ellentétbe jutott a császárral, már legközelebb beadja lemondását.

— **Az abruzzói herceg és miss Elkins.** Megírjuk, hogy az a szerelmi regény, mely az abruzzói herceg és egy amerikai polgárcsaládból való hölgy: miss Elkins közt szövődött, váratlan fordulatot vett. Mint a Corriere della Sera írja, egy newyorki jelentés alapján, házassági tervük az olasz királyi udvar állásfoglalása következtében meghiúsult. A herceg miss Elkinssal a tavalyi farsangon ismerkedett meg Rómában az amerikai nagykövetség estélyén és szenvedélyesen beléleszteredt. A herceg csakhamar megismerkedett a családdal és egy ízben elfogadta meghívásukat egy tea-estélyre. Nyáron ismét falalkoztak Baden-Badenben és a herceg ez év elején öt heti tartózkodásra Amerikába ment, hogy ott az Elkins-családot meglátogassa. Amerikában eleinte sikerült inkognitóját megtartania; de Meyer, volt olaszországi követ ráismert és csakhamar híre terjedt látogatásának és az amerikai sajtó terjedelmesen tárgyalt a szerelmi regény esélyeit. Az öreg Elkins papa nem huzódzott a házasság tervétől; de mindössze 10 milliónyi hozományt ígért, kikötve szigorúan, hogy a születendő gyermekek hercegi rangot nyerjenek. Az olasz király annál kevésbé lelkesült a házasság ötletén és kivált az özvegy királyné: Margit, nem szűnő energiával küzdött a házasság megakadályozásán. Végül is az olasz udvar győzött. Abruzzó hercege nem veszi feleségül Elkins kisasszonyt.

— **Az angol flotta Velenczében.** Az angol Földközi-tengeri hajórajnak egy hadosztálya a Queen, Glory, Goliath, Suffolk és Huszár páncélosokkal tegnap Malamocco előtt horgonyt vetettek. Az admirális-hajó, a Huszár kiscirkáló páncélos, Derwy Chulis hajóhadparancsnokkal a Szent Márkus-öbölbe evezett, hol a Viktor Emánuel emlékszóborral szemben vetett horgonyt. Az angol hajórajt a Tripoli nevű olasz admirális-hajó üdvözölte a szokásos diszlövésekkel, melyre a Huszár válaszolt. A hajóraj innen Triesztbe indul.

— **Tisztelgés a pápánál.** A pápa a vatikáni bazilika káptalanját fogadta, amely Rampolla bíboros vezetésével járult a szentatya elé, hogy ő szentségnek tizezer lira összegű Péter-illért adjon át és szerezkekvánatait fejezze ki jubileuma alkalmából. A pápa a Szent Péter-bazilika iránt való csodálatának adott kifejezést és hozzátette, hogy majdan a Szent Péter-templomban kíván nyugodni. — A pápa kihallgatáson fogadta gróf Széchen magyar-osztrák nagykövetet, aki rendes szabadságát kezdi meg.

— **Idégen rendjelek.** A király megengedte, hogy Kotányi Zsigmond udvari tanácsos, m. kir. államvasuti igazgató, a bolgár nemzeti érdemrend nagy tiszti keresztjét, dr. Degen Árpád egyetemi magántanár, a budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás vezetője, a bolgár nemzeti érdemrend középkeresztjét, dr. Koerfer István m. kir. földművelésügyi miniszteri fogalmazó, a német-alföldi nassau-orániai-rend lovagkeresztjét, Hanvay Ede dobsinai állami polgári iskolai igazgató, a bolgár nemzeti érdemrend lovagkeresztjét, dr. Csiky Ferencz helpai körorvos, tiszteletbeli járásorvos, a bolgár nemzeti érdemrend lovagkeresztjét, Bartsch Aurél vasgyári felügyelő, a bolgár Szent Sándor-rend lovagkeresztjét, Okolicsányi Lajos Koburg hercegi uradalmi erdőmester, a bolgár nemzeti érdemrend tiszti keresztjét, Lujanovits István takarékpénztári igazgató, orsovai szerb kir. th. konzul, a szerb V. osztályú Fehérsas-rendet, Gyurosovsits Antal budapesti lakos, a pápai „Pro Ecclesia et Pontifice” diszkeresztet, végül Schrecker Lipót György Anhalt hercegi diszkereszt IV. osztályát elfogadhatják és viselhetik.

— **Az angol hajóraj nem jön Fluméba.** A trieszti félhivatalos Avvisatore Triestino azt jelenti, hogy az angol hadihajók a trieszti látogatás után a magyar és az osztrák hadihajóktól kísérvé Pólába mennek, ahonnan e hó 17-én egyenesen tovább indulnak Földközi-tengeri utjukra. Eszerint tehát az angol flotta nem jönne Fluméba látogatásra.

— **Zászlószentelés.** A Máramaroszigeti Polgári Olvasókör vasárnap fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából, Sugatagi Jánosnak, a kör elnökének kezdeményezésére, zászlószentelési ünnepélyt tartott. A zászlóanya tisztét ifj. báró Perényi Zsigmondné, Máramarosmegye főispánjának neje vállalta el, akinek tiszteletére szombaton este ezrekere menő közönség részvételével kivilágítást és szerenádöt rendeztek. Maga az ünnepély vasárnap délelőtt folyt le a vármegyeház dísztermében, amelyet ebből az alkalomból zsufolásig megtöltött a közönség. A zászlóanyát a kör helyiségéből 60 koszorúslány, a máramaroszigeti egyesületek dalárdái és a kör tagjai kísérték az ünnepély színhelyére, ahol Szöllössy Antal kir. tanácsos és Müller Károly apát-főesperes mondottak lendületes beszédeket. A művésziesen himzett nemzeti színű selyemzászló rudjába az első szöveget a zászlóanya, utána pedig Kossuth Ferencz miniszter nevében Kökényesdi Mihály országgyűlési képviselő verték be, a koszorúslányok pedig díszes selyemszalagot kötöttek rá. A szöveg beverése után az olvasókör diszközgyűlést tartott, Lator Sándor volt országgyűlési képviselőnek, a kör díszelnökének elnöklésével. A diszközgyűlésen Jákobényi Péter tanár ismertette a kö negyedszázados történetét. Délben az olvasókör helyiségében 150 terítékű társas ebéd volt, este pedig a Petőfi-ligetben sikerült táncmulatság zárta be az ünnepélyt.

— **Boromisza püspök állapota.** A király ma gróf Zichy Aladár személye körüli miniszter utján táviratban érdeklődött Boromisza Tibor szatmári püspök hogyléte felől. A káptalan örvendetes hírt küldött, mert az agg főpásztor nemsokára az ágyat is elhagyhatja.

— **A fiumei közraktárak.** Meleg ovációkban részesítették a fiumei kereskedők Zanella Richard orsz. képviselőt abból az alkalomból, hogy a közraktári vállalat ügyét interpelláció alakjában szóvá tette a képviselőházban. Zanella az öt felkereső küldöttségnek kijelentette, hogy ő a raktárvállalati akciót még nem tartja befejezettnek, hanem mihelyt Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter hazaérkezik, a kereskedők küldöttségét a miniszter elé vezeti. Hangsúlyozta továbbá, hogy a miniszternek interpellációjára adott válasza után fel fogja olvasni a képviselőházban azt az anyaghalmazt, amelyet az iparosok és kereskedők egyesülete rendelkezésére bocsátott. Említésre érdemes, hogy a kereskedők és iparosok egyesületében egy ívet köröztetnek, melyben az egyesület tagjai a közraktárak tekintetében beálló új helyzet esetére a nyerendő térségre előjegyznek. Eddig 50.000 négyzetméter rakterület bérlete biztosítva van.

— **Az asperni emlékszóbor.** Az asperni csatát fennállásának emlékműre, amelynek eszméjét Ferencz Ferdinánd főherceg vetette fel, husz szobrász küldte be pályázatát. A pályaművek a Hofburg festőműtermében vannak kiállítva. Ferencz Ferdinánd főherceg és Jenő főherceg, mint a kiállítás első látogatói, nagy meglepedésüket nyilvánították a pályázat eredményén.

— **Inger Szollmán — korcsmáros.** Ha igaz a hír és a pénzügyigazgatóság is úgy akarja, mint Szomál ex-alkirálya, Emir Inger Szollmán — újra a köz szolgálatába áll. Ezuttal azonban kisebb és békésebb terepnumon. Mint Nagyvádról jelentik, immár harmadszor fordul kérvényben a pénzügyigazgatósághoz korcsma-engedélyért. A pénzügyigazgatóság két ízben nemzetiségi igazgatási miatt elutasította az ambicziózus alkirályt, aki most újra megfolyamodta az engedélyt. Váradon kíváncsian lesik az eredményt.

— **Nemzetközi történelmi kongresszus.** Az idei nemzetközi történelmi kongresszust augusztus 6—12. napján tartják meg Berlinben. A kongresszuson hivatalosan képviselteti magát a magyar kormány és a magyar tudományos világ.

— **Tüntető apródok.** Kerülő uton, olyan forrásból, aminek megbízhatóságát nincsen módunkban ellenőrizni, feltűnő híradás érkezik a magyar hadapródok egy állítólagos tüntetéséről. A Prager Tagblatt bécsi forrásból jelenti, hogy egy az osztrák katonai viszonyokat jól ismerő francia katonai lap, a France Militaire Julius elsejei számában „Magyar hadapródok” czímen a következőket írta:

„Az osztrák katonai hatóságok jelenleg egy fontos ügyben tartanak vizsgálatot, amely egy bécsi katonai intézetben a jubileumi ünnepély alkalmával történt. Az iskola magyar nemzetiségű tanulói megtagadták a császár tiszteletére rendezett díszfelvonuláson való részvételt. A hadapródok kijelentették, hogy itt osztrák ünnepélyről van szó, amelyhez nekik semmi közük. Ők Ferencz Józsefet csak magyar királynak ismerik, aki csak 1867-ben lépett a magyar királyi trónra.”

A francia lap ehhez hozzáteszi, hogy a fiatal emberek elleni fegyelmi eljárásnak — tekintve, hogy a hadapródok magyar állampolgárok — kétségtelenül a magyar kormány közbelépése lenne a következő. Egyébként erre vonatkozólag még autentikus nyilatkozat nem történt.

— **A londoni olimpiád.** A londoni olimpiádon a lawn tennis-versenyen az első körben az első játszmában Tóth (Magyarország) 6:3 arányban győzött Micowski cseh ellenében. A második játszmában Micowski visszavonul, minthogy a játék közül kettőt Tóth nyert meg. Az első körben ezenkívül Razny (Csehország) és Zsigmondy (Magyarország) győztek, minthogy ellenfeleik, Ivánka (magyar) és Donnerti (angol) visszaléptek, Razny, Zsigmondy és Tóth tehát a második körben is részt vesznek. A második körben báró Bissing német győzött Zborzil osztrák ellenében, Eawes angol Wessely osztrák ellenében és Biscon angol Lauber magyar ellenében.

— **Feltartóztatott herceg.** A német kábelgramm-társaságnak táviratozzák Rio de Janeiróból hogy Windischgrätz Ferencz herceget, az argentinai hadsereg instruktort Palmában feltartóztatták és Tarana határmenti tartományba vitték, mert utlevél nélkül utazta be Brazília határvidékeit. A herceg, aki augusztus végéig akart Argentína szolgálatában maradni, azzal mentegetőzött, hogy vidéki birtokára készült éppen menni. A brazíliai külügyminiszter értesítette az esetről az osztrák-magyar követséget, ugyanezt tette a herceg is és egyuttal kőtte az osztrák-magyar követséget, hogy ne lépjen közbe, mert a vizsgálat ki fogja deríteni ártatlanságát.

— **A dieppei autómobilverseny.** Dieppeben reggel hat órakor kezdődött a Grand-Prixért való autómobilverseny. Az egyes kocsikat percenkénti időközökben indították el. A versenynek igen szép idő kedvezett. Az első két versenynél óránként 85 km. értek el. 1. volt Nandin egy Sizaire-kocsin, 2. Guyot Delage-kocsin és 3. Goux Lion-Peugeot-kocsin. A harmadik versenyen első lett Guyot, második Goux és harmadik Nandin. Guyot a hat fordulót öt óra 43 percz 30% mp. alatt 80 kilométer közepes sebességgel tette meg. A Martin Charles által vezetett kocsi összeütközött és mindeket vezető megsebesült. Martin vezető vállán és fején megsebesülve tért vissza. Kocsija Eunál egy hidoszlopba ütközött. Charles, ki mindjárt utána akart a hidon átrognni, könnyebb sebeket szenvedett. Ezenkívül több autómobil megrongálódott. A Grand-Prix des Voiturettes versenyen második lett Goux 5 óra 48% percz, harmadik Nandin 5 óra 52 percz 6% mp.

— **Házasságok.** Dr. Tibor Dezső újvidéki ügyvéd eljegyezte Pécsét dr. Fürst Győző ügyvéd Ella leányát.

Dr. Hilb Jenő eljegyezte Mandel Frida kisasszonyt Budapesten.

Dr. Légrády Imre, a Pesti Hírlap felelős szerkesztője, hétfőn, július 6-án nőül vette tiszabői Hellebronth Gizella kisasszonyt, özv. Hellebronth Jánosné leányát.

Barta Bertalan eljegyezte Schein Idát, Schein Béla fővárosi háztulajdonos leányát.

Bródy Mihály verseczi főreáliskolai tanár tegnap, vasárnap tartotta esküvőjét Szabadkán Pirnitzer Vilmos nagyiparos leányával, Elzával. Az esketési szertartást dr. Singer Bernát főrabbi vezette, a polgári frigykötésnél Vojnich anyakönyvvézet előtt mint tanúk: Béla Henrik országos képviselő és dr. Tordai Izsó ügyvéd szerepeltek.

— **Nászajándékok.** Jegygyűriük legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterelepén, Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. l. em. szerezhették be. Nagy kénes album-árjegyzés bérmentve küldetik.

— **A bíróság köréből.** A király Sebess Ferenc nagybuttyini és Osztrich Mihály bonyhádi járásbíráknak, Pap Jenő dévai, dr. Girtler Aladár trencsényi, szendrői Geőze Bertalan miskolci és Pottyondi Géza lugosi törvényszéki bírónak, Sárkány Gyula czeplédi, dr. Segesdy Ferenc balatonfüredi és dr. Hegyessy Győző megyesi járásbíráknak, dr. Sarvay János nyíregyházi törvényszéki bírónak, dr. Vajda József csornai és Weber Ferenc szegedi járásbíráknak, Safáry Kálmán szolnoki törvényszéki bírónak, dr. Simon Ákos battonyai járásbíróknak, végül Erdős József budapesti és dr. Jáhn Frigyes brassói törvényszéki bírónak az ítélőtáblai bírói címet és jelleget adományozta; Fekete Sándor szatmárnémeti törvényszéki jegyzőt a borosjenői, Oláh Bélát, a temesvári ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a fogarasi, dr. Hatiegán Emil bánffyhyunadi járásbíró-sági jegyzőt pedig a nagyilondai járásbíróshoz al-bírákká kinevezte; megengedte, Uy Sándor német-újvári kir. járásbíróknak a győri, Svarcz Lajos óradnai kir. járásbíróknak a balázsfalvi és Csiszér Gábor hát-szegi kir. járásbíróknak a szilágysomlyói kir. járásbíróshoz saját kérelmükre leendő áthe-lyezését.

— **A színésznövendék és lakásadónője.** Körülbe-lül egy hónappal ezelőtt történt, hogy a hetedik kerü-leti rendőrkapitányság nagyobb büntetéssel sújtotta Kerekes Ilona Nagydiófa-utca harczmenczhar-madik szám alatt lakó asszonyt, akinek kizárólagos foglalkozása a leánykereskedelem volt. Ez a büntetés azonban nem javította meg a megrögzött emberhus-zállítót, hanem csak óvatosságra készítette. Lemon-dott egy időre a leánykereskedelemtől és békésebb foglalkozás után nézett. Lakásán több leány lakott, akikkel azután rövidlejárata, de szintén szépen jöve-đelmező ügyleteket kötött. Lakott nála a többiek közt egy színésznövendék is, aki a Rákosi-féle színiiskolá-ban folytatja tanulmányait. Kerekesné ettől a leánytól, aki kénytelen volt nála lakni, minden fillért elszedett. Ha valahonnan hazament, ruháit, sőt a ri-dikülljét is kikutatta. Elszedett tőle minden fillért s e-zel szemben rekompenzációképpen semmit sem adott. Néhány nappal ezelőtt a színésznövendék el akart tőle költözni, de Kerekesné ezt nem engedte meg. Elzárta a leány összes ruháját és azután úgy megverte, hogy a szegény teremtés teste tele volt kék és zöld foltokkal, sőt több helyen mélyebb sebet is ejtett rajta, ezután pedig kiteszította az utcára. Főjelentésére az ügyet ma tárgyalták a hetedik ke-rületi kapitányságon, ahol Sajó Sándor rendőrtaná-csos öt napi elzárásra és száz korona pénzbürságra ítélte a lelketlen lélekfufart.

— **A parcellázó lovag büne.** Ladányi Miklóst, a felsőbüi parcellázás hőst, aki állandóan gróf Niczky Ladányi Miklós nevet használja, Bo-gyay Emil gazdasági egyesületi titkár feljelentésére Svastits Nándor főszolgabíró jogosulatlan név és címhasználatért 2000 korona pénzbürságra ítélte és a további használatától eltiltotta.

— **A csoda.** Tegnap este Hof cseh faluban nagy ügyvel-bajjal szállott le egy léghajó, amely Chemnic-ből jött. Spiegel léghajós ült benne egy hölgyvel s Blauenben szállott fel. Mikor a léghajó Hof közelébe jutott, a nép kiesődött látni a csodát. A léghajó a vasut mellett ereszkedett le s már csak néhány mé-ternyi magasságban volt a föld színétől, amikor egy gyorsvonat rohogott arra. Spiegelnek csak annyi ideje volt, hogy ballasztot dobott ki, amittől a léggömb fel-emelkedett s alatta elsuhant a gyorsvonat. Aztán a léghajó lassan kezdett leszállni. A falusi nép egészen közel ment a gömbhöz, különösen a gyermekek tö-dültek hozzá s így történt, hogy néhányan a kiömlő gáztól elájultak.

— **Egy orosz katonai raktár pusztulása.** Péter-várról jelentik, hogy Oszilkovóban a moszkvai kato-nai kerület élelmezési raktára, amelyben 700 vagon buza volt felhalmozva, teljesen leégett.

— **Kétszázhatvanégy halott.** A juszovkai bánya-szerencsétlenség borzasztó áldozatokat követelt. Ed-dig kétszázhatvanégy holttestet hoztak föl az égő tárnákból. A holttestek legtöbbje fölismerhetetlen. Az égő bányában még százötven munkás van, akiknek rémes jajgatása kihallatszik ugyan, de a mentők nem tudnak közelükbe eljutni. A szerencsétlenül jártak családtagjai jajveszékelve állják körül a bányát. Az aknában pusztító tüzet nem lehet eloltani. A meg-mentett emberek közül négyen meghaltak. Néhány munkás az ijedség következtében megőrült. Az ösz-szes orvosok éjjel-nappal dolgoznak.

— **Zendülő munkások Svédországban.** Lysekil-ben komoly sztrájkmozgalmak történtek. Mintegy 600 munkás múlt éjjel fenyegető magatartást tanu-sított és elzárták a hajókhöz vezető utat. A rendőr-tisztviselőket a hegyekről folytonosan kövekkel dobálták. Ma reggel megérkezett a Shaeggel nevű ágyunaszád, melyről egy tiszt és nyolc ember szá-lított partra. A tiszt ismételtén felszólította a töme-get, oszlojjék szét. Mikor a felszólítást gunyos ka-czajjal fogadták, a katonák vaktöltéssel közéjük lő-ttek, mire a tüntetők visszavonultak a hegyekre. Egy munkást az egyik töltény fadugója megsebesítette. Az ágyunaszád szintén tett néhány lövést, de ezeket a víz felszínére irányozta.

— **Öngyilkos magyar diák.** A mödlingi mező-gazdasági intézet diákokthónának egyik szobájában holtan találták a minap Jedlicska Béla magyar származású hallgatót. Jedlicska, aki állítólag gazdag magyar földbirtokos fia — amint az orvosi vizsgá-latnál kiderült — opiummal megmérgezte magát. Amikor hátrahagyott iratait rendezték, rengeteg mér-get találtak nála, körülbelül annyit, amennyivel egy egész várost is el lehet pusztítani. Jedlicska a mér-geket kerülő utakon szerezte be idegen gyárakból. A mérgek között volt 200 gramm ópium, 600 gramm arzén, 400 gramm foszfor s 200 gramm chlorhydrát. Hogy a szerencsétlen életunt milyen célra szerezte be ezeket a mérgeket, az kiderült azokból a fel-jegyzésekből, amelyeket ugyancsak iratai között ta-láltak. Jedlicska az öngyilkosságának azt a már nem szokatlan nemét választotta, hogy beszedte az ópi-umot s határszélről négyperces időközönként feljeg-yzéseket tett. Az első feljegyzés így szól: „Pélegy órákor 20 gramm ópiumot vettem be”. Az életunt ezután leste a mérge hatását. A második feljegyzés még teljes eszméletben történt: „Husz perc elmúlt s még nem volt semmi fájdalom”. Ekkor kezdett már ölni a mérge, mert a harmadik feljegyzés négy perc után ezt tartalmazza: „Szédülni kezdek. Nem hiszem, hogy soká tarthat még. Nem sokára vége lesz mindennek”. Az utolsó szó már kuszált vonások-kal íródott le. A toll ide-oda szaladt a papiroson, ami a vég kezdetét jelenti. A következő pillanatban a diák elveszithette eszméletét, mert későbbi fel-jegyzést már nem találtak iratai között.

— **A bátor rendőr.** István János ezerkétszázhar-minczényes számú egyfogatu bérkocsis tegnap dél-után a Dorottya-utca felől jövet a Ferencz József-terén akart keresztülhajtani. Kocsijában Selevéri Józsefné, a Magyar Általános Hitelbank igazgatójának a neje ült. A Mérleg-utczánál a bérkocsis lova egy mellette elhaladó automobilról hirtelen megbok-rosodott és a kocsis kezei közül a gyepfölszárakat ki-ragadva, vágatni kezdett az Akadémia-utca irá-nyába. A kocsiban ülő hölgy a veszélyt látva, segély-ért kiáltott, amire figyelmes lett az Akadémia előtt posztoló Magyar II. János ötszáztizene-gyes számú rendőr, aki a vadul száguldó ló elé ugrott, megkapta annak kantáriját és élete kockázatásával megállít-totta a lovat s kocsit. A kocsiban ülő urnőnek az ijedségen kívül egyéb baja nem történt. A rendőrnek köszönetet mondott és folytatta a kocsin utját.

— **Egy asszony miatt.** Pétervár környékén teg-nap gróf Manteufel testőrkapitány és Juszupov her-czeg egyetemi hallgató között párbaj volt, amelynél a kapitány a fiatal herceget agyonlőtte. A párbaj oka egy arisztokrata nő volt, aki Juszupov herceget kégyében részesítette. A Juszupov-család a leggaz-dagabbak egyike Oroszországban. — Egy másik pétervári táviratunk szerint gróf Manteufel néhány nappal ezelőtt feleségül vett egy orosz grófnőt, de csakhamar rájött arra, hogy a grófnő nemcsak férj-hezmenetele előtt, hanem még a nászúton is szerelmi viszonyt folytatott Juszupov herceggel.

— **Elhunyt norvég író.** Krisztániában Lie Já-nos, a híres norvég író, akinek több regénye magyar fordításban is megjelent, hetvenhat éves korában meghalt. Lie a Björnson iskolájához tartozott és egyike volt a legkiválóbb északi írónak. Első regé-nyének, mely a nevét egy csapásra híressé tette. „A jós” volt a címe. Tagja volt a norvég akadémia-nak és több külföldi irodalmi társaságnak.

Krisztániából jelentik: Jonas Lie költő elhalálo-zását agzkori gyöngeség és érelmeszesedés okozta. A storting elnöke ma délelőtt meleg emlékszódet mondott az elhunyt költőről. A költő holttestét Fre-deriksvaerben helyezik el, ahol legutóbb elhunyt neje is örök álmát aluszsza.

A storting a kormány indítványára elhatározta, hogy Jonás Lie államköltségen temetik.

— **Színházi előadás sötétben.** Az ischli városi színház tegnapi előadásán, amelyen a király is jelen volt, a villamos lámpák egyszerre elaludtak s az elő-adást gyertyafény mellett folytatták. A király páho-lyában maradt és csak negyedóra múlva hagyta el a színházat. Két operettet adtak elő; az egyiket már befejezték s éppen hozzáfogtak a másik előadásához, amikor egyszerre elaludtak a lámpák. A színészek néhány percig sötétben játszottak tovább. A közön-ség nyugtalankodott, de a rendező kihirdette, hogy tovább játszanak s erre a nyugalom helyreállott. A király, aki nagy élvezettel hallgatta az előadást, szé-kén ülve maradt s ezzel jó példát adott a közönség-nek, hogy nyugodtan viselkedjék. Müller igazgató felsietett az udvari páholyba, hogy a királyt a sötét lépcsőn levezesse, de ő felsége kijelentette, hogy to-vább is páholyában marad. Végre megjelent egy ember lámpással és néhány gyertyát meggyújtott. A közönség jókedvűen és nevetve nézte ezt a ké-szülődést. A király csak negyedóra múlva távozott és elmenetele előtt tudakozódott a sötétség okáról. Müller igazgató azt felelte neki, hogy a villamos köz-pontban állott be valami zavar.

— **Tüzek.** Port au Princeben tegnap délután nagy tűz támadt, amely a szélben gyorsan terjedt és mint-egy négyszáz házat hamvasztott el. A törvényszéki épület, a börtön és az arzenál, amelyben lövőkész-letek voltak, a tűz martaléka lett. A tűz a kábelállo-mást is veszedelembé sodorta. A Chasseloup Laubaf francia czirkáló legénysége segítkezett a mentésben. Galiciában Podubec községben nagy tűzvész pusztított tegnap, amely hatszáz épületet elhamvasz-tott. Mintegy ezer ember lett hajléktalanná és a me-zőkön tanyázik.

Bácsmegeye Liliomos szerb lakosságú község-ben, szombatról vasárnapra virradó éjjel nagy tűz pusztított, mely huszonöt lakóházat több melléképü-lettel együtt elhamvasztott. A tüzet csak vasárnap reggel kilencz óra táiban sikerült lokalizálni. Az ol-tást nagyon megnehezítette az a körülmény, hogy a kutakból a víz teljesen kifogyott. A csendőrség a tűz keletkezésének okát nyomozza.

— **Felrobbant acetylen-lámpa.** Tompa József alsókörtvélyesi születésű, tizenhatéves mechanikus tanuló tegnap este a Tömő-utca 8. szám alatti kert-helyiségben acetylen-lámpa felgyújtásával volt elfog-lalva; a lámpa felrobbant és Tompa életveszélyes sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba vitték.

— **A lakatosok kollektív szerződése.** Közöltük, hogy a Lakatosmesterek Országos Szövetsége elhatá-rozta, hogy az augusztus hó elsején lejártó és mun-kásokkal már több év előtt megkötött kollektív szer-ződést újból megkötni nem fogja s egyuttal a szövetség átírt a lakatosok ipartestületéhez, hogy az ipar-testület a szövetséggel karöltve augusztus elsejére haladéktalanul állítsa fel a munkaközvetítő intézetet. E fontos ügyben a lakatos ipartestület elnöksége hétfő délutánra rendkívüli közgyűlésre hívta össze az ipar-testület tagjait, akik rendkívül nagy számban jelentek meg. Farkas Gyula elnök ismertette a gyűlés cél-ját és kérte, határozza el az ipartestület, hogy a mun-kásokkal többé kollektív szerződést nem köt, hanem a lakatosmesterek országos szövetsége javaslatához képest már ez év augusztus 1-én felállítják a munka-közvetítőt. Ezt egyhangulag élénk helyesléssel elfo-gadták. Ezen általános elvi megállapodás kijelentése után következett a részletes tervezetek tárgyalása. Ezek szerint 1908. évi augusztus hó 1-én felszólítják a munkásokat egy nyilatkozat aláírására, amely nyi-latkozat a munkások kötelezettségeinek elismerését foglalja magában. A nyilatkozat szövegét a rendkívüli közgyűlés többek hozzászólása után némi módosítá-sal elfogadta és mint bérminimumot három koronát állapítottak meg. Minthogy az intézet jelenlegi szék-háza a nagyarányu munkaközvetítő intézet céljaira nem felel meg, a rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy jelenlegi házat eladja az ipartestület és újabb hajlékot szerez. A mestereknek eme határozata, hogy t. i. kollektív egyezményre lépni a lakatosmunkások-kal nem fognak, általános tetszést keltett a lakatos-iparosok körében. Hangsúlyozták, hogy munkáikat kizárni nem óhajtják s nem zárkoznak el semmi-féle békés megegyezés lehetősége előtt, sőt igyekeznek békés megoldást keresni, azonban többé magukat munkásaikkal szemben lekötelezni semmiféle irányban sem hajlandók. A kollektív szerződés több olyan ren-delkezést tartalmazott, amely a mestereket bizonyos határozmányok betartására kötelezte, ami drágította a munkát. Most ezen kollektív szerződéssel a laka-tosmesterek önrendelkezési joga mélyhellyük felett na-gyobbodott, így csak a munkáarak csökkenése vár-ható, mert a szabad verseny ismét jobban érvénye-sülhet. A lakatos ipartestület közgyűlésének hétfői ha-tározata közvetlen mintegy négyezer lakatos és ro-konipari munkást érdekel, akiknek körében várako-zással tekintenek a további feilemények elé.

— **Toselliné beteg.** Toselli és neje tegnap Heidelbergbe érkeztek és megjelentek a női klinikán, ahol az egykori szász trónörökösne felvétette magát. Fiesolei nyaralójukból jöttek, mert Montignoso grófnő súlyos beteg. Fia születése után női bajt kapott és florenzi orvosok tanácsára kereste föl a heidelbergi női klinikát.

— **Katonai léghajó leszállása.** Sióagárd község határában tegnap leszállt a Duna nevű katonai léghajó, mely Korneuburgból szállt föl és 17 óra alatt tette meg az utat. A léghajóban báró Berlepsch Ferenc vadászhadnagy és Lettner Miksa tengerészhadnagy voltak. Az elért legnagyobb magasság 3100 méter volt.

— **Megőrült a börtönben.** A rendőrségen ma délután Nagy Károly fogalmazó előzetes letartóztatásba helyezte Kovács Géza tizenkilenc éves festőipariskolai növendéket, aki több ismerőse nevére okirathamisítást követel el. A hamisítót a rendőrség egyik másodikemeleti czellájában helyezték el. Csak holnap akarták ott tartani, mert a vizsgálatot már befejezték és a fiút holnap az ügyészségre kellett volna szállítani. Este hat óra tájban a második emeleten sétáló rendőrszem Kovács Géza czellájából nagy ordítást hallott. Előhívta a kulcsárt, aki azután vele bement a fiúhoz. Ez ordítással fogadta a belépőket, majd teljes erővel letépte testéről ruházatát. A két ember meg akarta fékezni a dühöngőt, ami csak a legnagyobb erőfeszítés árán sikerült. Az esetről értesítették az inspekciós rendőrorvost, aki megvizsgálta Kovács Gézát és konstatació, hogy köz- és önvészélyes örvült. Beszállították a Lipótmezőre.

— **Tűz a vegyészeti gyárban.** A Verseny-utca 12. szám alatt levő Hazslinszky-féle szén-, szíón- és gépgyár egyik toronyépületre az eddig ismeretlen okból kigyuladt s a tűz átsapott a vegyészeti gyár tetőzetére is s úgy a torony, valamint ezt a tetőzetet teljesen leégett. A gyorsan kivonult tűzoltóság háromnegyed óra alatt teljesen lokalizálta a tüzet, amennyiben kivonult a központi tűzoltóság Kálai segédtséget, valamint Janicsék tűzfelügyelő vezetésével és a IV. és VI. kerületi őrségek. Komoly volt a veszedelem, hogy a gyárban felhalmozott robbanó vegyszerek is lángkaptak, de a tűzoltóságnak sikerült a tüzet elfojtani, mielőtt az az anyagraktárig eljutott volna. A kár eddig még megállapítható nem volt.

— **Az ügyvéd büne.** Dr. Dénes Endre fővárosi ügyvéd, a kinek az Erzsébet-körút 44. szám alatt volt irodája, nemrég megszökött, mert néhány feljelentés érkezett be ellene a rendőrséghez. A rendőrség azóta nyomozza a megszökött ügyvédet, akit már az ügyvédi kamara is törölt tagjai közül. Ma délután megjelent a rendőrségen Marthon Gyuláné kaposvári uriaszony és feljelentést tett, hogy dr. Dénes Endre őt is megkárosította huszezer koronával. A rendőrség tovább keresi Dénest, aki valószínűleg Amerika felé vette útját.

— **Örvült a templomban.** Pajtás János budapesti születésű harminczhárom éves napszámos tegnap délután az ujlaki templomban odarohant a miséző paphoz és ki akarta venni kezéből a szentséget, miközben nagy zajt csapott és káromkodott. A templomban jelenlévők valamiképpen megfogták és átadták őt a rendőrnek. A rendőrorvos megállapította, hogy Pajtás elmebeteg. Beszállították a lipótmezei tébolydába.

— **Tengerészek tüntetése.** Tegnap reggel mintegy 200 foglalkozás nélküli tengerész tüntető felvonulást rendezett a trieszti korzón. Majd a tengerészegyesülethez vonultak, ahol gyűlést tartottak, melyen tüntakoztak az ellen, hogy az Austro-Americana s a Dalmácia hajózársaságok ujabban idegen tengerészeket is alkalmaznak és ezáltal ők a kenyérkeresettől elesnek.

— **A szabadságünnep áldozatai.** Az Egyesült Államok szabadságünnepének áldozatai ezuttal 54 halott és 1124 sebesült. A tüzijátékok által okozott kár 120.000 dollárra becsültek.

— **Vasúti szerencsétlenség.** A Grammal Neusiedlől 11 óra 15 perckor Lajta-Bruckba indult vonat Grammal-Neusiedelben tévedésből a szabad vágány helyett egy másik vágányra futott és azon álló tehervonatba rohant. Három utas súlyosan, tizenkilenc könnyebben megsebesült. A könnyű sebesültek, miután bekötötték őket, még azzal a vonattal tovább utazhattak.

— **Kisiklott vasúti kocsik.** A pozsony—szombathelyi viczinális vasútvonal Raika állomásának közelében vasárnap délután egy tehervonat több kocsija kisiklott. A kocsik megrongálódtak, de emberéletben nem esett kár. A személyforgalmat harmincz órán át átszállással kellett lebonyolítani. A pályát ma szabadá tették.

— **Vizbefutó mérnök.** Fülöp Dezső, a debreceni Tisza-szabályozó társulat fiatal mérnökét ma délben a tarjáni határában a Tiszában való fürdés közben elragadta az ár és vízbe fuladt. Fülöp holttestét még nem találták meg.

— **Elvesztett akták.** Vass Lajos büntető-törvényszéki bíró (Markó-utcai törvényszéki palota, I. 33.) ma reggel nyolcz és kilenc óra között egy hüvelykgyűrű körforgalmi pótkocsin elvesztett egy 5 darab iratból álló hivatalos aktacsomót, mely a budapesti büntető-járásbírósg feljebbviteli tanácsa által kibocsátott s elintézt büntető ügy iratait tartalmazta. Nevezett bíró a Múzeum-körúton szállott le erről a kocsiról, mely a Ferenc József-hídon jött át Pestre s itt vette észre, hogy a kocsiban hagyta az iratokat. Miután ezek az akták a megtalálóra teljesen értéketelnek, Vass bíró kéri a megtalálót, hogy juttassa vissza azokat hozzá.

— **Leletlen anya.** Nagykőrös város főkapitánya ma táviratban értesítette a budapesti rendőrséget, hogy folyó hó 4-én a nyugoti pályaudvarra félhétkor beérkezett gyorsvonatról Nyársapát állomás mellett egy ismeretlen, uriasan öltözött nő a robogó vonat ablakából egy újszülött gyermekhullát dobott ki. A rendőrség erélyesen nyomozza a leletlen anyát.

— **Leugrott a vonatról.** Janrekovics Károly mérszárosságát ma a Wienből Győrbe robogó személyvonatról a 101. számú őrháznál leugrott. Baján nem történt. Janrekovics állítólag utazó zsebtolvaj és azért ugrott le a vonatról, mert tartott attól, hogy a csendőrök felismerik.

— **Vesztett kutya a Ferencvárosban.** A Ferencvárosban egy kóborló eben hatóságilag megállapították a vesztését, miért a kerület előjárósága július 24-éig ebzárlatot rendelt el. Ez alatt az idő alatt az ebeket otthon megkötve kell tartani, az utcákon pedig harapás ellen biztosító szájkosárral ellátva, pórázon vezetni. A rendelet ellen vétőket kétszáz koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtják.

— **Halálozások.** Guttmann Adám kereskedelmi tanácsos, fővárosi nagykereskedő feleségét, született Kanitz Bertát vasárnap délelőtt helyezték örök nyugalomra a rákosi izr. temetőben. A gyászszertartást Lazarus főkéntor végezte fényes szédlettel, míg a halottat Hevesi főrabbi bucsuztatta könyveket fakasztó, magas szárnyalású beszéddel. A gyászolók sorában a családon és a rokonokon kívül ott voltak maróthi Fürst Bertalan udvari tanácsos, az OMKE elnöke, Fritz Péter, a budapesti kereskedelmi és iparkamara titkára számos kamarai tag kíséretében, az Első Magyar Iparbank igazgatósa, dr. Schreyer Jenő, a Magyar Kereskedelmi Csarnok titkára, Mauthner Adolf, Kriszthaber Leó és még igen sokan, akik mind fájó szívvel mondtak búcsút a legnemesebb szívű asszonynak, akinek emléke örökké élni fog.

Felher Gyula folyó hó 5-én életének 56-ik évében rövid szenvedés után elhunyt Budapesten.

Heller Adolf nyug. községi jegyző, földbírtokos 46 éves korában meghalt.

Madari Jánosné szül. Rajla Aranka a zentai rendőrkapitány neje július 3-án Budapesten életének 47-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Holttestét Zentára szállították, ahol július 5-én délután a római katolikus felsővárosi sírkertben örök nyugalomra helyezték nagy részvét mellett.

— **Amerikai Park-Üsbudavára.** Soha Budapesten olyan előkelő és érdekes, óriási műsor nem volt, mint az új júliusi program a Varietében. Havemann Rikárd, a vadállatszeliiditők királya, izgalmas, csodálatos és érdekes mutatványokat produkál esténként 18 fiatal és szép oroszánjával, tigriseivel, párduezaival és leopárdjaival, melyekhez fogható szép példányok csak a berlini állatkertben láthatók. Havemann állatai 250.000 koronát reprezentálnak és idomításuk minden képzeletet felülmul. Johnson et Dean új énekszámokkal köztük Chorin Géza hamarosan népszerűsége szert tett „A napernyő és a sátabotról” szülő dalával remekelnek. Edlerék kitűnő alpesi kettősűket adják elő. A variete gyöngyei: Reros légkirályok. Rosco Thidgets amerikai boxolók, Les 3 Fred Vát hasbeszélők, a 12 Godlevszky orosz, 8 Bonewska Iengyel és mindenekelőtt a 4 Farabinis franciaia tourbillon tánczosok, akik felejthetetlen emlékeket hagytak mindenki lelkében. Csodálatosak a 14 Picanniniek. A Tabarin-Moulin-Rougeban 15 szenzációs új szám van. Bacho karmester személyesen vezeti a honvédzenekart.

— **Arzén a sörben.** Anglia középső és északnyugati részében az utóbbi években nagy számmal fordultak elő olyan megbetegedések, amelyeknek tünetéből arzénmérgezésre lehetett következtetni. Kiderült, hogy az illető vidékeken forgalomban levő sör arzént tartalmaz. A sörgyártásnál ugyanis ujabban máltóze helyett glukózet és invertált cukrot

alkalmaznak, amelyek gyártásánál a kénsav játsszik nagy szerepet. A kénsavat pedig arzéntartalmú vaspiritből állították elő. A sörpróbákban tényleg sikerült is arzént kimutatni. A sörgyártásnak ezt a módját természetesen szigorúan tiltotta a hatóság.

— **Rendőri hírek. Szerencsétlenség:** Kovács Sándorné, szül. László Mari, huszonhat éves takarítónő tegnap délelőtt Kazinczy-utca 30. szám alatti lakásán forró zsírral leöntötte magát és nagyon súlyos égést szenvedett. — **Havasi Albin** három éves fiúcska, míg anyja pár percze magára hagyta őt, egy forró vízzel telt edényt rántott magára és fejét összegegte. A mentők mindkettőjüket a Rókus-kórházba vitték. — **Hirtelen halál:** Nagy Katalin harminczhat éves napszámosnő ma délután az Elemér-utca 29. száma előtt összeesett és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Szívvelhűdés ölte meg. — **Letartóztatott zsebtolvaj:** Gerstl Nándor husz éves butorcsmagolót tegnap a rendőrség letartóztatta, mert Klug Kálmán zsebből tegnap délután a városligetben kilopta az órát és láncot. — **Eltűnt tanoncok:** Acskóny Máttyás komjátli születésű tizenhat éves cipésztanonc V., Garam-u. 27. számú lakásáról eltűnt. — **Lukács Lajos** szalk-szentmártoni születésű tizennyolcz éves szabótanonc Lánchid-u. 4. szám alatti lakásáról eltűnt.

— **Zászlók,** czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

— **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

— **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**
— **Dr. Hönlz Izsó** elektroterapeutai és Röntgen-intézet (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyszerközeivel felszerelve pártatlanul áll a fővárosban és főképp idegbeteg (neurasthenia, hysteria) csuszosok, közsvényesek, szivbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsábabán, álmatlanságban szenvedők stb., találnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Tanítók és tanítónők.

— Tanügyi kiadványok. —

Budapest, július 6.

A min. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter kiadta Haug Gyula késmárki, Brandl Róbert szecniezi, Abraham Gyula pinkafői és Cseli Gusztáv miskolci állami polgári iskolai rendes tanítókat, Vértes Lajos ditrói állami polgári iskolai igazgató-tanítót, Zsebők János csáktornyai, Albertné Bertalan Sarolta fogarasi, Orbán Nándor kecskeméti és Téthi József nagyszentmiklósi állami, Mikula Dezső szekszárdi államilag segélyezett községi és Nebauer Hermin nagybányai állami polgári iskolai rendes tanítókat, illetve tanítónőket, Nagy László czegeledi állami polgári iskolai igazgató-tanítót, Hantos Gyula kolozsvári állami polgári iskolai rendes tanítót, dr. Osváth János békéscsabai állami polgári iskolai igazgató-tanítót, Patzkó Gyula késmárki és Lengyel Klára palánkai állami polgári iskolai rendes tanítót, illetve tanítónőt, Berthótyné Trinksz Francziska fiumei állami polgári iskolai igazgató-tanítónőt, Bacsnányi József iglói állami polgári iskolai igazgató-tanítót, Hajts Béla és Lőw Gyula iglói, Simó Géza titeli és Prohaska Lajos iglói állami polgári iskolai rendes tanítókat, Szécsi Miklós hajduszoboszlói állami polgári iskolai igazgató-tanítót, Pólya Mihály hajduszoboszlói, Feltéthy László ujbpesti, Sebestyén Károly szegedi, Frdős Béla nagybecskereki, Sárosi Vendel kassai, Tischlerné Wächter Etel brassói, Varga Jenő nagyszentmiklósi és Szigmond Antal soproni állami és Christélyiné Hódossy Laura szombathelyi államilag segélyezett községi polgári iskolai rendes tanítókat, illetve tanítónőket, Reöthy Vladimir lipótszentmiklósi állami polgári iskolai igazgató-tanítót, Derszib Károly soproni, Rigó Mária kolozsvári, Benedek Aladár dicsőszentmártoni, Hrabusayné Králik Tekla alsókubini, Okányi Sándor móri, Burai Dömötör szegedi, Szrnecné Jeszenszky Etel galgóczi, Bertalan Károly veszprémi, Ganovszky Gizella munkácsi, Mitsky Aladár veszprémi, Kapuné Halász Gizella miskolci, Reöthy Lehoczky Gabriella lipótszentmiklósi és Miklós György pozsonyi állami, Szentkirályi Nábör Attila oraviczabányai államilag segélyezett községi, Ujhelyi Károly nagyszőlősi, Kozmáné Pallos Verona hosszufalusi, Emresz Róbert modori és Szigmond M. József kecskeméti állami polgári iskolai rendes tanítókat, illetve tanítónőket, Bothár Emil besztercebányai állami polgári iskolai igazgató-tanítót, Stoll-

mann An besztercz kanizsai, szolnok, letve tan polgári is rimaszom Stankovic József g illetve ta továbbá annai és Damaszkó Olasz Ká szentmik disch Hi Béla szil állami p tanítónök illetve r 1908. sz Lajos, K Koncz J Sándor, Piukovic Mária, L vics Mil Johanna nics Rög Jakovcs Berta, T Ferencz Bódogné darovics leveles nyai áll letve ta nitó, ug tandó ha népiskol

GYO K M

POLL

Budape

Es

SZI

(*)

nyékét aggódo tése né nos az közt, a előtt a György relmeik György sen tize voltak a azonban zott. Ok gátóság zárkózo kerültek nyugtáz fizetési niszteri díszítők a minis tató vál ter lelk ket. A lesz és ben az zal nyu tagokat ház czé Bár ug szélyes

wann Andor, Endler Károly és Podhradzky Lajos besztercebányai, Svastitsné Svastits Janka nagykanizsai, Csekeyné Pesch Hermin és Wehle Lucia szolnoki állami polgári iskolai rendes tanítókat, illetve tanítónőket, Kathona Géza rimaszombati állami polgári iskolai igazgató-tanítót, Feketéné Otte Hedvig rimaszombati, Agyagássy Vidor marosvásárhelyi, Stankovichné Jaeger Vilma dobsinaí és Kovalszky József gyulai állami polgári iskolai rendes tanítókat, illetve tanítónőket a IX. fizetési osztályba; kinevezte továbbá Seidl Sándor pozsonyi, Kiss Gábor újszentannai és Telman József abrudbányai állami, Márián Damaszkín somorjai államilag segélyezett községi, Olasz Károly hódmezővásárhelyi, Hesz Mátyás lipótszentmiklósi, Mirossay Gábor bánffyhuynadi, Windisch Hilda budafoki, Schuller Ida és Szentgyörgyi Béla szigetvári, valamint Pap Sándor újszentannai állami polgári iskolai segéd-tanítókat, illetve segéd-tanítónőket a X. fizetési osztályba rendes tanítókká, illetve rendes tanítónőkké. — Azonkívül kinevezte 1908. szeptember 1-től számítandó hatálylyal Nagy Lajos, Kádár József, Kádár Antal, Balázspiri Kálmán, Koncz János Dezső, Kuluncsics Gyula, Budanovics Sándor, Kovács Jenő, Egrényi Ferencz, Szilágyi Imre, Piukovics Antal, Fehér Jenő, Váli Gézáné, Fábian Mária, Leszich Jánosné, Kuluncsics Mária, Jovanovics Milovádné Farkas Mária, Kovács Irén, Horvácki Johanna, Peics Tukulyac Lujza, Gyelmis Ilona, Vojnics Rögics Anna, Piukovics Mária, Páncsics Julia, Jakovcsevics Mária, Kiss Zentay Mária, Karácsonyi Berta, Tomasics Veronika, Kovács Gizella, Németh Ferenczné Pertics Etel, Meznerics Margit, Sztipics Bódogné Szlikka Teréz, Kubatovics Jakabné Szudarovics Róza, Balázspiri Kálmánné Faludi Ilona okleveles tanítókat, illetve tanítónőket a szabadka tanyai állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónőkké, végül Csendes Imre okleveles tanítót, ugyancsak 1908. évi szeptember 1-től számítandó hatálylyal, a szilágyzentkirályi új állami elemi népiskolához rendes tanítóvá.

GYÓGYITHATÓ A SÉRVEZ?

É kérdéssel foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót. Bárkinek díjtalanul zárt borítékban megküldi!

POLLITZER SÉRVAAMBULATORIUM
szpecialis orvosi rendelő-intézet

Budapest, Kossuth Lajos-utca 8., félemlot
Egész nap orvosi ingyenes rendelés.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A Népszínház kisértésének. A Népszínház környékét ma is megszállva tartották a jövő sorsukért aggódó színészek. Bár a miniszter szombati kijelentése némileg megnyugtatta a kedélyeket, mégis általános az elkeseredés, különösen a színház régi tagjai közt, a közoktatási kormány eljárása miatt. Ma délelőtt a disztitómunkások felkeresték a Házban Nagy György országgyűlési képviselőt. Irásba foglalták sérelmeiket és azt memorandumként átadták Nagy Györgynek. Az írásban elpanaszolják, hogy ők, összesen tizenhárman október 15-éig szóbeli szerződéssel voltak a Népszínháznál. A tizenhármas felmondás azonban csak a szabálytalanság elkövetőire vonatkozott. Ők nem követtek el szabálytalanságot és az igazgatóság most mégis elbocsátotta őket. Rendőrökkel zárkózott el előttük Bálint Dezső, majd mikor eléje kerültek üres és kitöltetlen végkielégítési blanketával nyugtáztatták nem a végkielégítést, hanem a rendes fizetésüket. Dr. Nagy György Csathó Kálmán miniszteri titkárhoz utasította a becsapott disztitókat. A disztitók küldöttsége még a délelőtti folyamán felment a miniszteriumba, ahol dr. Csathó teljesen megnyugtató választ adott nekik. Azt mondta, hogy a miniszter lelkiismeretesen át fogja revideálni a szerződéseket. A kisebb fizetésű alkalmazottakra külön gondja lesz és ügyüket kedvezően fogja elintézni. Ma különben az a hír keringett a színház körül, hogy Bálint azal nyugtatja meg a hosszabb szerződésű elsőrangú tagokat, hogy a régi képviselőházat kibéri operetszínház céljára és már ősszel megkezdí az előadásokat. Bár úgy tudjuk, hogy a régi képviselőházat is tűzveszélyesnek találták annak idején, de nem lehetetlen.

hogy Bálintnak megadják az engedélyt, mert azok után amiket alkalmunk volt a múlt napokban látni, semmit sem tartunk lehetetlennek.

(*) Fővárosi Nyári Színház. Góth Sándor és Góthné Kerécsz Ella ma este „Baccarat”-ban folytatták budai vendégjátékukat. Zúgó tapsok honorálták ma is a művészpár kiváló alakításait és a budai közönség végig lelkesen tüntetett a Vígyszínház kitűnő tagjai mellett. Krecsányi társulatából nagyon tetszett Szegher alakítása és Fekete intelligens játéka. Az előadást zsúfolt ház nézte végig.

(*) Petőfi halálának évfordulója. A Kurucz Ifjak Társasága szombaton este ülést tartott, amelyen a háznagyti tisztre egyhangulag Veres Tibor Ákos hírlapírói választotta meg. Majd ötös bizottságot küldtek ki az alapszabályok kidolgozására. Végül elhatározta a társaság, hogy a budapesti asztaltársaságokkal karöltve impozáns ünnepély keretében fog megemlékezni Petőfi Sándorról halála évfordulóján, július 31-én, a segesvári csata napján. Az első ünnepséget az évforduló előtti vasárnapon a fővárosban, a másodikikat július 31-én, hazafias missziót is teljesítve, Ujvidéken.

(*) A Mücsarnok nemzetközi kiállítása. A Képzőművészeti-Társulat téli nemzetközi kiállítására állandóan folynak az előkészületek.

(*) Mark Twain gyermekszínháza. A világhírű amerikai humorista egy különleges színház alapításán dolgozik: olyan gyermekemberekből álló műkedvelőtársulatot szervez, mely az ifjúságnak való szindarabokat játszana. Az új színház igazgatói Kahn Ottó H. és Clemens Sámuel L. (ez Mark Twain polgári neve) lesznek. Az East Broadway-n épül és neve „Education Theatre for Children and young People”. (Nevelőszínház gyermekek és az ifjúság számára.)

(*) Aristophanes-premiére Münchenben. A müncheni Künstertheaterben Ruderer József „Wolkenkuckucksheim” című vígjátéka tegnap került színre. Az újdonság Aristophanes „A madarak” című darabjának a modern viszonyokra való átültetése és ebben az alakban is nagyon tetszett.

6 visit **Fénykép 1 f. 50 frt**
HUNNIA FÉNYKÉPESZ.
BUDAPEST, KAROLY-KÖRUT 6.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

Sajtó tudósítónktól. —

Budapest, július 6.

Budapest székesfővárosi törvényhatósági bizottsága ma délután tartotta a nyári szünetek előtt való utolsó közgyűlést. Báróczy István polgármester elnöklése mellett.

Sigmund József indítványt terjesztett elő a hűvösvölgyi Völgy-utca meghosszabbítása iránt. Az indítványt kiadták a tanácsnak.

A napirendre térve, Bródy Tivadar tanácsos terjesztette elő a székesfőváros 1907. évi zárószámadatait és vagyonfelmérőjét. A közgyűlés az előterjesztést szó nélkül elfogadta.

Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a Bródy Adél-gyermekórához gondnoki épületének a céljára átengedjen a főváros 300 négyszögöl területet, négyszögönként 45 koronáért.

A Budai Polgári Körnek a budai Vigadóban levő helyiségeit további öt évre adják ki, az eddigi 6000 korona évi bérért.

Elfogadta a közgyűlés a tanács előterjesztését az Artézi-fürdő építkezése ügyében. A költség 3.600.000 koronára van előirányozva.

Erőss Sándornak azt az indítványát, hogy a főváros részéről nemrégiben épített Lipót- és Ferenczkörúti három bérpalotát adják el és az árukból munkás-házakat építsenek, a közgyűlés mellőzte.

Kimondotta a közgyűlés, hogy a fővárosi vonatkozású összes hivatalos hirdetéseket közzé kell tenni ezentul a főváros hivatalos lapjában.

Tudomásul vették azt a bejelentést, hogy Kolegerszky Viktort, aki a Stefánia-uti kioszkot bérlé, a tanács hét ízben bírságotlta meg 100—100 koronával azért, mert nem tett eleget annak a kötelezettségének, hogy a Stefánia-utnak az Andrássy- és István-ut közötti szakaszát villamos ivlámpákkal kell

kivilágítania május 15-től szeptember végeig. Kimondotta egyszersmind a közgyűlés, hogy abban az esetben, ha a bérlő ezentul sem tesz eleget a kötelezettségének, akkor a szerződését nemcsak nem hosszabbítják meg, hanem főtöbntják.

Egyhangulag elfogadta a közgyűlés azt az előterjesztést, hogy a központi fertőtlenítő intézet személyzetét rendkívüli jutalomban részesítsék azért az önfeláldozó munkáért, amelyet a kiütéses tifusz elfojtása körül kifejtettek. A jutalmak összege mintegy 9400 korona.

A budapesti mészáros ipartestület elüljárósága azt a kérést intézte a tanácshoz, hogy a husipari nyerstermények könnyebb értékesíthetése céljából tegyen a tanács előterjesztést a közgyűléshez és ajánlja az állat-vásárpénztár részvénytársaság figyelmébe azt az óhajtásukat, hogy ez a megjelölt célra engedélyezzen 240.000 korona kölcsönt, amelyre biztosítékul lekötí az ipartestület az összes ingó és ingatlan vagyonát.

Szilágyi Károly ellenzi, hogy a kérvény dolgában ma érdemileg határozzanak. Kívánja, hogy ezt a kérelmet terjesztsék egyenest a fővárosi hatóságához és aztán menjen keresztül az ügy az összes retor-tákon. Kívánja, hogy adják vissza az ügyet a tanácsnak, annak a megállapítása végett: foglalkozhatik-e a vásárpénztár az ilyen nemű üzletekkel.

Melly Béla tanácsos és utána Vasillevits János alpolgármester szótlan a tárgyhöz s az utóbbi azt kívánta, hogy a közgyűlés ne nyilatkozzék a mészáros-ipartestület kérvénye felől, de adjon általános engedélyt a vásárpénztárnak, hogy ilyen üzletekkel foglalkozhassék. A közgyűlés a tanács javaslatát, amely a kérelmet pártolja, az alpolgármester kiegészítő javaslatával, elfogadta.

Hozzájárult a közgyűlés ahhoz a tervhez, amelyet Devecis Ferencz műszaki tanácsos készített az I. ker. Isten-hegy és Orbán-hegy és környékének a szabályozására vonatkozólag. Egyszersmind köszönetet mondott a közgyűlés az ügyosztálynak, a mérnöki hivatalnak és az ad hoc kiküldött bizottságnak, a sikeresen keresztülvitt munkálatokért.

Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a közúti vas-pálya-társaság 460 motoros kocsját alakítsák át 20 lóerejű helyet 30 lóerejűre. Az átalakítással járó költség-különbözetet az építési tőke terhére engedélyezte a közgyűlés.

A Petőfi-ház segélyeként megszavazott a közgyűlés 5000 koronát. A koronázási jubileum-díjakból a festészeti szakra eső díjat Gulácsy Lajos festőművésznek ítélte oda a közgyűlés.

A katolikus hitoktatókra nézve az illetmények javítását javasolja a tanács; ezt a közgyűlés elfogadta, azonban mellőzte Siposs Ágoston bizottsági tagnak azt az indítványát, hogy a hitoktatók is, úgy mint a tanítók, öt ízben részesüljenek korpótlékban.

A Corda Fratres nemzetközi egyetemi szövetség segélyezésére megszavazott a közgyűlés 3000 koronát. Elfogadták a szolgálati sorrend megállapítására vonatkozó szabályzat-tervezetet.

Megszavazták a nemzetközi jogász-szövetség kongresszusának a költségeihez 3000 koronát.

A Népszínház ügyében Waigand József a következő interpellációt terjesztette elő:

Van-e a polgármester urnak hivatalos értesülése arról, hogy a kormány a Nemzeti Színházat ideiglenesen a Népszínházban kívánja elhelyezni és hogy a Népszínháznak e célra való átengedése iránt a Népszínház bérlői és a kormány között már megállapodás is létesült? Hajlandó-e a polgármester ur ezzel a tervvel szemben, a fővárosnak a Népszínház fenntartásához fűződő jelentékeny kulturális érdekeit a színház bérlői, valamint a kormány irányában a legerélyesebben megfogalmazni.

Az interpelláló előadta, hogy a legtöbben bizonyára nagy meglepetéssel olvasták a lapokban a Népszínháznak a Nemzeti Színház céljaira való átadásáról szóló tudósítást. A vallás- és közoktatásügyi miniszternek az országgyűlésen hozzá intézett interpellációra adott válaszából megállapítandó, hogy a tudósítás valóság. Ha tehát ez így van, akkor a fővárosra került a sor, hogy gondoskodjék a kérdés helyes megoldásáról. A Népszínház sorsa különben már jó ideje bizonytalan. Epp ezért, már akkor, amikor a Népszínház nagy és költséges átalakítások ügyéről volt szó, ennek a keresztülvitelét sokan el-lelőzték. De nagyobb volt azoknak a száma, akik a Népszínház átalakításában kulturális feladatot láttak. Amidőn az átalakítás után a Népszínház újból megnyílt, ennek minden magyar ember örült, mert abban a hitben volt, hogy ez a színház továbbra is a magyar kulturának erős bástyája lesz. Annál nagyobb a csodálkozás, amidőn a közönség azt látja, hogy a Népszínház bérlői teljesen üzleti szempontból fogják fel az ügyet, nem törődve azzal, hogy a fővárosnak milyen érdekei forognak a kockán. A bérlők csak azt tekintették, vajon nekik előnyös-e a Népszínház átadása, vagy sem. És a legsértőbb a dologban, hogy minden tárgyalás, minden megegyezés, ugyszólván nélkülünk történt, bizonyára abban a feltételezésben, hogy mi mindenhez hozzájárulunk. Pedig az a valóság, hogy a főváros csak akkor járulhatna az átadáshoz, ha kétségtelenül kitűnnék, hogy a Népszínház immár a feladatának megfelelően nem képes.

Az interpellációt kiadták a polgármesternek. A vásárcsarnoki és közbiztonsági altisztek kor-pótléának az ügyét a legközelebbi rendes közgyűlése fogják tárgyalni. Nyugdíj-ügyek elintézése után a közgyűlés fél nyolcz órakor véget ért.

(Mutatványosok a polgármesternél. A főváros közgyűlése, amikor határozatba ment az Állatkert megváltása, köztudomás szerint kimondotta, hogy a városligeti mutatványos bódékat jelenlegi helyükre a volt Ósbudavár területére helyezi át. Az Állatkert igazgatósága most felszólítást intézett a mutatványos módók tulajdonosaihoz, hogy az új helyekre vele tíz évre szóló bérleti szerződést kössenek. A felszólítás-hoz nyomtatott blankettát is mellékeltek. A mutatványosok ma délelőtt gyűlést tartottak, amelyen visszautasították az Állatkert igazgatóságának a szerződés megkötésére vonatkozó felszólítását, mert arra egyedül a főváros tanácsát tartják illetékesnek. Végül elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek Bárczy István polgármesterhez és tudomására adják az Állatkert igazgatóságának reájuk sérelmes intézkedését.

(A dunaparti főgyűjtő-csatorna. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a dunaparti főgyűjtő csatorna V. és VI. szakaszának a meghosszabbítása s ezzel kapcsolatban a Wahrmann- és Dráva-utczánál két vész-kiömlőnek a megépítése, végül a mélyebben fekvő Dráva-utczai közcatornának ezzel a főgyűjtővel való kapcsolatba hozása tárgyában alkotott közgyűlési határozatot jóváhagyta. A közgyűlés erre a célra 290.000 koronát szavazott meg és a pénzbeli fedezetről is gondoskodott. A belügyminiszter kiköti, hogy mivel ez a megoldás csak ideiglenesnek tekinthető, a végleges tervekre vonatkozó tanulmányokat azonnal tétesse meg a főváros hatósága és hogy a megfelelő javaslatot hozzá minél előbb terjessze föl jóváhagyás végett. A miniszter elmondja a leiratában, hogy az a terület, amely ennek a csatornának a meghosszabbításával a dunaparti főgyűjtőhöz lesz csatolva, akkor, midőn a dunaparti főgyűjtő méreteit megállapították, a vízvezető-területbe nem volt beszámítva. Budapest csatornázó tervét a 70-es és 80-as években állapították meg, amely terv a főváros határában fekvő külső területek csatornázását nem foglalta magában. A dunaparti gyűjtőcsatorna most tervezett meghosszabbításával a Lőportár- és Erdőtelek-dűlők és az Angyalföld egy része is bevonatnék Budapest általános csatornázásába.

(Katonák szabadságolása az aratásra. A honvédelemügyi miniszter, azzal kapcsolatban, hogy bizonyos feltételek mellett megengedte a katonaság egy részének az arató-munkálatokra való szabadságolását, a következő leiratot intézte a székesfőváros hatóságához:

A folyó évi június hó elsejéről kibocsátott körrendeletem kapcsán fölhívom a törvényhatóságot, hogy az aratási szabadságok kedvezményének életbe léptetése folytán szerzett összes tapasztalatait, jelenségeit, amelyek arra szorítok, hogy a kérvényezés miként lett volna legcélszerűbben eszközölendő, az igényjogosultságot miként kellett megállapítani; végre, hogy az arató-szabadságban való részesítés minő hatással volt a mezőgazdasági munkásviszonyokra, az arató-munkák sikerére és a földmives lakosság jólétére, hozzám október hónap elsejéig jelentse be.

(A Népszínház ügye. A Nemzeti Színháznak a Népszínházba leendő elhelyezése szóba kerül a főváros mai közgyűlésén is. Dr. Weigand József bizottsági tag interpellációt jelentett be ez ügyben.

(Közszénforgalom a fővárosban. A székesfőváros statisztikai hivatalának a kimutatása szerint az elmúlt héten a következő volt a közszén forgalma: Budapestre érkezett a Máv. vonalain 218.418 métermázsza, a Déli Vasuton 1200 métermázsza, a helyi érdekű vasutakon 97.445 métermázsza, összesen 317.063 métermázsza. Az év eleje óta érkezett 9.321.146 métermázsza, míg tavaly ugyanebben az időszakban 7.421.722 métermázsza, így tehát az idén 1.899.424 métermázszával több érkezett. Elszállítottak Budapestre a Máv. vonalain 7774 métermázsát, a Déli Vasuton 100 métermázsát, egyéb elszállítás nem történt. Az év eleje óta elszállítottak 381.463 métermázsát, tavaly pedig ugyanebben az időszakban 943.340 métermázsát; eszerint az idén 561.877 métermázsával kevesebbet szállítottak el.

A kiváló bőr- és lúthumos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, szukor-
betegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Főraktár Budapesten, ÉDESKUTY L.-nél.

EGYESÜLETEK.

(—) Az Országos Központi Katolikus Legényegyesület vasárnap délután hat órakor tartotta 52. évi rendes közgyűlést. A hercegprímás képviselőjében dr. Andor György esztergomi prélátus kanonok mondott megnyitó beszédet, amely után Raj István titkár terjesztette elő az évi jelentést. Az egyesület tagjainak száma közeljárt az 1000-hez. A főváros keze-lésében levő Szaboket öszöndíjat ez évben Pászthy Gyula az egyesület tagja nyerte meg, Molnár János rendes tagot pedig egy 100 koronás ösztöndíjjal tüntették ki. Vaszary Kólos hercegprímás 700 koronát, gróf Wenckheim Frigyesné pedig 1000 koronát adományozott ez idén az egyesület céljaira. Özv. Wodianer Albertné bárónő 200 koronát, a fővárosi tanács 500 koronát, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár pedig 400 koronát adományozott. Végül sajnálattal emlékszik meg a jelentés Erdős Károly volt másodelnök lemondásáról, kit a Szent István-Társulat igazgatójává választották meg. Schiffer Ferenc kanonok elnöki záróbeszéd után a választásokat el-tették meg. Alelnök lett Molnár Mihály. A választ-mányba Eri Ferenczet, Doda Bélát, Beck Vilmost, Tóth Lajost és Hány Árpádot választották.

(—) A fővárosi házmeztetek vasárnap délután 4 órára mindegy 500-an az Ujvárosi közgyűlési ter-mében nagygyűlést tartottak Spantsek György és Fuith Ignác elnökei alatt. Célja a nagygyű-lésnek a „Budapesti Házfelügyelők Egyesülete” és a „Budapesti Házfelügyelők Egyesült Betegsegélyző Egyesülete” fuziójának kimondása volt. A két egye-sület zárószámadásainak tudomásulvétele után kimon-dották a fuziót. A választások mezejítése után Spantsek György elnök együttes munkálkodásra hívta fel a házfelügyelőket az új lakbér-szabályzattal szemben.

(—) A Ferencz József kereskedelmi kórház vasárnap délelőttre hívta egybe tagjait rendes évi közgyűlésre. Horváth G. Guidó elnök a meg-nyitás alkalmával konstataálta, hogy a közgyűlés nem határozatképes, miért is azt elhalasztotta. A legköze-lebb megtartandó közgyűlés minden körülmények kö-zött — bármilyen kevesen jelennek is meg rajta — határozatképes lesz.

(—) A Magyarországi Kisiparosok Országos Szö-vetszégének alapszabályait, amelyet ezelőtt egy évvel terjesztettek fel, többszöri módosítás után jóváhagya a kereskedelmi miniszterium. A szövetségnek Lipschitz Ignác szabómester az elnöke.

(—) A Délmagyarországi Tanítóegyesület XLII. nagy- és közgyűlést július 13., 14. és 15-én tartja a torontálmezei Szerbnagyszentmiklóson, amelynek részletes sorrendje ez:

Július 13-án, hétfőn: Délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor a Temesvár, Varjas és Csanád felől a nagy pályaudvaron érkező vendégek fogadtatása és elszállásolása. Dél-után 3 órakor a Délmagyarországi Tanítóegylet bi-ráló-bizottságának gyűlése az állami elemi iskola épületében. Öt órakor a Délmagyarországi Tanító-egylet választmányának rendes ülése az állami elemi iskola épületében. Este nyolcz órakor ismerkedési estély a Polgári Kaszinó kerthelyiségében.

Június 14-én, kedden: Reggel nyolcz órakor istentisztelet a plébánia-templomban. Reggel 8 $\frac{1}{2}$ órakor közvetlenül az istentisztelet után ünnepélyes felvonulás a Révai Miklós emlékszóba elé és annak megkoszorúzása emlékszóban kíséretében. Az emlék-beszédet elmondja Kovács István nagyszentmiklósi segédlelkész. Délelőtt 9 órakor a Délmagyarországi Tanítóegylet XLII. nagygyűlése a városháza nagy-teremben.

A tanítói nagygyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó, elmondja Schenk Jakab, egyleti elnök. 2. Üdvözlések egyletek, testületek stb. részéről. 3. Jegyzőkönyv-hitelesítő választása. 4. Előadások: I. A magyar nevelés-oktatásügy fejlesztése gyermek-tanulmányi alapon. Előadó Gregus Gyula székely-kevei állami tanító. Ia. Az óvónak és elemi iskoláknak egymáshoz való viszonyáról általánosságban. Előadó Szegfűné Gopcsa Róza nagybecskereki állami óvónő. III. Az országos tanítói nyugdíj- és gyám-alap revíziója. Előadó Saskeőy József ócsanádi ál-lami tanító. V. A népiskola és békenap. Előadó Heim

Alajos glogoni állami tanító. VI. A sexualpedagógiáról. Előadó Rózsa György károlyfalvi állami tanító. Délután 1 órakor társasbéd a „Czenczinger”-féle szálloda nagytermében. 3 órakor a Délmagyaror-szági Tanítóegylet óvodai szakosztályának ülése a szerbnagyszentmiklósi óvoda helyiségében. 2 órakor a Délmagyarországi Tanítóegylet segély (temetke-zési) egyesületének évi közgyűlése az állami elemi iskolában. 4 órakor kirándulás a szerbnagyszentmik-lósi állami földmivesiskola telepére és ugyanott 5 órakor a Délmagyarországi Tanítóegylet gazdasági ismétlőiskolai szakosztályának ülése. Este 7 $\frac{1}{2}$ ór-akor a „Czenczinger”-féle szálloda nagy termében a Délmagyarországi Tanítóegylet és tanítói konviktus javára rendezendő műkedvelői előadással egybekötött táncestély.

Július 15-én, szerdán: Reggel nyolcz órakor a Délmagyarországi Tanítóegylet XLII. közgyűlése a városháza dísztermében, melynek tárgysorozat a kö-vetkező: Elnöki megnyitó. A módosított alapszabá-lyok és az azokat kiegészítő ügyviteli szabályok szövegének végleg való megállapítása. Előadó: Mező Dániel egyleti másodelnök. Elnökségi évi je-lentés. Pénztári jelentés. A konviktus-felügyelő bi-zottság jelentése és esetleges előterjesztése. Az egy-leti közlöny kiadóhivatala vezetőjének jelentése. A számvizsgálók jelentése. A bíráló-bizottság jelentése a pályanyertes cikkek tárgyában. Bayer-Telbisz Ka-rolina egyleti zászlóánya 2000 koronás alapítványa 1908. évi kamatainak segélyképeni odaitétele. Az óvodai és gazdasági ismétlő-iskolai szakosztályok előterjesztései. Fiókköri indítványok és előterjeszté-sek. Beérkezett ügydarabok előterjesztése. A Magyar-országgi Tanítók Országos Bizottságába kiküldendő megbízottak megválasztása és a konviktus-felügyelő bizottságnak kiegészítése. Interpellációk. Elnöki in-dítványok. Indítványok. Délelőtt 11 órakor a közgyű-lés berekesztése után a nagyszentmiklósi sörgyár megtekintése. Délután hazaindulás, esetleg kirándulás Szegedre.

(—) Az Országos Állatvédő Egyesület tegnap Mádai Izidor nyug. miniszteri tanácsos elnöklésé-vel választmányi ülést tartott, amelyen a szövetséges vidéki egyesületek képviselői is megjelentek. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi minisz-ter az együletet abban, hogy a néptanítókat a mada-ruk és fák napjának ünneplése érdekében mintaelő-adásokkal látta el, 1000 korona rendkívüli segítséggel támogatta. A szlavonországi magyar népiskolákat tá-mogató Julián Egyesületnek az Állatvédő Egyesület 1200 példányt engedett át a kiadásában megjelenő gyermek-naptárból. Az egyesület törzsvagyoná a legutolsó választmányi ülés óta kerek 7500 koronára emelkedett, ami 6000 korona gyarapodásnak felel meg. A gyermek-naptár jövő 1908/9. évi folyamát százezer példányban fogja az egyesület kiadni.

(—) Nyári mulatságok. A Hivatalnokok Köre július hó 4-én, szombaton este Hűvösvölgyben a Holschpach-féle vendéglő összes helyiségeiben si-került nyári mulatságot rendezett. — Vogl Imre táncztanár és tanítványai a Buda Gyöngye nagyven-déglő helyiségében zártkörű táncmulatsággal egybe-kötött sétahangversenyt rendeztek, amely kitűnően sikerült.

Nyilt-tér

(rovatban közzétetté nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

— AZ —
ÜSTÖKÖS

a legjobb magyar vicclap

Mindenkint 20 oldal kacagató
terület, színesen illusztrált
politikai és társadalmi karikatúrák

Előfizetési árak:
1/3 évre (jul.—decz.) 6 k. 1/4 évre (jul.—okt.) 3 k.
Az „EGYFÉRTÉS” előfizetési részére:
1/3 évre — 4 kor. 1/4 évre — 2 kor.
kedvezményes előfizetés.

Figyelem! A ki most félévre 6 koronával
előfizet, INGYEN kapja meg
az 1907. évi teljes bekötött éviolyamot. (700 oldal
vicc, kép stb.) Cím: ÜSTÖKÖS — Budapest

Közepes
meeting teg
miatt nem
sportszemp
mondható.

bravuros
három szep
a gátversen
kisebb mérv

Részlet
I. Siflo
Y. Schey P
46 pm Puffe
Carmela 69
(Krause), L
szal nyerve
20 : 26, 27.

II. Öre
Táv 2400
67 $\frac{1}{2}$ kg. (P
kg. (Pálffy)
kg. (Czárán
rossz harm

III. Fel
rona. Táv
Peia 60 kg.
74 kg. (Tu
69 kg. (W
schmiedt),
szal nyerve
20 : 51, 37.

IV. B
1200 koron
Pisano 61 k
Morbihan G
tyóka 63 $\frac{1}{2}$
(Goldschmi
tosan két h
10 : 28, 20.

V. Föl
Táv 1200
(ulajdonos)
donos), 3.
rán Z.). Fu
Biztosan két
madik. —

VI. Tih
méter. I. C
Goldschmie
Nick 36 sm
III., Royal
nyerve, há
20 : 33, 35.

() At
indultak el
gyenek a
piai játéko
megjelenés
egyik M
MOB fára
10 órakor
léta, 10 vi
csoport 10
indult az u
12 evezős,
a kísérőik.

A nyu
már féltizk
hában meg
akiktől hoz
Közvetlen
György m
kiterjedő f
totta dicső
a nagyszá
rekből álló
zessel boc
társak esa

Ugyan
val később
dr. Gere
néhány lel
Az evezős
szövetség
utána az
hív, hurra!

csoport B

SPORT.

Siófoki versenyek.

— Második nap. —

Közepes számú néző jelenlétében folyt le a siófoki meeting tegnapi, második napja. A meg-megújuló eső miatt nem valami kellemes volt a kirándulás, ámbar sportszempontból a második nap sikerültebbnek mondható. Különösen megjegyezésre méltó Krause bravuros lovaglása, aki a második napon ismét három szép győzelmet aratott, míg Pálffy főhadnagy a gátversenyben Tell Vilmos nevű lováról lebukva, kisebb mérvű egyrázkódást szenvedett.

Részletes tudósításunk a következők:

I. Siófoki-díj. Díj 1500 korona. Táv 1600 méter. 1. Schey P. 36 pk Liane 74 kg. (Pálffy), 2. Issckutz 46 pm Pufferl 73 kg. (Czárán Z.), br. Baich P. 36 stpk Carmela 69 kg. (Sibrik). Futottak még: Décsy (Krause), Leontine (Novák). Küzdelem után félhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10:24, 20:26, 27.

II. Öreglaci-díj. Gátverseny. Díj 1500 korona. Táv 2400 méter. 1. Markovits I. 36 pm Tamagno 67½ kg. (Krause), 2. Geist G. 36 pk Haraszt 67½ kg. (Pálffy), 3. Jankovich B. Gyula 36 pm Mehet 67½ kg. (Czárán Z.). Küzdelem után egy hosszal nyerve, rossz harmadik. — Tot.: 10:26.

III. Fehérmegyei akadályverseny. Díj 1200 korona. Táv 4800 méter. 1. Báro Durneiss Gy. 46 pk Peia 60 kg. (Krause), 2. Sibrik S. 46 sm Westminster 74 kg. (Tulajdonos), 3. Edlinger D. 66 sher Mondsee 69 kg. (Wodianer). Futottak még: Elegie (Goldschmiedt), Szikra (Pálffy) kitért. Biztosan egy hosszal nyerve, két hosszal harmadik. — Tot.: 10:55, 20:51, 37.

IV. Badacsony-díj. Gátverseny-handicap. Díj 1200 korona. Táv 2400 méter. 1. Markovits I. 36 ppher Pisano 61 kg. (Krause), 2. báro Durneiss Gy. 46 stph Morbihan 67 kg. (Wodianer), 3. Vida T. 36 pm. Fityóka 63½ kg. (Czárán Z.). Futottak még: Louis d'or (Goldschmiedt), Tell Vilmos (Pálffy) elbukott. Biztosan két hosszal nyerve, rossz harmadik. — Tot.: 10:28, 20:31, 33.

V. Földvári-díj. Eladóverseny. Díj 1000 korona. Táv 1200 méter. 1. Vidale E. 66 pk Ragusa 65 kg. (tulajdonos), 2. Sibrik S. 36 sk Macska 70 kg. (tulajdonos), 3. Geist G. 36 sk Ténsasszony 70 kg. (Czárán Z.). Futottak még: Faragatlan, Sumy Day, Fetis. Biztosan félhosszal nyerve, három hosszal harmadik. — Tot.: 10:30, 20:23, 50.

VI. Tihanyi-handicap. Díj 1200 korona. Táv 2400 méter. 1. Geist G. 36 sk Salome 69 kg. (Sibrik), 2. Goldschmiedt K. 36 sher Maurus (tulajdonos), 3. Mr. Nick 36 sm Littke (Krause). Futottak még: Aranyos III., Royal Anne. Erős küzdelem után félhosszal nyerve, három hosszal harmadik. — Tot.: 10:28, 20:33, 35.

() Atlétáink elutazása Londonba. Tegnap este indultak el derék atlétáink Londonba, hogy résztvegyenek az e hó 13-án kezdődő világraszóló olimpiai játékokban. A tekintélyes számú és impozáns megjelenésű csapat két csoportban utazott el, az egyik Muzsa Gyula országgyűlési képviselő, a MOB fáradhatatlan társelnöke vezetése alatt este 10 órakor kelt utra a nyugati pályaudvaron, 13 atléta, 10 vívó és 6 birkozó, meg a kísérők, a másik csoport 10 óra 30 perczkor a keleti pályaudvarból indult az utazási iroda vezetője kalauzálása mellett, 12 evezős, 10 uszó, 5 tornász és két czéllövő, meg a kísérők.

A nyugati pályaudvar füvegboltozatos csarnoka már féltizkor hangos volt a tetszetős egyforma ruhában megjelent magyar ifjak megjelenése folytán, akiktől hozzátartozók büszke örömmel bucsúztak el. Közvetlen a vonat indulása előtt dr. Gerenday György miniszteri tanácsos, a MOB agilis, mindenre kiterjedő figyelme elnöke lelkesítő szavakkal buzdította dicsőséges szereplésre az utrakelő atlétákat, a nagyszámú összegyűlt, nagyobbára sportemberkekből álló közönség pedig egy utolsó lelkes éljenzéssel bocsátotta küzdelmes utjára az érdemes baltársak csapatát.

Ugyanez a jelenet ismétlődött meg egy fél órával később a keleti pályaudvaron, ahová áthajtatott dr. Gerenday György, hogy ezt a csoportot is néhány lelkes szóval buzdítsa kitartásra, győzelemre. Az evezősökhöz dr. Perger Ferencz, az evezős szövetség elnöke, intézett rövid bucsubeszédet és utána az egybegyűlt sportbarátok háromszoros hip, hurrah! kiáltása után elindult a vonat. A két csoport Bécsben egyesülve, folytatja útját London

felé, ahová e hó 8-án, szordán reggel 8 órakor érkeznek meg. Mintegy 64 magyar atléta vesz részt a londoni olimpiádon, a kísérőkkel és nézőkkel együtt ez a szám felrug mintegy 100 emberre. Olyan tekintélyesen leszünk tehát képviselve az olimpiai versenyeken, mint eddig még sohase. A magunk részéről azt az óhajtatást intézzük bucsuzásul derék atlétáinkhoz, hogy vigyék teljes és tökéletes tudásukat a versenyekbe és a küzdelmekben fejték ki teljes képességeiket és akkor nem fog elmaradni a száz- ezrektől óhajtatva várt dicsőséges siker.

() A székesfőváros az ifjusági sportért. Budapest székesfőváros tanácsa 300 koronát utalványozott ki Kárpáti Béla, a MLSz. elnökének kezébe, hogy ez összegben egy vándorserleget szerezzen be, azzal, hogy az „Ifjusági Labdarugók Szövetsége” bajnoki díjaként tüzessék ki. A díszes serleg, mely a magyar ékszeripar valóságos remeke, már el is készült.

() Uszóverseny Tatán. A Magyar Uszó-Egyesület tegnap délután rendezte Tatatóvároson uszóversenyét az ottani uszodában nagyszámú érdeklődő közönség előtt, amelyen fővárosi uszók nagy számban vettek részt. A jól rendezett versenyek szakadó esőben folytak le. Kellemes feltűnést keltett Munk József (MTK) kitünő uszása, aki a Szemeredíjért a 100 métert 1 p. 22 mp. kitünő idő alatt uszta meg. A versenyek részletes eredménye a következő:

I. Kezdeők versenye. 50 méter. Két előfutami után a döntőben: Telkes Pál (MUE) 40 mp., 2. Rónai László (MUE), Juszt László (magán).

II. Szemere Miklós vándordíja. 100 méter. 1. Munk József 1 p. 22 mp., 2. Hégnér Jenő (MUE).

III. Vidékiek versenye. 50 méter. 1. J. W. Reynolds (Anglia) 43½ mp., 2. Vivian Alfréd (Tatatóváros).

IV. Hátuszás-handicap. 100 méter. 1. Hendl Kornél (MTK) 12 mp. hátrány, scratch 1 p. 38 mp., 2. Pogány Andor (BAK) 6 mp. hátrány, 3. Freund J. (MUE) 6 mp. hátrány.

V. A tatatóvárosi angol kolónia versenye 100 méter. 1. J. W. Reynolds 1 p. 41½ mp.

VI. Főverseny 500 méter. 1. Zachár Imre (MTK) 8 p. 19 mp., 2. Krausz Tivadar (MUE) egy uszodahosszal igen könnyen nyerve.

VII. Melluszás-handicap 100 méter. 1. Telkes Miklós (MTK) 1 p. 43.3 mp. hátrány, 2. Friedmann Tibor (MUE) 5 mp. hátrány, 3. Lenkei Károly (BUE) 4 mp. hátrány.

VIII. Hölgy-junior-verseny. 50 méter. 1. Vaszarics Tusi (MUE) 1 p. 3½ mp., 2. Zwillinger Hilda (MUE), 3. Dellaszega Mariska (Tatatóváros).

IX. Gyorsuszás. 50 méter. Világhy Gyula tiszteletdíja. 1. Munk József 30½ mp., 2. Ónody József (MUE), 3. Färber Oszkár (BAK).

X. Hölgyek versenye. 100 méter. 1. Lengyel Juci (MUE) 1 p. 59 mp., 2. Vaszarits Tusi (MUE), 3. Zwillinger Hilda (MUE).

XI. Tata és Tóvárosi ifjak versenye. 50 méter. 1. Szegő Ernő (MAFC) 34½ mp.

XII. Juniorok uszása. 800 méter. 1. Apor Lóránt (MUE) 15 p. 29½ mp., Rickert József (MUE).

XIII. Staféta-verseny 3×50 méter. 1. Magyar Testgyakorlók Köre (Hajós Henrik, Munk József, Zachár Imre) 1 p. 33 mp., 2. Magyar Uszó-Egyesület (Rémi Károly, Rickert József, Hégnér Ervin).

Verseny után kiosztották a díjakat a Kaszinóban, azután pedig táncmultság volt ugyanott.

() A bécsi folyamregatta. Tegnap délután 4 órakor tartotta meg a nussdorfi Dunán a Wiener Regatta-Verein ez idei folyamregattáját, amelyen magyar részről csak a díjat védő Duna Budapesti Evezős-Egylet vett részt a nyolczas csapatával és rowoverben nyerte is meg a versenyt. A többi számokban csak osztrák versenyzők indultak.

() A Törökvs Pozsonyban. A Törökvs Sport-Egylet tegnap délután Pozsonyban játszott és 1:2 (1:1) arányu veszteséget szenvedett a Pozsonyi Torna-Egylet jól játszó csapatától. Az első goalt a Törökvs rugta, amelyet a B. T. E. egy tizenegyes büntető rugással egyenlített ki. A második féldőben a pozsonyiak fölényesen játszanak. A nagyközönség előtt lefolyt matchet Niernsee Bernát (B. T. E.) jól vezette.

() A FTC football-lakomája. A tavasszal kitünő sikerrel szerepelt Ferencvárosi Torna-Club megnyerte a Polónyi ezüstlabdát, a Corinthian-vándordíjat és a husvéti serleget. E szép győzelmek megünneplésére szombaton este diszlakomát rendezett a FTC a szerésközvágóhídi vendéglő nagytermében, amelyen a társaságcsatlakozók csaknem teljes számmal vettek részt és lelkes felköszöntőkben ünneplték a győztes csapatot és egyesületet.

Lawn-tennis. Football. Diabolo.

Angol és magyar sport és nyári játékok. Lawn-tennis felszerelések. Hítelestílt atlétikai sportcsíkek. Tornaszerek. Dező övek. Fegyverek és szódagépek. Hinta és nyugtatók. Nyaralókba és fűdőkbe való esztétikai cikkeket és szórakoztató játékok. Lampoz magnesium lámpa. Tombola. Árjegyzék ingyen.

KERTÉSZ TÓDOR, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

TÖRVÉNYSZÉK

§ Az ügyvédi vizsgálóbizottság nyári szünete. A budapesti ügyvédi bizottság elnöke megkereste az ügyvédi kamarákat, hogy értesítsék az ügyvédjelölteket arról, hogy a törvénykezési szünet alatt (július 5-től augusztus 29-ig) a bizottsághoz beadványt vagy vizsgadíjat ne küldjenek, mert a bizottság működése is szünetel.

§ Az Alkotás-utcai gyilkosság. Nagy feltűnést keltő gyilkosság történt május 13-án Budán. Mosolygó Gyula fűszerkereskedő három revolverlövéllyel, minden előzetes szóváltás nélkül agyonlőtte Bella Antal Ernő pékmestert az Alkotás-utca 10. szám alatti ház udvarán. Mosolygó Gyula a véres tett után önként jelentkezett a rendőrségnél, ahol aztán letartóztatott s az ügyészség indítványára gyilkosság büntetése miatt indult meg ellene a nyomozás és a vizsgálat. Dr. Marczell vizsgálóbíró a vizsgálat során gyanusnak találta Mosolygó elmeállapotát s dr. Bródy Ernő védő kérelmére elrendelte a letartóztatott fűszerkereskedő beszámíthatósága tekintetében több tanúnak kihallgatását. A vizsgálat elején mindjárt megczáfolást nyert Mosolygónak az a védekezése, hogy őt Bella politikailag és anyagilag tönkre akarta volna tenni. Ellenben kiderült az, hogy Mosolygó a szesz italok mértéktelen élvezése következtében beállott idült alkoholizmusban követte el tetteit. Ennek a delirium tremensnek jelei Mosolygón — a védő által bejelentett tanúk vallomása szerint — már jóval előbb mutatkoztak. Így Plathly György fővárosi bizottsági tag tanuvallomásában elmondta, hogy egy banketten Mosolygó többszöri felszólalásaival már gyanút keltett beszámíthatósága tekintetében. Érdekes Klein Antal ügynök tanuvallomása is, aki eladta, hogy Mosolygó abban a rögeszmében szenvedett, hogy ő delejember, akihez hozzáér, az meg van delejerve. Dr. Salgó Jakab egyetemi tanár pedig azt vallotta, hogy ő a múlt év december 2-án megvizsgálta Mosolygó Gyulát s ezen már ekkor a delirium tremens kétségtelen tüneteit fedezte fel. Ezen tanúk vallomásának lényegét hosszas megfigyelés után mindenben megerősítették dr. Schaffer Károly és dr. Németh Ödön törvényszéki orvosszakértők, akik a napokban beadott szakvéleményükben odanyilatkoztak, hogy Mosolygó Gyula idült alkoholizmusból származó elmebajban szenved s mint ilyen, a tett elkövetése idején nem volt beszámítható állapotban. A szakvélemény alapján az ügyészség elejtette a vádat Mosolygóval szemben s a vizsgálóbíró rendelkezése Mosolygót elmeegógyintézetbe szállították.

§ Kellemes meglepetés. Ez év június hó 8-án Dűprie Hugó államrendőrségi detektív az Alkotás-utca sarkán megálló villamos vasuti kocsin megszóllította a gyanútlanul álldogáló Vogel Sándor vidéki bérlőt: — Uram, öntől egy perczcel ezelőtt ellopták az aranyórát és lánczát, de ön nem vette észre. Ne essék kétségbe, megvan az óra és láncz is a tolvajjal együtt. Vogel Sándor csak akkor vette észre, hogy órája és láncza egy elegánsan öltözött fiatal embernek kezében van, akit a detektív erős kezekkel fogott. A tolvajt a detektív nyomban leszállította a villamosról. Kihallgatásakor derült ki, hogy Takácsi Lajosnak hívják s notorius zsebtolvaj, aki arról ismeretes a rendőrség előtt, hogy ügyességében bízza, mindig egyedül „dolgozott”. A büntető törvényszék Szepessy bíró elnökölte alatt ma itélkezett a letartóztatott zsebtolvaj felett s elítélte két évi fegyházra. Takácsi felebbezést jelentett be.

§ Megtért pánszláv. Egy felvidéki tót lelkész politikai természetű becsületsértést követvén el, az ügye a járásbíró elé került. A tárgyalást vezető járásbíró annyira a szívére beszélt az azelőtt vad pánszláv papnak, hogy ez könyezve jelentette ki a jobb utra térését és hogy ezt be is bizonyítsa, rögtön letett 20 koronát a saját vidékén állítandó Kosuth Lajos-szoborra.

KÖZGAZDASÁG.

A Creditanstalt és a tőzsdebiróság.

Budapest, július 6.

A Creditanstalt mérlegéről közölt multkori értesülésünk élénk feltűnést keltett egy a magyar, mint a bécsi üzleti körökben. Eddig néma ámulattal és tisztelettel szokta mindenki a Creditanstalt nevét kiejteni, és az volt a közhit, hogy üzleti korrektség és realitás tekintetében ez az intézet a bankkörök nemzeti kasznója. Csodálkozással és idegenkedéssel olvasták, hogy ebben az intézetben is gyűlöletes magyarellenes szellem ül a vezetői székekben.

Figyelmeztettek azonban bennünket egy másik körülményre, amelyet éppen nekünk magyaroknak kell alaposan megjegyezni magunknak. És ez az a tiszteletlenség és sértő gyanúsítás, amelylyel a Creditanstalt vezetősége viselkedik a magyar piac egyik legmegbízhatóbb és legtiszteltebb intézménye: a budapesti áru- és értéktőzsde választott birósága ellen. Mindenki tudja, hogy ez az intézmény a legelső és legmegbízhatóbb kereskedelmi birósága Magyarországnak és azt is jól tudja mindenki, hogy még a tőzsde ellenségei, és azok is, akik elvi okokból a tőzsdebiróságot reformját sürgetik, mindenkor elismerték ennek a birói fórumnak tiszteletreméltó függetlenségét és mindenkor megnyilatkoztak pártatlanságát. Különösen, amióta Kornfeld Zsigmond áll a tőzsde élén, és az ő puritán egyéniségéhez simul a börze egész szelleme is.

Annál pikánsabb és annál csodálatosabb, hogy ugyanakkor, amikor a Magyar Általános Hitelbank vezetője élén áll a börzebiróságnak, a Creditanstalt, amelynek Kornfeld szintén egyik vezérő és talán éppen nem tekintélytelen intézője, állást foglal a tőzsdebiróság ellen. Ismerünk egy nagyobb vitás ügyet, amelyben a Creditanstalt érdekelve van, és amelyet az egyik fél a budapesti tőzsdebiróság ítélete alá akart bocsátani. Meg volt róla győződve, hogy éppen a Creditanstaltnak tesz vele nagy szolgálatot, ha azt a birói fórumot ajánlja fel döntésre, amely mindenütt kiválóan pártatlan biróságnak van elismerve és amelyet, amit külön kell hangoztatni, éppen Kornfeld vezet.

Erre az ajánlatra az történt, hogy a Creditanstalt vezetője olyan visszautasító kijelentést tett, amelynél nagyobb sértést talán még senki sem mert a budapesti tőzsdebiróság ellen használni. Azt tudjuk ugyanis, hogy Mikosch igazgató, mikor a budapesti tőzsdebiróság döntését ajánlották fel neki az említett ügyben, szóról-szóra ezt felelte:

— Wir gehen nicht vor das ungarische Judengericht! (Nem megyünk a magyar zsidóbiróság elé!)

Mikosch, a Creditanstalt vezetője nem megy egy bíróság elé, amelynek Kornfeld, az elismert legnagyobb tisztesség a magyar piacon, az elnöke! Ugy hisszük, nem lehet senki előtt kétséges, hogy amit éppen a mérleg alkalmából mondottunk, nekünk magyaroknak nagyon is jó lesz megjegyezni ennek a Mikosch urnak magyargyűlölő hangulatát, de viszont a tisztesség szempontjából tudomást kell venni arról is, hogy milyen hangon nyilatkozik kereskedelmi életünk legkimagaslóbb alakjának vezetése alatt álló intézményről is. A Creditanstalt működése igen szoros neusban van a magyar piacczal és bizony éppen nem örvendetes, hogy az az intézet, amely a magyar állam bankáriaként szerepel itthon is és a külföld előtt is, ilyen meggyalázó tendenciával gondolkodik arról az intézményről, amelynek becsületét és tiszteletét fentartani az államnak is elsőrangú kötelessége. Az ilyen könnyelmű és gyűlöletes nyilatkozatok is bizonyítják, amit már hangoztattunk is, hogy milyen szellem nyilatkozik meg a Creditanstalt vezetésében, amivel szemben kétszeresen jól esik a mi hitelintézetünk vezetésének kiválóságát hangoztatni.

Nálunk a tisztesség és a realitás, Mikosch urban a faji gyűlölködés és a fufang dominál. Olyan különbség ez, amely arra késztesen mindenkit, hogy messzire elkerülje Mikosch urat, akit egész Ausztriában kétszínű, magyargyűlölő és a Lueger-párt titkos anyagi támogatójának ismernek.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota a külföldön.

Budapest, július 6.

A m. kir. földmivélségügyi miniszterhez a cs. és kir. konzulátusoktól beérkezett jelentések alapján.

Románia. A foksáni cs. és kir. alkonzul jelenteti, hogy a kedvezőtlen tavaszi időjárás, különösen pedig a nagy szárazság és hőség következtében egyetlen termés sem sikerült. Az őszi nagy átlagban csekély termést fognak nyújtani, mert sok a kényszerre vetés, a tavasziaknál pedig a kalász fejlődésig nem kielégítő. Takarmány is kevés lesz, a répa is igen gyenge. — A jassyi cs. és kir. konzul jelenteti, hogy a szárazság és hőség, mely egész Moldovára kiterjedt, a terméskilátásokat jelentékeny mértékben csökkentette. Buza és rozs sokkal kisebb termést ígérnek a tavasz elején mutatkozott állapotnál, a repce is igen gyengén fizetett. Az árpa és zab nagyon gyenge. A tengeri sárgul, ezen azonban jó kiadó eső még sokat egerthetne. Az összes kerti növények és kapásfélék kívánják az esőt, ugyszintén a takarmányfélék és legelők, amely utóbbiak már sok helyütt szárazak. A jószág reászorult a szénára, noha széna igen kevés lett s bevittelől óhajtják a hiányt pótolni. Szőlő és gyümölcs elég jól állanak.

Szerbia. A sábatzi cs. és kir. konzuli ügyvivőség jelenteti, hogy a kedvezőbbre fordult esős időjárás javított a sokat szenvedett növényzet állapotán, a buza körülbelül középtermést ígér, ugyszintén a többi kalászos termények. A tengeri is felüdült, noha már kérdésessé kezdett válni a termés, esőre folytatónak szükség van még, hogy a további fejlődés is biztosított lehessen. A belgrádi cs. és kir. konzul jelenteti, hogy a május havi s még a június hó első felére is kiterjedő szárazság és hőség — bár az utóbbi hetekben gyakran volt helyi jellegű eső — sok kárt okozott a vetésekben, nevezetesen Alexandrovac, Uzece Cacok és Pozsarovac kerületekben, ahol az őszi fejlődésében nagyon is látható a visszaesés. Itt különben az eső hiánya miatt most is panaszkodnak. A takarmánytermés is gyenge. Az esőjárt kerületekben a kilátások kedvezőbbek, korántsem jók, azonban mindenütt, sőt néhol legfeljebb csak közepesek.

Amerikai Egyesült-Államok. A chicagói cs. és kir. főkonzul jelenteti, hogy a butatermék-kilátások kedvezőek, sőt a termés remélhetőleg a mult évi eredményt meghaladja, feltéve, hogy az időjárás az aratás és behordásra szintén kedvező lesz. Jól fejlődik a zab, árpa és rozs, valamennyi kielégítő termést ígér a mult évi eredményénél. A newyorki cs. és kir. főkonzul jelenteti, hogy a terméskilátások változatlanul kedvezőek, igen jó termést ígérnek az őszi, ugyszintén a tavasziak. Tengeri is jól nő. A széna jól fizetett.

Oroszország. A pétervári cs. és kir. főkonzul jelenteti, hogy az őszi vetések európai Oroszország nagy részében nem kielégítő, különösen gyenge termést ígér az őszi buza és pedig leginkább: Poltava, Csernigow, Mohilew, Kiew, Cserzon, Besszarábia, Kurszk, Jekaterinoszlaw és Smolenszk kormányzóságokban. Ezenfelül a tauriai részeken is rosszak a kilátások. Alig kielégítő a buza termés Podolia, Wolhynia, Grodnó és Wolsa kormányzóságokban, kielégítő a Volga középső részén, Orosz-Lengyelország nagy részében, a balti részeken és végül északi Kaukázusban. Az őszi rozs rosszul fejlődött Kiew, Csernigow, Poltava, Kurszk és Mohilew kormányzóságokban. Nem kielégítő még a rozs Podolia, Wolhynia, Grodnó Jekaterinoslaw, a tauriai és a donmelléki részeken, továbbá Orel, Tula, Tambow, Worones, Karkow, Minszk, Grodnó, Lublin, Kowno, Wjatka, Perm, Kosztroma, Wologda, Twez, Jaroszlav és Newgorod kormányzóságokban. Elég jó termést ígér az őszi rozs Szamara, Ural, Szimbirszk, Ufa, Penza kormányzóságokban és részben északi Kaukázusban. Másutt mindenütt kielégítő s jó terméssel biztat. Az őszi gabona területéből nagyon sok helyen kiszántották az ősziakat (néhol 20—50%-ra is emelkedett a kiszántás) és a veszteséget tavasziakkal pótolták, a tavasziak csekély kivételektől eltekintve általában kielégítően állanak s megfelelő időjárás esetén, még jó terméssel is fizethetnek.

Olaszország. A genouai cs. és kir. főkonzul jelenteti, hogy június első felében az időjárás igen ked-

vezően alakult. Bőséges eső esett. A szénatermés igen kielégítő volt és a második kaszálás is bőségesnek ígérkezik. A gabonaneműek igen szépen állanak és a mult évinél is nagyobb termés várható. Ugyszintén a szőlő is kedvezően fejlődik és nagy bortelemre van kilátás. A selyemtenyésztés az egész országban befejeztetett, ragadós betegségek a tenyésztésben nagyobb károkat nem okoztak. Becslés szerint a gabonatermés a mult évinél nagyobbak ígérkezik.

Olaszország. A veneziai cs. és kir. főkonzul jelenteti, hogy hosszantartó szárazság után június első felében kiadó eső esett, mely a már lankadó növényzetet újból felrészítette. Felsőolaszországban az őszi szesz mezei termények a legjobb terméseredménnyel kecsegtetnek. Kiváló jó állást mutat a buza, melyből úgy minőségre, mint mennyiségre áldásos aratásnak néznek elébe a gazdák.

Kelet-Rumélia. A philippopolii cs. és kir. konzul jelenteti, hogy Kelet-Ruméliában a június elején járt esőzések az összes mezőgazdasági növényzet felüdütvén, úgy a gabonafélékből, mint a tengeriből jó aratási eredmény remélhető.

Bulgária. A rusuciki cs. és kir. konzul jelenteti, hogy általában közepes és jó közötti aratási eredmény várható. A szőlőmunkálatok serényen folynak s a szőlősök rendkívül nagy terméseredményt ígérnek. A cseresznye dus termést hozott, egyéb gyümölcs is mindenütt kedvezően fejlődik, bár néhol a viharoktól sokat szenvedett.

Törökország. A szalonikii cs. és kir. főkonzul jelentése szerint a tartomány rónavidékein, főleg ahol a talajt előlegesen jól megmunkálták, a vetések közepes terméseredménnyel biztatnak, míg a magaslatokon, ahol a vetések az áprilisi szárazság következtében még kevésbé fejlődtek voltak, helyenkint csak gyenge aratási eredményt ígérhetnek. A korán elvetett tengeri még jó hozamot adhat, sőt kedvező időjárás esetében még a késői tengeri is megéri. A szőlő mindenfelé szépen áll, de további kedvező fejlődéséhez eső lenne szükséges.

A kereskedelmi részvénytársaság új vállalata. A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság a Lepetit, Dollfus & Gausser milánói gyáros, céggel együtt Fiumében quebrachó-kivonatgyárat létesít. A modern gyorscserzési eljárások egyik nélkülözhetetlen anyaga tudvalevőleg a quebrachó-kivonat, melyből Magyarországnak több mint egy millió koronára rugó behozatala van évenként. E cikk, melynek nyersanyaga Argentínában terem, jelenleg egyáltalában nem készül az országban, holott az új vámtarifá kellőképpen gondoskodott a jövedelmező gyártás lehetőségéről akkor, midőn a nyers quebrachó és abból készült kivonat vámtételei között megfelelő arányt állapított meg és az utóbbinak behozatali vámját a régi 1/2 aranyforintról a folyékony minőségűnél 4/5 koronára, a szilárdnál 7/8 koronára emelte fel. Ausztriában a cikket több gyár állítja elő. E gyárakkal fogja a versenyt most sikerrel felvenni az új magyar gyár, amelybe egy és fél millió korona tőkét fektetnek be. A gyár évenként ezer vagon nyers quebrachót fog feldolgozni, amiből körülbelül félfannyi cserzőkivonat készül. A vállalat azonban nem csupán Magyarországnak szükségletét lesz képes fejleszteni, hanem a Balkán-államokba való exportra is dolgozni szándékozik.

Változások szövetségteként. A „Turul” takarékos és hitelszövetkezet igazgatóságából töröltetett Novotny Kornél és dr. Bárczai Gyula. — A Patria Bank m. sz. igazgatóságából kilépett Pető Kálmán. — A Budapesti Magyar Bank m. sz. legutóbbi közgyűlésén lemondott az igazgatósági tagságról Weisz Henrik, dr. Molnár Mór és László Fülöp. Új igazgatók pedig megválasztottak Erős Lajos, Reményi Jenő, Molnár Henrik, dr. Rudnyánszky Jenő és Weiner Nándor. — A Budapesti Takarékegyesület m. sz. igazgatóságából kilépett Vajda László.

A Leszámitolóbank új czéggazdái. A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank igazgatósága legutóbbi ülésén Baross József tisztviselőt, czéggazdát leváltotta. Ezt a körülményt már a czéggazdák is tudomásul vették.

Sztrájkmozgalom az Ungaro-Croatánál. A magyar-horvát hajózó-társaság alkalmazottai már régóta panaszkodnak amiatt, hogy a drágaság dacára az igazgatóság nehéz anyagi helyzetükön éppenséggel nem akar segíteni. A társaság kapitányai és gépészei helyzetük javítása érdekében memorandumot

nyújtott az dr. Fuhrma részeti hat kérték fel. godtan vis randumuk gővé. Az nem tartja sem a több zésébe nem Fiuméb gatósága k hogy a ka fizetését a rendezi. Az után — har ságaikat is

A Kisje irtuk, hogy legutóbbi k laszt a lek gatól — ügyvédet v

A kihá ügyi minis jelentőségű ügy ujrafe az a hatós demleges v

Kalapp Zombolyán Ez „Decke alatt alaku 200 koron 400.000 kor

Uj me már egy év vénytársas után alaku ipari és ké aljaujhelye vénytársas rona alapt

Szege szombaton nagy értel azon mód egy hetve ros mikén áldásaiban jos volt, mezőgazda mint földé értekezlete össze, am négy meze genst kér.

Az Os egyáltaláb nehézsége intézetek, sége és k Magyar B got. Tudv közlik a ket a jeg eseménye az adatok nek sem, Osztrák-M a szomba hogy ez saival ezentul is nyújtás nál, de a kellett m tokat ujs szemben, juthatnán niók. Ez Ha a nap kolni aka habár er kiváltság

nyújtott az igazgatóság elé s ma délelőtt felkeresték dr. Fuhrmann Ferencz miniszteri tanácsost, a tengerészeti hatóság alelnökét és ügyük támogatására kérték fel. A mozgalomban résztvevő hajósok nyugodtan viselkednek és további eljárásukat a memorandumukra e hó 18-ára várt választól teszik függővé. Az Ungaro-Croata vezetősége a követeléseket nem tartja elfogadhatónak és nem akarja megadni sem a többi fizetést, sem a választott bíróság szervezésébe nem akar belemenni.

Fiuméből táviratozzák: Az Ungaro Kroata igazgatósága két órai tanácskozás után ma kihirdette, hogy a kapitányok, gépészek és egyéb személyzet fizetését a többi társaságok fizetésével egyenlően rendezi. Az állammal kötendő új szerződés aláírása után — hangsúlyozza az igazgatóság — többi kívánásait is megfontolás tárgyává fogja tenni.

A Kisjenői Fatermelő R.-T. új igazgatója. Megírtuk, hogy a Kisjenői Fatermelő Részvénytársaság legutóbbi közgyűlésén egy új igazgatósági tagot választ a leköszönt dr. Engel Aurél helyébe. Új igazgatóul — mint értesülünk — dr. Sebestyén Samu ügyvédet választották meg.

A kihágási ügyek újrafelvétele. A földművelésiügyi miniszter egy felmerült esetről kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondta ki, hogy kihágási ügy újrafelvétele megengedhetősége kérdésében az a hatóság dönt, mely a főügyben a jogerős érdemleges véghatározatot hozta.

Kalapgyár r.-t. Zombolyán. Megírtuk, hogy Zombolyán új kalapgyári részvénytársaság alakult. Ez „Decker-féle Kalapgyár Részvénytársaság” czim alatt alakult meg s alapitője 2000 drb egyenként 200 korona névértékű részvény által képezett 400.000 korona.

Új mezőgazdasági részvénytársaság. Ameddig a már egy év óta vajdó nagy Mezőgazdasági ipar részvénytársaság megalakul, addig a vidéken egymásután alakulnak kisebb társaságok mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi célokra. Így legutóbb Sátoraljuhelyen alakult „Mezőgazdasági Bank Részvénytársaság” czim alatt egy új vállalat 300.000 korona alapitőkével. A vállalatot már be is czegeztek.

Szegediek mozgalma szeszkontingensért. A mult szombaton több törvényhatósági tag részvételével nagy értekezletet tartottak Szegeden s annak célja azon módozatok megbeszélése volt, hogy a mintegy hetvenezzer kat. holdnyi földdel rendelkező város miként részesülhetne az új kontingens törvény áldásaiban. Az életrevaló ötlet fölvetője Lusztig Lajos volt, aki az értekezleten kifejtette, hogy nagy mezőgazdasági szeszgyár létesítése esetén a város, mint földesur jelentékeny jövedelmekhez juthat. Az értekezleten elhatározták, hogy közgyűlést hívnak össze, amely a pénzügyi kormánytól a létesítendő négy mezőgazdasági szeszgyár részére szeszkontingenset kér.

Az Osztrák-Magyar Bank újabb merénylete. Ha egyáltalában szó lehet kelemenkedésekről és nehézségekről a hitelüzletben, ezt nem a magyar pénzügyintézetek, hanem az Osztrák-Magyar Bank szükkeblősége és kicsinyeskedése idézi elő. Erről az Osztrák-Magyar Bank most ismét jellemző módon tett tanúságot. Tudvalevő dolog, hogy a lapok hosszabb idő óta közlik a naponkinti benyújtásokat és visszafizetések a jegybank itteni főintézeténél. Akik a pénzpiacz eseményeit figyelemmel kísérik, azokra nézve ezek az adatok érdekelnek is birtok és ez nem ártott senkinek sem, legkevésbé a jegybanknak. Mégis az Osztrák-Magyar Bank vezetősége — írja a Hittel — a szombati nappal betiltotta tőzsdei képviselőinek, hogy ezeket az adatokat a sajtó munkásaival közöljék. Egyes nagybankoknak ugyan ezután is megmondják, hogy mennyi volt a napi benyújtás és a visszafizetés a jegybank váltópénztáránál, de a bankok képviselőinek becsületszóval kellett magukat arra kötelezni, hogy ezeket az adatokat újságíróknak nem mondják meg és mindenkiel szemben, akinek révén ezek az adatok nyilvánosságra juthatnának, a legszigorubb titoktartást kellett igényelni. Ez még súlyosabb teszi a jegybank eljárását. Ha a napiforgalmat az ő közismert ósdi felfogása titkolni akarja, ám akkor titkolja mindenkiel szemben, habár ennek semmi értelme nincs. De hogy egyes kiváltságos bankoknak megmondja, másokkal szem-

ben pedig titokban tartja, ez oly kvalifikálhatatlan eljárás egy szabadalmazott jegybank részéről, amire csak az Osztrák-Magyar Bank vezetősége vetemedhetik. Ha a jegybank leszámítolási napi forgalma tájékoztatást nyújt a pénzpiacz alakulásáról, akkor föltétlenül sérelmes eljárás, ha ezt a tájékoztatást csak egyes kiváltságos pénzügyintézeteknek teszi lehetővé, ellenben a többieket, különösen pedig a vidéki pénzügyintézeteket, melyek csak a sajtó útján szerezhetik meg a szükséges tájékoztatást, ettől kizárja. Azok a lapok, amelyek ezeket az adatokat regisztrálták, nem a maguk számára kívánták ezeket az adatokat, hanem olvasóik számára. Mégis a sajtóval szemben is nagy tisztelenség a bank részéről, hogy ezeket az ártatlan adatokat megvonja tőle. Az ily együgyű eljárás nagyon is alkalmas arra, hogy az a néhány barátja a közös jegybanknak — az Osztrák-Magyar Bank vezetősége miatt — az önálló jegybank hívévé legyen.

A beszercebányai kamara mult évi működése. A vidéki kereskedelmi és iparkamarák közül a beszercebányai kamara az első, amely mult évi működéséről szóló jelentését nyilvánosságra hozta. A terjedelmes jelentés beszámol a kamara újjászervezéséről, ugyszintén azokról a közgazdasági mozgalmakról, melyek működését a mult évben irányították. Így állást foglalt az iparsó árának és vasuti fuvardíjának leszállítására s az adóreform ügyében; a kamara az adóreform-javaslatokat tárgyalás alá vevén, arra a meggyőződésre jutott, hogy annak intézkedései az adóztatás arányosítását nemcsak hogy nem biztosítják, hanem az eddigiekénél is nagyobb aránytalanságok előidézői lesznek. Felterjesztéseket intézett a kamara a sóhiány, wagonhiány ügyében. A kerület közgazdasági viszonyait vizsgálva, a kamara területén levő 52 pénzügyintézet forgalmára nézve fölemlíti, hogy váltótárcajuk 11 millióval, a jelzálogos kölcsönök öt millióval s egyéb kölcsönök két millió koronával emelkedtek. A jelentés, amely 142 nyomtatott oldalra terjed, nagy szakértelemmel és gondnal van megszerkesztve.

A gabonatözsdekről. A hivatalos termésjelentés folytán ma nagy áremelkedés volt a gabonatözsden. Nagymérvű fedezések és véleményvásárlások az októberi buza és rozs kurzusát 30 fillérrel drágították meg. A takarmánycikkék árfolyama aránylag kevessebbel emelkedett, októberi zab 15 és új tengeri csak 5 fillérrel lett drágább. A készrúpiaüzlet szintén szilárd volt az irány, a vételkedv azonban nem volt általános és csak néhány vonalon vett részt a vásárlásban. Elkelt 14 ezer mázsa buza — közte néhány ezer mázsa új buza júliusi szállításra — 15—20 fillérrel magasabb áron a beérkezett buza- és rozsminták nagyon szép és súlyos minőséget mutatnak és a terméseredményről szóló jelentések ma is ellentétben maradtak a minisztérium becsülésével. Buza és rozsnál általános a javulás. Délfelé az irány azonban elgyengült. Az utolsó napokban a határidőpiacon 1 óra 30 perczkor záródott árfolyamkülönbséteket ez a táblázat mutatja:

	jun.1.	jun.2.	jun.3.	jun.4.	jun.6.	jun.4-hez
Buza okt.	10.83	11.16	10.89	10.90	11.10	+ —.20
Rozs új okt.	8.86	9.21	8.94	8.99	9.19	+ —.20
Zab. ok.	8.27	8.42	8.26	8.36	8.49	+ —.13
Tengeri jul.	6.88	7.14	6.96	7.06	7.12	+ —.10
Tengeri máj.	6.69	7.13	6.92	7.04	7.04	+ —.12

A petrosényi közsénfurások. Megírtuk annak idején, hogy a kormány Petrosény közelében közsénfurásokat eszközöltet. A furások rendkívül nagy eredménnyel jártak már ezideig is, körülbelül 700 méternyi mélységben huszonnégy méteres hatalmas közsénrétegre bukkantak. A furás most fokozottabb mérvben folytatni fogják.

Magyar járadékok a berlini tőzsdén. A Disconto társaság, továbbá a Bleichröder és Mendelssohn bankházak indítványára 150 millió koronás 4 százalékos 1908-as kibocsátású koronajáradékunkat a berlini tőzsdén kotírozták.

Magyar teherkocsik Szerbiában. A magyar vasutiforgalmi r. t. 250 fedett teherkocsit adott több évre bérbe a szerb államvasutaknak. Ezzel a társaság összes kocsijait elhelyezte, amelylyel az igazgatóság

négy évre biztosította a részvényeseknek a mult évi igen kedvező osztalékot.

Két új ipari főfelügyelő. A kereskedelemügyi miniszter Brooser Mór és dr. Moldoványi István kir. iparfelügyelőket ipari főfelügyelőkké nevezte ki.

A Villamos Vállalatok Részvénytársasága tökeemelése. Ismeretes, hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter előmunkálati engedélyt adott a vácz—budapest—gödöllői villamos vasut megépítésére. Ezt a legújabb nagyszabású üzletet a Villamos Vállalatok Részvénytársasága finanszírozza, amely czélből 300.000 koronás alapitőjét 8500 darab 200 korona névértékű részvénynek kibocsátása által két millió koronára emeli föl. A társaság e czélből e hó 13-án rendkívüli közgyűlést tart, amikor is az igazgatóság egyuttal az 1906. évi augusztus 28-án tartott rendkívüli közgyűlésén tett tökeemelésre vonatkozó határozatok hatálytalanítását fogja indítványozni s csak ezután az új tökeemelést. A közgyűlésen egyuttal jóvá fogják hagyni azokat a szerződéseket is, amelyekkel az igazgatóság a vácz—budapest—gödöllői vasut tárgyában ezideig megkötött, amelyek — természetesen — a társaságra nézve nagyon kedvezők.

A Magyar Általános Köszénbánya R.-T. rendkívüli közgyűlése. A Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat ma dr. Löw Tivadar társulati alelnök elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen 41.874 részvény képviselőjében 17 részvényes jelent meg. Szende Lajos vezérigazgató ismertette az indító okokat, melyek az igazgatóságot a rendkívüli közgyűlés egybehívására és arra az indítványra bírták, hogy a részvényesek közgyűlése az alapszabályok 15. §-ában az első aláíróknak fenntartott elővételi jogot, mint törvényben nem gyökerezőt, szüntesse meg. A közgyűlés ezen javaslatot egyhangulag elfogadta és az alapszabályok 15. szakaszát megfelelően módosította. Az elnök egyuttal bejelentette a közgyűlésnek, hogy időközben sikerült az e rendszabály által érintett összes érdekelttekekkel, vagyis az első aláírók jogutódaival oly barátságos egyezségre jutni, mely ezeknek az elővételi jogoknak minden időre való megszüntetését lehetővé teszi, úgy hogy a társulatnak attól sem kell tartania, hogy a hozott határozat megtámadtassék.

Szesztermelésünk. A magyar korona országában ez év május havában, valamint az 1907. év szeptemberétől bezárólag ez év május végéig terjedő időszakban való szesztermeléséről és szeszforgalmáról a Budapesti Tudósító a következő végleges kimutatást közli:

Termelési adó alá eső szeszifzők termelésre bejelentettek májusban 1025 hl.-t, a mult év ugyane havában elért eredményhez képest 52 hl.-rel kevesebbet, az említett időszakban 34.137 (—3268) hl.-t.

Fogyasztási adó. Termeltek a szeszifzőkben: májusban 94.361 (+6117) hl.-t, az említett időszakban 1.005.951 (+82.669) hl.-t. Bevételeztek fogyaszt. adóval terhelten szabadraktárakká nyilvánított szeszifnomitókban és szabadraktárakban: májusban 49.872 hl. kontingenst és 11.866 hl. exkontingenst, összesen 61.738 hl.-t, az említett időszakban 489.368 hl. kontingenst és 71.382 hl. exkontingenst, összesen 560.750 hl.-t. Elszállítottak a fentemlített vállalatokból: 1. A fogyasztási adó lefizetése mellett: májusban 61.653 (—12.070) hl. kontingenst és 14.808 (+12.451) hl. exkontingenst, összesen 76.461 (+381) hl.-t, az említett időszakban 624.839 (—53.593) hl. kontingenst és 72.447 (+66.692) hl. exkontingenst, összesen 697.286 (+13.099) hl.-t. 2. A fogyasztási adóval terhelten: a) a magyar korona országában lévő vállalatok részére májusban 45.586 (—562) hl. kontingenst és 13.064 (+6292) hl. exkontingenst, összesen 58.650 (+5730) hl.-t, az említett időszakban 499.678 (—6889) hl. kontingenst és 71.936 (+25.132) hl. exkontingenst, összesen 571.614 (+18.243) hl.-t; b) a vámvonalon át való kivitelre: májusban 1835 (+1709) hl. exkontingenst, az említett időszakban 6754 (—2549) hl. exkontingenst; c) másnemű adómentes felhasználásra: májusban 3126 (—282) hl. kontingenst és 11.566 (+222) hl. exkontingenst, összesen 14.692 (—60) hl.-t, az említett időszakban 29.270 (—3595) hl. kontingenst és 94.586 (—6036) hl. exkontingenst, összesen 123.856 (—9631) hl.-t.

Kezdőleges szeszkiészlet az 1907—1908. termelési időszak kezdetén, 1907. szeptember 1-én: 52.543 hl. 57 l. a kisebb, 57.300 hl. 25 l. a nagyobb adótétel mellett. Fennmaradt szeszkiészlet az 1907—1908. termelési időszak III. negyedének végén 251.983 hl.

Eddig kin volt!

A Sebők-féle szabályozható

„Chic” nyakkendőt

Sebők Gyula divatruháza és kalap gyári raktára

ma már mindenki ismeri és kedveli. Elegáns, czélszerű, izléses és olcsó, Nagy választékban azoknál szebb mintákban kapható a feltalálónál.

Budapest, VI., Teréz-körút 48. Tössék képes árjegyzékét kérni.

Most érkezett

Vasútigazgatók értekezlete. A magyar-osztrák és a bosnyák-hercegovinai vasutak igazgatói legközelebbi együttes értekezletüket — amint értesülünk — július 9-én tartják meg Bregenzben. Ugyanakkor ottan a magyar vasuti igazgatók is tartanak értekezletet.

A gazdasági munkásházak. Amióta a gazdasági munkásházak építéséről szóló törvény életbelépett, a vármegyék és vidéki városok törvényhatóságai körében élénk érdeklődés nyilvánul meg az iránt, hogy a gazdasági munkásoknak oly vidékeken, ahol a telekszerzés lehetetlen, a munkások házai olcsó fizetési feltételekkel felépíttessenek. Ujabban Zombor sz. kir. város 100.000 korona kölcsön felvételét határozta el, melyből 50 gazdasági munkáscsaládnak saját hajlékát felpélti. Darányi földművelésügyi miniszter leiratot intézett Bácsbodrog vármegyéhez, melyben tudatta, hogy Zombor városának a munkásházakra felvett kölcsön évi kamatainak enyhítéséhez, valameddig a kölcsön fennáll, 2%-kal járul. A munkásházak építése még az őszszel megkezdődik.

Nemzetközi tanácskozmány az árpavám ügyében. A német árpavám ügyében legközelebb a három érdekelt állam: Magyarország, Ausztria és Németország kiküldöttei Bécsben tanácskozásra gyűlnek össze. Ezen az értekezleten fogják megállapítani azokat a módokat és eszközöket, melyekkel a vámkezelés körüli szabálytalanságok megakadályozhatók.

A Generali forgalma. Az Assicurazioni Generali életbiztosítási osztályánál 1908. évi június hónapban 1563 ajánlat 12.303.528 korona 16 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 1366 kötvény 10.265.207 korona 49 fillér biztosítási összegre állított ki. P. évi január 1-e óta 9789 ajánlat 78.439.155 korona 21 fillér biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 8355 kötvény 67.729.878 korona 52 fillér biztosítási összegre állított ki. Az 1908. január elseje óta bejelentett károk összege 4.811.878 korona 49 fillérre rug. Az életbiztosítási osztály kimutatott állománya 1907. december hó 31-én 125.445 kötvény után 917.014.396 korona 99 fillér tőkét és 1.796.397 korona 62 fillér járadékot tett ki, amire készpénzben 264.156.557 korona 24 fillér van tartalékba helyezve. Az 1907. évben az életbiztosítási osztály által kifizetett károk 15.345.532 korona 04 fillért tettek ki s az összes ágazatoknál a társulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint kifizetett károk 899.042.935 korona 20 fillért tesznek ki. A biztosítás minden pót díj nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított népfelkelési kötelezettségénél fogva hivatott be. A betöréssel szembeni biztosítási osztályánál ugyan ezen hónapban 50 káreset jelentett be 21.996 korona összeggel, folyó évi január 1-e óta 613 káreset 156.362 korona 53 fillér összeggel került bejelentésre.

Felelős szerkesztő:

URJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-89.

Byógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonváltás).
Kék fényvel való kezelés.
Vilamos hőfürdők (Elektrotherm).
Vilamos fényfürdők.
Vilamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Vilamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. n. 2-6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kivánatra prospektus!

Ideggyengeségi állapotok:
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegszabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Vérdegyelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, izületi és csontbetegségek).
Székrekedés.
Anyagcserebajok (Ehizid, cukorbetegség, vesebetegség).
Bőr-bajok. Bőrvizketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

A gabonatőzsdéről szóló tudósításunk a közgazdasági rovatban van.

A készáru piacon elkelt:

Buza. Tiszavidéki. 250 mm. 81 kg. 25.70 korona, 500 mm. 78 kg. 24.50 korona, új, 100 mm. 78 kg. 23.80 korona, új, 100 mm. 77 kg. 25.— korona, 200 mm. 77 kg. 25.— korona, 250 mm. 76.5 kg. 25.— korona, 500 mm. 76.5 kg. 25.— korona, 500 mm. 77 kg. 25.— korona, 1223 mm. 76.5 kg. 25.10 korona, 500 mm. 76 kg. 24.85 korona, 250 mm. 76 kg. 24.30 korona, 600 mm. 75 kg. 24.50 korona.

Fejérmegyei. 100 mm. 78.5 kg. 24.70 korona, 200 mm. 77.5 kg. 24.70 korona, 200 mm. 77.5 kg. 24.40 korona.

Pestvidéki. 200 mm. 77 kg. 24.40 korona. Bácsági. 1000 mm. 78 kg. 23.70 korona, új, júliusi szállításra, 1000 mm. 78 kg. 23.40 korona, új, júliusi szállításra.

Bihari. 100 mm. 75 kg. 24.30 korona. Raktárból. 1000 mm. 79 kg. 24.80 korona, 1000 mm. 77 kg. 24.50 korona, 1780 mm. 76 kg. 24.15 korona.

Új rozs. 600 mm. 18.97 korona, kpf. július 20-ig szállításra.

Zab. 100 mm. 17.20 korona, 100 mm. 17.— korona, 200 mm. 16.90 korona, 100 mm. 16.70 korona, 150 mm. 16.60 korona, kpf.

Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	74	23.00—23.40	78	24.00—24.50
"	75	23.30—23.70	79	24.20—24.70
"	76	23.50—23.90	80	—
"	77	23.70—24.30	81	—
Fejérmegyei	74	22.70—23.10	77	23.40—24.—
"	75	23.00—23.40	78	23.70—24.10
"	76	23.20—23.60	79	24.—24.80
Pestvidéki	74	22.70—23.20	78	23.80—24.40
"	75	23.10—23.50	79	24.00—24.30
"	76	23.30—23.70	80	—
"	77	23.50—24.00	81	—
Bácsági	74	22.90—23.40	78	—
"	75	23.20—23.70	79	—
"	76	23.40—23.90	80	—
"	77	23.60—24.10	81	—
Bácskai	74	23.10—23.50	76	23.50—24.00
"	75	23.20—23.70	77	23.70—24.00
Szerb	74	—	75	—
Rozs I.-rendű új	—	—	—	18.80—19.—
középmínőségű új	—	—	—	18.60—18.80
Arpa takarmány I.-rendű	—	—	—	14.30—14.60
II.-rendű	—	—	—	13.90—14.30
Köles	—	—	—	11.—12.—
Zab I.-rendű	—	—	—	16.80—17.—
II.-rendű	—	—	—	16.20—16.60
Tengeri belföldi új	—	—	—	14.20—14.40
Repce: Kaposztarepce	—	—	—	—

A határidőpiacon kötött:

Délalót:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. októberre 11.10, 11.09, 11.21, 11.17, 11.24, 11.16, 11.12.

Rozs 1908. októberre 9.20, 9.28, 9.22, 9.24, 9.20.
Zab 1908. októberre 8.56, 8.62, 8.54, 8.47.
Tengeri júliusra 7.18, 7.19, 7.15, 7.13.
Tengeri 1909 májusra 7.12, 7.19, 7.14, 7.05.

1 óra 30 percig zárulnak:

októberi buza	11.10—11.—
októberi rozs	9.19—9.20
októberi zab	8.49—8.50
júliusi tengeri	7.12—7.13
1909 májusi tengeri	7.04—7.05

Budapesti gabonaforgalom.

1908. július 3-tól július 5-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	11037	—
Rozs	348	—
Arpa	710	—
Zab	5773	3726
Tengeri	5925	16823
Liszt	525	24943
Korpa	—	2663

Értéktőzsde.

A mai forgalom az értéktőzsdén a szilárdság jegyében folyt le. Különösen kedvező áralakuláshoz jutottak az Államvasuti és Délivvasuti részvények, melyek bécsi vásárlásokra nyolcz, illetve hatodfél koronával emelkedtek. Az Államvasuti részvények ár-emelkedését főleg a kedvező államosítási hírekkel hozták kapcsolatba, míg a Délivvasuti részvényeknél főleg a vasutnak pénzügyi helyzetének javulásáról szóló hírek voltak forgalomban. A többi vezető értékárfolyama keveset javult. A járadékpiac tartott volt, ellenben a helyi piac teljesen el volt hanyagolva és az üzlettelenség miatt csak névleges árfolyamokat jegyeztek. Forgalom csak a hadfelszerelési részvényekben volt. A sorsjegypiacon kötés a Jelzálog bank konvertált sorsjegyeiben fordult elő. Az Osztrák hitel egy koronával a szombati zárlaton felül, 620.25 koronán indult, lassan 621.50-ig javult, a Magyar hitel 737.50 koronás kezdő árfolyama 739-ig emelkedett, aztán 738.50-re gyöngült, az Államvasut 697.25-ről 702-ig, a Délivvasut 115.50-ről 117.50-re emelkedett. Forgalomba került továbbá: Leszámitoló bank 467.75 koronán, Jelzálog 430.75 koronán, Rimamurányi 550—549.50 koronán, Közúti 537 koronán, Magyar koronajáradék 93 koronán, Hazai bank 273.50—274 koronán. Egyéb helyi értékekben egyáltalában nem fejlődött ki forgalom.

Előttőzsde.

Előttőzsde szilárd.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 620.25—621.25. Magyar hitelrészvény 737.50. Osztrák-magyar államvasut 697.25—699.75. Déli vasut 115.—116.25. Rimamurányi vasmű 550.—. Jelzálogbank 430.75. Hazai bank 273.50—274.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde szilárd.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 621.—621.25. Magyar hitelrészvény 738.—739.—. Osztrák-magyar államvasut 698.50—702.50. Déli vasut 116.50—119.—. Rimamurányi vasmű 549.50—550.50. Jelzálogbank 430.25. Közúti vaspálya 536.75—537.50. Magyar koronajáradék 93.07¹/₂. Konvertált jelzálog sorsjegy 116.50. Magyar hadfelszerelési gyár r. t. 213.—216.—.

Utóttőzsde.

Az utóttőzsde csekély forgalom mellett nyugodt irányzattal folyt le. Kötötték: Osztrák hitelrészvény 622.—. Rimamurányi vasmű 551¹/₂. Délivvasut 118.—. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 621.—.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, július 6. (Saját tudósítónk jelentése.) Az itteni piac irányzata a budapesti tőzsdén mutatkozó áremelkedésekkel egyértelműen határozottan szilárd, buza, rozs és zab 15, tengeri 10 fillérel lett drágább a szombati árakhoz képest, a konzum azonban ilyen alapon tartózkodott a vásárlástól, a legszigorubb rezervátság mellett nagy üzlettelenség uralkodott.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 13.—13.35 korona, mosoni 12.60—13.— korona, tótfelvidéki 12.60—13.05 kor., délivasuti 12.50—13.— korona, marchfeldi 12.45—12.75.

Új-rozs: tótfelvidéki 10.05—10.30 korona, csepelli 10.15—10.30 kor., pestmegyei 10.15—10.40, déli vasut 10.05—10.30 korona, különféle magyar 10.—10.25 kor., osztrák 10.10—10.35 korona.

Arpa: morvaországi 7.25—7.50 kor., marchfeldi — kor., bécsvidéki — kor., tótfelvidéki — kor., csepelli — kor., győri — kor., déli vasuti — kor., tiszavidéki — korona.

Magyar tengeri: régi 7.55—7.75, új — kor., — korona, cinquantin 8.—8.50, új — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 8.80—9.10 korona, elsőrendű 9.05—9.30 kor., válogatott 9.20—9.50 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai 8.55—8.85 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, július 6. A mai előttőzsdén államvasuti részvények élénk forgalom mellett emelkedtek és az elbavölgyi vasut részvényeinek irányzata az összirányza-

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Masználati valódi áldás gyomorhajosoknak és székazorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
Nagy üveg 60 fillér.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, július 6-án. (Hivatalos tudósítás.) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) 300-400 fillér...

Sertéslétszám 1908. évi július 3. napján volt készlet 38595 drb., 1908. július hó 5-én felhajtott 685 darab, 1908. július 5-én elszállított 175 darab, 1908 július 6. napjára maradt készletben 39105 drb.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 6. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 37 darab sertés, 6 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 1343 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 1380 darab sertés, 6 darab süldő, — darab malacz.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, július 6. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 3269 darab magyar, 742 drb galicziai, — drb bukovinai, 1097 darab németországi.

Jegyzések kilogrammonként élősúlyban: Magyar hizóökor I-ső minőségű 70 76 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 62 68 fillér, III. min. 48 60 fillér, kivét. — fillér, galicziai hizóökor I-ső minőségű 76 84 fillér, II. minőségű 68 74 fillér, III. minőségű 64 67 német hizóökor I. min. 80 90 fillér, kivételesen — fillér, II. min. 70 78 fillér, III. minőségű 64 68 fillér, legelő ökor 50 62 fillér, paraszt ökor — fill., bika 52 68 korona, kivétel. — korona, tehén 54— 74 korona, bivaly 34— 44 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

VIZALLAS.

Table with columns for location (Ján, Duna, Nóra, Vág, Ébá, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latoros, Jaborca, Ung) and water level measurements for July 6 and July 4.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése. 1908. július 6-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap változókéony idő uralkodott. Zivataros esők az ország tulnyomó részén fordultak elő, a csapadék mennyisége szórványosan a 10 mm.-t meghaladta, Vas- és Zala vármegyék egy részén pedig 20 mm.-en is felülemelkedett.

Prognózis a következő 24 órára.

Lényegtelen hőváltozás és helyenkint zivataros esők várhatók.

Weather forecast table with columns: Allomás, csapadék mm., hőmérséklet, szélirány és erője, szélsebesség, csapadék mm., hőmérséklet. Lists various locations like Budapest, Pécs, Szeged, etc.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 5. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Benárd Emil igazságügyminiszteri segédtitkár, ugyanehez a minisztériumhoz miniszteri titkárrá; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Nagy Árpád pénzügyi számvizsgálót a kolozsvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez pénzügyi számtanácsossá, Brechtl János pénzügyi számvizsgálót pedig a dévai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez pénzügyi számtanácsossá, számvevőségi főnökké, mindkettőt végleges minőségben; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Baimóczy József okleveles erdész az „Id. gróf erdődi Pálffy János iskolai ösztöndíj-alapítvány”-hoz közalapítványi főerdészszé; a kolozsvári itélőtábla elnöke Poszler Gyula végzett joghallgatót a kolozsvári itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakorokká; a pozsonyi itélőtábla elnöke Lange Iván jogszigorót a pozsonyi itélőtábla területére díjtalan joggyakorokká nevezte ki.

Áthelyezések. A nagyvárad kir. főügyész Buday Sándor tornaljai járársbírói fogházort a nagyvárad törvényészeki fogházhoz; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Almássy Récze Ilona makarjai állami óvónőt a beregkomi állami óvodához, özv. Nagy Dezsőné beregkomi állami óvónőt pedig a makarjai állami óvodához ugyanebben a minőségben helyezte át.

Alapszabályjövahagyások. A kereskedelemügyi miniszter az Aradi Ruházati Iparosok és Kereskedők Szövetségének, valamint a Nagyszombati Munkaadók Általános Szövetségének alapszabályait jóváhagyta. A helyigazgatóság pedig a Budafoki Sport-Club és a Budafoki Kaszinó egyesülése felváltán keletkezett Egyesült Budafoki Kaszinó és Sport-Club és a Brassói Magántisztviselők Egyesületének alapszabályait láttaozta.

Pályázatok. A temesvári pénzügyigazgatósághoz számtisztai állásra két hét alatt; ugyanoda a vingai adóhivatalnál betöltendő ellenőri állásra két hét alatt; a szombathelyi pénzügyigazgatósághoz állami végrehajtói állásra két hét alatt; a rimaszombati pénzügyigazgatósághoz pénzügyi segédtitkári állásra két hét alatt.

EGYETERTÉS politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: CAJÓ MATYÁS

BUTOR advertisement for a subscription drive, including address: KÖTVÖS-UTCA 17. (Andrássy út sarkán) and phone number: TELEFON 8271.

Dr. MITZGER advertisement for nervous system treatments, located at Budapest, Andrássy-ut 51. I. emelet.

Magyar királyi államvasutak. 163.594. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága központi szertárában ez idő szerint készletben levő és a folyó évben még összegyűlö összesen mintegy 150 métermázsza XVI. 147 tételű betét nélküli ócska ruggyantát és 580 métermázsza XVI. 148 tételű betétes ócska ruggyantát eladni óhajtván, e célból nyilvános pályázatot hirdet.

A vevő köteles a neki eladott mennyiségeket, melyek a tényleges vissznyeremény szerint a fenti mennyiségeknél 10 (tíz) százalékkal nagyobbak vagy kisebbek is lehetnek, a felszólítás vételtől számított tizenöt napon belül okvetlenül átvenni és a szertárból eltávolítani.

A jelenlegi készlet a kötelező megkötésével egyidejűleg a december hó végével összegyűlö mennyiség pedig 1909. évi január hó végével fog a vevőnek rendelkezésre bocsátatni; ha pedig a minimális mennyiség utóbb említett határidőig nem gyűlö össze és ha a vevő erre igényt tart és ezt lepkésőbb 1909. évi február 5 ig velünk írásban közli, akkor a megvásárolt mennyiség az 1909. évi vissznyereményből fog kiszolgáltatani.

Az anyag tennyezett szertárában vendő át, annak vasuti kocsiába való, felrakásáról és tovább szállításáról a vevő tartozik gondoskodni; ha pedig a vevő az anyagnak vagonokba való felrakását a szertár által kivánja vegeztetni, akkor tartozik ezért métermázsásáért 11 (tizenegy) fillért fizetni.

A pályázati kivétel felkéréstnek, hogy erre vonatkozó és egykoronás magyar okmánybéllyel ellátott, serteletlen és lepecsételt borítékba tett ajánlataikat a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltár beszerzési szakosztályában (VI. Andrássy-ut 73. szám, II. 43 ajtó sz. a.) következő címzésre: „Ajánlat 163594 számhoz ócska ruggyanta megvételére” 1908 évi augusztus hó 4-ének déli 12-órájáig benyújtani sziveskedjenek, amikor azok ugyanott felbontatni és felolvasatni fognak. Az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői ezen versenytárgyalásnál jelen lehetnek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és említett anyag- és leltárbeszerzési szakosztályban egy példányban igény karható urakra, ennek rovát-nak pontos kitöltése mellett alitandók ki és pedig az ajánlati áraknak szamosban és betétkben való kifizése mellett.

Az ajánlattevők az ócska anyagok eladására, 122291/1896 szám alatt fennálló általános feltételeket magunkra nézve kötelezőnek eismerni és az erre vonatkozó feltételeket, mely nyvom atványtarunkban 30 fillérért megismerendők — 60 filléres okmánybéllyel ellátott két tanu előtt sajátkezűleg aláír i és ajánlatiukhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek vidékie nek 30 fillér és 20 filléres postabélyegnek a nyomt tványiárhoz leendő beállítás után post val küldetnek meg.

Bánatpénzként a megvenni szándékolt anyag ajánlati ár szerinti értékének 5%-a az ajánlat benyújtására kitűzött hatánap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban teendő le főpenztárunknál.

A bánatpénzt az ajánlattal egy borítékban beküldeni nem szabad, annak letéte azonban az ajánlatot felmentendő A bánatpénz leételeit igazoló jegy nem csatolandó az ajánlathoz, hanem az ajánlattevő birtokában marad.

Nem az elírt úrlapon benyújtott, bánatpénz nélküli, elégtelen bánatpénzu, feltéttfuzet nélküli, nem sér tetlen borítékban, le nem pecsételt, elkészve vagy távirati uton tett ajánlatok, valamint olyanok, melyek ezen pályázati hirdetményben felsoroltaktól eltérő feltételeket, vakarásokat vagy javításokat tartalmaznak nem fognak figyelembe vételni.

Póajánlatok egyáltalában nem bocsátatnak tárgyalás alá.

Ajánlattevők ajánlataikat azok benyújtásától számítva az ajánlat k feltét tartandó donéig visszavonhatatlan kötelezettségben maradni tartoznak. Az ajánlatok tetsz szerinti részmenyiségekre is szóhatnak de az alolított igazgatóság fenntartja magának a jogot hogy egyeseknek tetsze szerinti részmenyiségekre engedhessen át, melyek ajánlattevő — ha csak annak elnekezője ajánlatában világosan ki nem kötötte — elő adni tartozik. Az alulírott igazgató kősz fenntartja magának még azon jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabadon válasszathasson és hogy a célú elérésére másféle intézkedéseket teheszen.

Budapest, 1908. évi június havában. Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazatik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

A szerelem.

Felhöben jöttél láthatatlanul,
Nem jelző fényesség az utadat.
Hol volt hazád? Hol ringott a te bölcsöd —
Az éjen vagy a csillagok alatt?

A jöttöd im felverte lelketem,
És romba dült egy mély álomvilág.
Hol kopár szikla nyult a magas égbe,
Felütné fejét most a kis virág.

Te szóltottál! S hajnalhasadást
Távolból sejt a csöndes alkonyat.
Kik nem zavartak, vágyak és remények
Elúzik messze mind az álmokat.

Felhöben jöttél, láthatatlanul,
Nem is volt csillogó a köntösöd.
De megismert, mert lelke fájni kezdett,
Ki eltemetett álmai között.

Keblovsky-Mayer Lajos.

(A rizporozás és arcfestés klasszikus korszaka.) Franklin Alfréd egy legújabb megjelent könyvében érdekes adatokat közöl az arcfestés klasszikus korszakából. A XVII. század egy insége esztendőjében a francia udvar piperkőcsei és udvari dámái annyi lisztet használtak a puderezéshez, hogy azzal a liszttel több ezer ember legalább egyszer jéllakhatott volna. A rizporozást ez időtáiban a lépcsőházban végezték el, nehogy az egész lakás úgy nézzen ki, mint egy malom belseje. A dívatnő ilyenkor nyakig burkolva selyem fürdőköpenyébe, türelmesen ült a lépcsőházban és fodrásza előbb a haját fújta be finom liszttel és amikor a fej már olyan volt, mintha hópelyhekkel lenne borítva, akkor az arcra került a sor. Hogy milyen hatalmas kényur volt ez az esztelen dívat, azt legjobban bizonyítja az alábbi epizód. Amikor 1745-ben Mária Terézia Spanyolországból Párisba jött, hogy jegyet váltson Dauphin-nel, az élbe küldött udvari személyek megbotránkozva látták, hogy a spanyol hercegnő nem festi magát. Hiába magyarázták meg neki, hogy a leg-

üdebb és legbájosabb 16 esztendő leánya arczszíne sem kelhet versenyre a rizporozott francia udvarhölgyek szépségével, a hercegnő nem volt hajlandó alávetni magát a szépsítő eljárásnak. A megremült udvari népség gyorsfutárt menesztett Versaillesbe, aki elmondta a királynak és a királynénak a szörnyű esetet. Az udvar hasonlóképen elszörnyűködött és egyértelműleg megegyeztek véleményeik abban, hogy a festetlen emberi arcz emlékeztet a halottakra és a Dauphin bizonyára megijed majd tőle. Maga Richelieu sietett most már a hercegnő elé és neki sikerült is őt az arcfestés és a pirosító szükséges voltáról meggyőzni. De multak az idők és velük változtak a szokások is. Angliában nemrég egy uriember válopert indított a neje ellen azon az alapon, hogy ő nagysága festi magát. Válókeresetében előadta, hogy becses uje szándékosan megtevésztette őt az esküvő előtt, amennyiben az arczát festette s ő olyan arczot szeretett meg, amelyről az esküvő után derült csak ki, hogy a természetben egészen másképpen néz ki. A bíróság ez alapon elválasztotta a házasteleket, de a legérdekesebb az a dologban, hogy a válást olyan törvény alapján mondták ki, amelyet két és félszáz esztendővel ezelőtt, tehát a pirosító fénykorában alkottak. Ez a tiszteltreméltó törvény azt mondja, hogy minden nő, bármily körül legyen is és tarjazzék bármely osztályhoz, ha valamelyik angol alattvalót festékek, puder, hamis fogak, hamis haj, vagy kipárnázott kebel igénybevételével házasságkötésre bír, azon törvény szellemében ítéendő el, amely a boszorkányok és varázslók ellen irányul és a házasság semmisnek nyilvánítandó. A konzervatív Angliában, mint sok más ősi törvény, ez sem vesztette el máig hatályát és így alkalmazható volt jelen esetben is, bár előbb aligha gondolt rá egyetlen angol jogász is.

(Sarah Bernhardt és a málhahordó.) Sarah Bernhardt mulatságos élménye volt amerikai körutja alatt, amelyről impresszáriója a következőket mondotta el a párisi újságíróknak: Amikor Sarah Bernhardt Newyorkba megérkezett, valami csekélység miatt civódás támadt köze és egy kikötői málhahordó-munkás között. A málhahordó szitkozódott és többi díszes kollégájával együtt körülvette a híres művésznőt s együttesen fütyülni és lárázni kezdtek. Miután Sarah Bernhardt nem kísérte férfit, a helyzet reá nézve határozottan kényelmetlen lett s már-már attól kellett tartania, hogy tettelesen bánalmazzák, amikor egy ir rendőr észrevette a történeteket s utat tört hozzá magának. Jobbra-balra osztogatta az üllegetek rendőri botjával s elkergette a málhahordókat, végül pedig karját nyújtotta az isteni Sarahnak s kocsijához vezette.

(A konfettizés keletkezése.) A hushagyói czeremóniákban meg mulatságokban mind jelentékenyebb szerephez jut a konfetti és a serpentin, amiknek pedig husz-huszonöt esztendeje még a hírét sem igen ismertük. A konfetti olasz neve ellenére sem olasz, hanem párisi eredetű. Azt mesélik róla, hogy egy párisi nagy litográfiai intézetben kezdődik a pályafutása. Ez az intézet évenként sok ezernyi példányban készítet olyan naptárakat, amelyek a felső balsarkukon a felakaszthatás okáért át voltak lyukasztva. A naptár belsejében levő hirdetések mindenféle tarkaszínű vékony papírosokra voltak nyomtatva, úgy, hogy lyukasztáskor egész halom gömbölyű meg színes papírosdarabka gyült össze a munkaasztalon. Történt egy vidám hétfői napon, hogy a munkások jókedvükben egymást bombázták az ekképp összegyűlemt konfettivel s tele lett tőle a hajuk meg a ruházatuk. A princzipális éppen ekkor nyitott rájuk s okos ember lévén, egyszerűben felismerte a dolog praktikus oldalát. Néhány napra rá volt a híres opera-bál; ő is megjelent ottan s amikor a vidámság tetőpontját érte el, nagy csomó konfettit szórt széjjel a karzatról az alatt nyüzsgő sokaság fejére. A hatás leirhatatlan volt. A tömeg tombolt örömben és tetszésében s a konfetti kapossága máris biztosítva volt. Amit jó pénzért keresnek, annak előállítására mindjárt akad vállalkozó. A párisi utcái árusok jó része hónapokon át sem csinált odahaza egyebet, mint hogy kalapácsal, meg lyukasztó vassal milliószámra gyártotta a konfettit. Átlag öt frankjával adták kilóját s naponként hat-nyolc kilogrammot is elő tudtak állítani. A fáradságos kézimunkát rövidesen felváltotta a gépmunka. Speciális gépeket kezdtek gyártani a konfetti-készítés czéljaira s e gépek termelőképességét is idővel mindenféle javításokkal fokozták. Az első gépek termelőképessége átlag ötven kilogramm volt naponta; ez az eredmény később a gépek megjavítása révén száz, kétszáz, sőt hátszáz kilogrammra emelkedett. A ma használatos konfetti-csináló gépek kétszázötven lyukasztó-vassal vannak ellátva s e vasak percenként százhuszszor csapnak le az alattuk levő papírosomóra. Az egyszerre lyukasztás alá kerülő levek száma tizenöt-husz s a papírosnak — amely különben is a legsilányabb minőségű és gyakran pusztán szalmából készül — legfeljebb csak tizenhét-husz százaléka marad felhasználatlannul. A kész konfetti összetapadt állapotban hull alá egy folytonosan forgó nagy bádogengerbe. Ennek bensejében rendkívüli gyorsasággal aczélpengék forognak, amelyek az összetapadt konfettiosomókat széjjelválasztják. Ha ez megtörtént, a kész konfetti oldalvást kiröpi a hengerből.

A NAGY TITOK

IRTA: W. COLLINS.

14

Az volt a nézetem, hogy mindezeket a könyvet pontos vizsgálatnak alávetem — igazán ostobaság lenne.

És mégis, amikor az őrnagy a polcz felé pillantott, elsápadt, amint a pillantásomat a törött vázán látta. Vagy az egész csak izgatott fantáziám játéka lett volna?

Lábujjhegyre álltam és felpillantottam a magasabb polczok felé.

Itt már nem uralkodott az a nagy tisztaság, mint az alsóbb kis állványokon, a könyveket senki sem rendezte el szépen sorjában, sem be nem kötötte. Külsejük igénytelen és lapjaik lazán függtek csak össze; egyike vagy másika kifebb vagy beljebb áll a sorban, vagy eldültek. Hézagok is látszóttak, melyből kivettek egyes könyveket anélkül, hogy rendt csináltak volna közöttük. Elhatároztam, hogy az állvány felső részét megvizsgálom.

Ekkor véletlenül észrevettem egy széles, világos fényssávot, mely a már megemelt hasadékon át esett be; ez a megfigyelés arra a gondolatra készítette, hogy valaki meglesi a munkámat. Lábujjhegyem keresztül lépkedtem a szobán és hirtelen kinyitottam az ajtót: az őrnagy állott előttem.

Kalappal kezében, értésemre adta, hogy éppen elmenni készül és mindjárt mentegette is magát.

— Remélhetőleg, nem ijesztettem meg önt? — kérdezte tőlem.

— Egy kevésbé, őrnagy ur!

— Oh, ezt igazán sajnálom; nagyon megszégyenültnek érzem magam! Éppen ki akartam nyitni az ajtót, hogy elmondjam önnek, miszerint egy kis sétát kell tennem. Legfeljebb egy fél óráig maradok távol. Lehetek még valamilyen a szolgálatára, mileőt elmegegyek? Nem? De akkor igérje meg nekem, hogy csöngetni fog,

ha valamire szüksége lesz. A viszontlátásra, tisztelt barátom, a viszontlátásra!

Amint eltávozott, először is gondolkozni kezdtem.

Annai bizonyos, hogy az állvány megvizsgálása közben megfigyelt engem. A férfi, aki bírta férjem bizalmát és tudta annak titkát, az a férfi, aki tudta a titok kulcsát, meglesett, amint a könyvei között keresgéltem! Akaratlanul előrulta rejtékét, melyben életem ijesztő réme tanyázott.

Ettől a pillanattól kezdve a szobában levő többi tárgy elvesztette érdeklődésemet.

Hogy a könyveket elérjem, szükségem volt egy létrára, vagy egy székre. Észrevettem, egyet a sarokban. Amint éppen el akartam venni, az asztalon szemembe ötlött a kulcs, melyet az őrnagy rendelkezésemre bocsájtott. A gyamu, melyet rendszeren elzárt helyek iránt táplál az ember, arra az elhatározásra készítetett, hogy előbb megvizsgálom annak tartalmát, mielőtt a könyvekhez fordulok végképp. A szekrényeket, melyek a könyvállvány alatt voltak, három ajtó zárta.

Amint az egyiket felnyitottam, fent elhallgatóit az ének. Valami rettenetes volt reám nézve ez a hirtelen átmenet, a hangos zongoraszó után a legtéljesebb csend. Egy pillanatra megálltam.

A legközelebbi nesz, melyet újból hallottam, nyikorgó cipők lépése volt, valószínűleg az énektanító jött le a lépcsőn. Mindjárt utána nehéz kapu csukódott be; azután ismét teljes csend uralkodott, mint azelőtt.

Nagy elhatározással újra igyekeztem visszanyerni önuralmamot és visszatértem az első szekrényhez.

Két részre volt osztva.

A felső részben csak szivarstakutyák, az alsóban egy kagyló-gyűjtemény sorakozott. Egyéb nem is volt benne.

Amint a másik szekrényt is kinyitottam, észrevettem, hogy hirtelen besötétedett.

Az ablak felé néztem. Időközben este lett. A hirtelen elsötétedést pedig a fellegek okozták, melyek összegyűltek az égbolton. Nehéz eső-

cseppek csapódtak az ablaküvegre; az ősi szél szomorúan fütyült az elhagyott udvaron. Késsé felpiszkáltam a tüzet, mivel itt folytattam volna kutatásomat. Daczára a lobogó lángoknak, jég-hideg volt minden tagom, amint visszatértem ismét a szekrényhez.

A második szekrény felső részében néhány gyönyörű szép serleget találtam.

Az alsó felében már pompásabb ritkaságokra leltem, szépen faragott elefántcsont tárgyakat Japánból és finom laktárgyakat Kinából. Az őrnagy kincseinek átkutatása kezdett kimeríteni.

Bágyadtan nyitottam fel a harmadik szekrényt.

A felső részben egy pompásan kötött nagy kék bársony-albumot fedeztem fel a kapsok finoman czizellált ezüstből voltak rajta; a lapok a legfinomabb velinpapírból, köröskörül izlése-sen rajzolt illusztrációkkal. És mi volt ezen pompásan díszített lapok között? Kimondhatatlan csodálkozással és némi undorodással vettem észre, hogy csupán hajgyűrűk vannak benne, minden egyes lap közepén néhány selyemöltéssel oda volt erősítve a haj és alatta egy-egy női név állott. Csalódottan tettem vissza a könyvet és ismét a szekrényt akartam tovább vizsgálni, amint szinte ösztönszerűleg újból kezembe vettem a könyvet.

Minden lapot átfordítottam, amíg az első üres laphoz jutottam. Amint észrevettem, hogy a következő lapban sincs már efajta emléktárgy, megerősítve, óvatosan megfogtam a könyv bekötési tábláját és abban a reményben rázogattam, hátha van valami a lapa között, amit első átnézésre nem tudtam felfedezni.

Ezuttal türelmem meg lett jutalmazva, ami leirhatatlanul izgatottá tett és még inkább szomoruvá.

Névjegy formájú fénykép esett ki a könyvből.

Az első futólagos pillantásra észrevettem, hogy két személy van a fényképen, egy női és egy férfi alak.

A férfiben felismertem a férjemet.

(Folyt. köv.)

SZINDAK
Kedden, 1908. július 7-én.

Fővárosi nyári színház

SALOME.

Színmű 1 felvonásban. Irta: Wilde Oszkár. Ford.: Szini Gy.

Utána:

Parasztbecsület.

Melodráma 1 felvonásban. Zenéjét szerette Mascagni P. szövegét írta Largini-Tozzetti és Menasci. Ford.: Radó Antal. Kezdeté fél 8 órakor.

Műsor.
Szerda: Sámson
Csütörtök: A varázskeringő
Péntek: A varázskeringő
Szombat: A komédások
Vasárnap: d. u. A drótástó
hétfő: A varázskeringő

Városligeti Nyári Színház

Berla panamája.
Énekes bohózat 3 felvonásban, írta Feld Mátyás, zenéjét szerette Barna I. Kezdeté fél 8 órakor.

BEKETOW CIRKUSZ Városliget
Telefon 107-46

Ma este 9 1/2 órakor

Nagy szenzációs előadás

Mr. Tom Jack a léonóbiás kitérő és az egész nagy új műsor.

"PÁLMAIGET" NAGYVENDÉGLŐ
ARÉNA-UT 74. SZÁM.

Esténként **BANDA MARCI** és **FIAT** zenekarának hangversenye. — Előkelő családok találkozó helye. — Elisőrendű konyha, kitűnő ménesgyoroki és különleges borok. — 0000 Számos látogatási kár tisztelettel 0000

EKAMP GYULA a bikszádi fürdő étterem volt bérlelője.

AMERIKAI-PARK
TELEFON 4-49
4-49

igazgató: Friedmann A.

Ma és mindennap

nagy diszelőadás

és a szenzációs új júliusi műsor,

Havemann Richárd 18 vadállattal
Jenison et Dean Edler Gusztai és György új kreációkkal

2 Reros légiárnyékok, 12 Godlitzky oroszlanlángosok, 14 Piczaninos, 2 Hoozo Thidpeta boxoló ariszták, 8 Bonewake 4 Parabonit tornbilion táncosok 2 des D Arco stb. stb. 13 új szenzációs szám. Tabarn Moulin Rouge. Az előadások kedvezően időben is megtartatnak.

A honvédeknekart Baohó karmester vezeti.

Belépőjegyek: este 9 óráig 60 fill. azután 1 kor. Kedvezményes jegyek kaphatók minden tőzsdében.

DELI étterem és kávéház
a Duna-parti korszón, Wurm-u. sarkán

Ma és mindennap délután 4/5-1/2-ig és este 7/8-tól kezdve az európai hírd

CISKOVSKY
quartette hangversenye, fényes változatos műsor.
Hűség és meleg ételek. Rendes polgári irak.

Wampetics vendéglőjében

Kedvező idő esetén naponta délután és este valamint vasárnap és ünnepnap délelőtti is

katona zene

IFJ. SCHULLER FERENCZ
nagyvendéglője

VI. kerület, Andrassy - ut 89. szám.
A szalmaösvégyek legkedveltebb étterme.
Méréselt árak! * Kitűnő kiszolgálás

Hull a haja? Használja a **Petroleum-hajszesz-t.**
Egy vödöllő öveg az 8 korona. Készletkellék hely
Gara Géza és Tsa drogeria Epest, VIII. József-körút 76. Icssek árjegyzékét kérem.

Az újpesti hajóállomási vendéglőben naponta élőhalból a közönség előtt **szabad-tűzön főzött**

HALÁSZLÉ

Dunai terrasz. Gyönyörű kilátás, Katona-hangverseny.

Panpanin Tomea
fagyalt különlegességek gyára

Budapest, VII., Tököl-ut 46. sz.

Széküld saját kocsián fagyaltot elsőrendű minőségben Tisztaság és izletesség garantálva.
A oximre tessék ügyelni.

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszer-különlegességet a **GUMMI KIRÁLY**-nál

HATSCHEK N.
Osakis; Budapest, Károly-körút 6.
ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

OLSZEWSKY TADEUSZ fogműterme

Budapest, Muzem-körú 23. I. emelet.

Természethű fogak és fogorok innlap nélkül fájdalommentesen eszközöltetnek, melyek a rágásra, valamint a beszéd könnyítésére kitűnően alkalmasak. — Kzen hirdetés felmutatójának 12 forintért készítek arany koronát a legjobb aranyból.

Butor
készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen, Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.
Budapest, Váci-körút 9. (Szerencsen-utca sarok.)

"AZ ANKER"
élet- és járadék-biztosító társaság.

Magyarországi igazgatósága:
== BUDAPEST. ==

Az „Anker-palota” építkezésének befejeztéig
V., ERZSÉBET-TÉR 13. SZ.

Vagyon 174 millió korona. Biztosítási állomány 538 millió korona. Kifizetések 338 millió korona. A társaság eszközei: Mindennemű tőkebiztosításokat halál-esetre, kiházasítási és aggkori el-látási biztosításokat, továbbá gyer-mekbiztosításokat nevelési járadékkal és a nélkül, melyeknél a díjfizetés a szerződő korábbi elhalálozásával megszűnik, életjáradék-biztosításo-kat, meghatározott és olcsó díjak mellett. A társaság vagyonából Magyar-országban 1907. év végén 27 millió korona van elhelyezve. Mindennemű felvilágosítást készségesen nyújtanak az „Anker” képviselői.

ITT a tavasz!!
elmúlt a tél

de szamaradt sok durva és vöröses arc és kézbr! Gyorsan és biztosan eltüntetni azokat az elismert kitűnő **Rogátsy-féle**

Magyar-Pipere-Borax

Allandóan használva az arc, kéz és pórt, a testbőrt puhán átűn és tisztán megtartja

a **Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX** eltüntetett szeplőt, pörsenyt, alkát mittessert patandát májfoltot, a ráncos bőrt bársónysimává, a vörö-s vagy ná barnított bőrt fehérré teszi.

* Gyermekekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetetlen. Kitűnő hatással bír szomgyuladással, valamint for-és szájfápolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérré és tükörsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana.

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bórmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1—
Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K—80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimérve

Egyedüli **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpest. készítője Rákóczi-ut 10.
Feltűnik a ROGATSY névre.

TENNIS-RAKET JAVÍTÓ

Tennis-pálya-készítő és fel-szerelő. Versenyjátékosok egyedüli raketjavítója. — **MACHER REZSO** sportüzlete Budapest, IV., Koronaheroeg utca 3. szám (Az udvaron)

Butorok művészi javítása

Megrongált vagy rosszul készített finomabb butorokat teljesen új állapotba hoz, antik butorokat szakszertlen rendbe hoz, zongorát polítoz, továbbá állandóan raktáron tart finom berendezéseket, valamint konyha- és előszoba-butorokat

RÉTI JAKAB műasztalos
BUDAPEST, IX., Lónyay-utca 25. szám.

Összes berendezések eladók.

A rendkívüli nagy eláru-sítás megkezdődött

Pfeifer Pál
és Testvére cégnél
Budapest, VI., Kecskeméti-utca 6. sz.

A következő árak most eladásra kerülnek:

Angol zefir-íngék, most	frt 1,60, 1,75, 2,05
Fehér, puhamelű íng	1,50, 1,75
Egész finom férfi hálóíng	1,68
Női madapolan-íngék	95, 1,25, 1,45
Női nadrág és hálókötös	1,10, 1,25, 1,45
Lószter alsószoknyák	2,65, 3,25, 3,45
Férfi és női vászonsebkendők teja	1,50, 2,40, 3,25
Uri gallér, most	12, 15
Színes kézelők, pária	18
Férfi és női kötött barisnyák	18, 20, 25, 38
Női flor ajour-harisnya, barna és fekete	49, 65
6 személyes damaszt étkező-készl.	2,85
Vászon törülköző, piros széllel	18, 23
Kockás vászon edénytorló, 6 drb	28, 1,25
Finom madapolan fehérműre	26, 29
Kelengye-vásznak, 1 vég	6,80, 7,80, 7,95
Valódi cérnavásznak, 1 vég	15,25, 16,75

Buhaszövetek és mosó-árak mesés olcsón eladatnak, míg a készlet tart.

Még csak rövid ideig! Még csak rövid ideig!

Összes berendezések eladók.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ókszerék, evő-eszközök, népszajándékok részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendésekre különös gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

műterem

Bpost, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

Mindenkét kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé desszert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NÍRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János

Szeged

Ca és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műrés, felhalálójá a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, EKSZEREK 10-évi jótállással

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve javítások pontosan eszközöltenek.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsővű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemelés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Természetes, ezüst ősthen mindenkor frissen befőzött kiváló finom

málnaszörpöt

szállít

Gessler Siegfried

szász, és kir. udvari szőlő és ó csész. és kir. főnöke József. Főherceg kamarai szállítója

Kőbánya.

A legújabb rendszerű Zongora- és Hangszer - Hitelosztály megnyílt a legelőbbtől a legfinomabbig kaphatók készpénzért vagy banknál töltésmentő részletre.

A vásárolt zongorák vagy hangszerek értékét egy bank rögtön kifizeti, a vevő pedig a banknak marad adós. A hangszer ára tehát csak annyi, mintna készpénzért venné.

Reményi Mihály nagy zongora- és hangszer-telepén.

Budapest, Király-utca 58. szám.

Prospektus és árjegyzék minden hangszerről külön-külön díjmentesen. Telefon 87-84.

"VALUTA" erszény

egy darab bőrből készült ára 1 korona kizárólag

"Székely" bűtöndésnél VII. 9 Rákóczi-ut 4

Aranyzék ingyen

Órajavítás 1 korona.

Pótlando új részekes kivül. Zseborákvég, mutató 10 kr.

Ferenc-körút 44.

Schwimmer Albert órásmester.

Nyitva este 9 óráig. Nyitva este 9 óráig.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett garda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakeros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makacs

nemi betegséget

(hugycsőfolyást ebeket, syphillist stb.)

Impotentiát (férfiúi gyengeség négyidősebboknál is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.)

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.

Levelekre díjtalanul válasz. Kivántra gyógyszerok.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-3-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(A Pannónia szállóval szemben.)

Altáró ház. — Bejárat a lépcsőnél. — Külön váróterem.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

nik bármily

nemi betegségben szenvednek.

nemi betegségek és húgyszervi, húgycsőgyulladások, vesebetegségek, szifilisz, éjjeli magömlések, sebék és bujakeros bántalmak (syphillist), az enteritisek utóhátszervi fellépő betegségei, korai fertőző elgyengülés, bármily baktériumok stb. nőgyógyászati, nemi bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyításra alkalmasan intézkedő és leghatékonyabb gyógymóddal, fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. or. és kir. osztály főorvos országos hírű és a legregibb, 52 éve leannáló rendelé intézetét

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hólyag bajok vizsgálata villamos húgycsőútkör segítségével. Vidékek levelekre kimerül ő választ és szakaszorú tanácsot nyújt. Gyógyászati gondoskodva lesz. Titoktartás biztosított.

Nőknek külön váróterem.

BETEGEK FIGYELMÉBE

Sok ezer reményvesztett beteg férfiak és nők adta vissza megrongált egészségét és állította helyre testi és lelkijét — speciálisan győzödmünk. Orsai sikereket ért el gyógymódunk egész Európában, amit az intézet hiteles iratokkal bárminek bebizonyíthat. A gyógykezeléshez tartozó speciális szerek és alkalmazások tökéletessége, valamint a betegek iránt tanúsított lelkiismeretesség, gondos figyelem és a legalaposabb vizslátati módszerek, mind hozzá járultak az elért kiváló eredményekhez. Eljárásunk oly nyílt és őszinte, hogy a betegség alapos megvizsgálása után csak azo at fogadjuk el gyógykezelésre, akiket biztosan meggyógyíthatunk.

Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak írja le szorosa baját, aszilyenek pontos áttanulmányozás után megkapja az utasítást és a megfelelő speciális gyógyszereket is — a legnagyobb titoktartás mellett. Levélben választható melléklet. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyítja már sok évtized óta dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakeros sebeket, húgycső-, hólyag-, ideg és hálgerecs-bajokat, sörveket az ún. fertőzés és szifilisz utóhátszervi, magömlést, elgyengült férjert (impotentiát), kezdődő elmezavart, aranyerőt, vérébajokat, nőbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit, valamint mindezen felsorolt bajokkal összefüggő betegségeket. Nők részére külön intézeti kezelés, külön váróterem és külön kijárat van. A rendelést dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 5 óráig, (vasárnap déli 12 óráig.)

Crim: Dr. Palócz specialista volt kórházi orvos

Budapest, VII., Rákóczi- (Keresztut) 10.

E hirdetés rovatab minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatab minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Eötvös-utca 6/C. 288

Szabók részére

mindennemű zsinór, gonb és szabó-kellék képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvénytársaság Nagymező-utca 46. 27903.

Kajszinbaraczkot

válogatott legszebb példányokban, hegyi termést 5 kilógramonként 3 koronáért szállít Lowy Gyula mintagazdasága Gyöngyösön. 18763

Kajszinbaraczkot

válogatott legszebb minőségben 5 kiló 3 korona, megvet nagyszeműt főzésre 2.50 koronáért szállít Szilágyi M. szőlőtelep tulajdonos Kis-Kőrös. 28770

Vadásziesztergerek

gyűjtemény, részben örököségi származó egyenként is polom áron eladó. Közzük Tornewicki Lancastert 20 forint. Edőfűző lakászerkezet, modern Hammeres 32 forint. Gerzau, Hűtésinté 40 forint. Schneiders Mandler Drilling, valódi Krupp acélszökevény 65 forint. Winchester 35 rt. néhány jobb revolver, mint Brannin Wadogiammerles, uyaranti egy Götz fényképezőgép egy perzsaszőnyeg és egy motorkerékpár nagyon olcsón szonnal eladó. IV/E. Egyetem-ter 6. szám. Rónai. 4982

Kajszinbaraczkot

nagy válogatottakat 5 kilónként 3 koronáért. Cse-resnyét, meggyet, zöldidót közmélt 230 koronáért szállít Rottmann Hermin szőlőtelepe Kiskunhalason

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízatásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Béza. Telefon 67-47. 27750

Pótvizsgákra

Pogári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözőzetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 27808

Zalogcédulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER ISIDOR. Síp-utca 8. 27133

Kolozsvári

jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltófolybói speciális tanfolyam melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazás-al. Levélbeli érdeklődésekre kiemelten válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Logi-

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyestárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén Államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Logi szeminárium. Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsá-utca 44.)

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait 27733

Kitunó likörök

és rum készíthetők házilag olcsón eszenciáimmal. Egy liter készítéséhez való üvegcsé ára 60 fillér. Készítési utmutatás mellékelve. 10 üvegnyi bérmentve. Réthy Béla gyógyszerész Békéscsaba

Kajszinbaraczk

nemespéldányok belzésre vagy lekvárnak postakosaranként 1 frt. métermá-zsánként 12 frt-ért, zöld ringlő, zöldidő, aranyalma, ribizke 1 frt., fejeskáposzta keményfejeknek száza 9 frt., zöldpaprika 2 frt., kovászos vagy saláta friss ugorka száza 2 frt. posta kosaranként. Ugorka, tök, fejes- és keltkáposzta, vajbáb, kalarábé, zöldpaprika vegyesen vagy egyenként 1.40 frt. Vasuti rendelést csakis előleg beklüddéssel szállít Szabó Csónorátról.

Kajszinbaraczk

kézzel szedett, válogatott fajok betzésre és lekvárnak, aranyalma, ribizli, zöldringlő, zöldidő bármelyik postakosaranként 2.40 kor. Főzelék vegyesen, tök, fejes- és keltkáposzta, vajbáb, kalarábé, zöldpaprika, ugorka postakosaranként 2.40 korjára szállítja Gyümölcskivite Csónorátról

Fenyőborovicska

(Tuniperns) BARTA-léte, 3 liter k 7.50, 4 liter k 9.- bérmentve. FELKAI KÖZNEVELŐGYÁR Felka. Szepestm 26973

BUTOR

érveresről, finom és egyszerű butor, hálószobák és garson szobák szalon börtellek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzasszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, állandó vagy raktaó

Laub Lipót,

SUDAPEST, Liszt Ferenc-utca 13. sz.

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás ráncozatok, terítőtercsők, keramillapok, kőhímel-lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,

épület-bontás vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74. Kikötlet Sziget-ut 8.

Magánnyomozó

törv. bevezetett cég elvállal bizalmi, házasság örökségi és egyéb kényes ügyekben teendő kutató-sokot, személyek, lakások tüzetek feltünés nélküli megfigyelését s elűnt egyének és névtelen levelek irónak ki-nyomozását, bel és külföldön. Barna Libor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. I. 15. Telefon: 109-52. 28587

A legelőnyösebb részleltetésre

zongorát, pianinót, czim balmot, hegedűt

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel

utján kizárólag csakis

Reményi

nagy magyar hang-zerlelőpén.

Prospektus és árjegyzék ingyen

Budapest, Király-u. 58. szám.

Ujdonság!

Gamsbua

Ujdonság!
— K. 380-tól felfelé. —

A. Sachsel Bécs

kalapkészítő

XVII., Kalvarienberg. Nr. 34., II., Taborstrasse Nr. 39., XVI., Neuerfeldersir. Nr. 2.

képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob

éskeszerkereskedő

BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarkán

!!! Olcsó kölcsönök !!!

Tiszviselőkölcösöt 6-6 1/2%-ra, 15-35 évre, kezések és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Zalogkölcösöt 4-4 1/2%-ra, 4-62-5-05% annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-ra. Övadekokra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagy-tól kezdve előnyös feltételekkel. Tarcshittelt, Váltókölcösöt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok erdők, bányák adásvétela Osztályorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk! Minden felvilágosítást díjtalanul! Képviselek alkalmaztatnak! Én és Társam bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarkon. Telefon: 105-34. Válaszbélyeg. 28420

Szepességi csemegék

BARTA-léle vereasónya bőítöt, malna, szamocsa, csipkefogóval, gomba- és huskonverveket, pastetomokat a nál a FELKAI KÖZNEVELŐGYÁR Felka. Szepestmegye. Kérjen árjegyzékét.

BUTOROK

aló, ebédő, szalonbe- rendezések, továbbá ur- szoba, iroda berendezése- röz- és mahagonyi butorok, szönyegek és függönyök elődi angol bőrgarnitúr- eladása és vétela.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263

Kesziny-utca sarok.

15 forintért tiszta

gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelei

öltöny vagy felöltő

Krausz F. és Tsa

uri szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidokra mintákat mértékveteli utasítással bérmentve. Helyben szabásunkat mintákkal bér-koz küldjük.

30 forint.

Varrógépek

30 új valódi amerikai Singer varró- gép 6000 számszámú- nya 6000 forintért a Singer A. műbepérszél Budapest, (Süle- let Akácfa-utca 55. Minden- szemű varrógépnek javítását legutányosabb árban elvé- gézem. Árjegyzék ingyen

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása

háló-, ebédő-, szalon- uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szönyegek, függönyök, ter- tők, csillárok, vas- és réz- butorokban.

GROSZ SANDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Stenográfia

ingyenes gyorsírástautítás, teljesen díjtalan gépirás- oktatás. A Stenográfia or- szágos gabelberger gyors- és géplíró iskola az előző évek mintájára július elején teljesen díjtalan magyar, német gyorsírási és gép- írási tanfolyamokat nyit, hogy a gyorsírást a közönség minél nagyobb körében terjessze és is- merthesse. Az egyes tan- folyamok okleveles tanárok vezetése alatt állnak. Díj- talan és biztos állásköz- vetítés. Sokasorosított és másolói iroda. Jelentkezni egész napon át lehet az intézet helyiségeiben Vas- kőrút 33. Össze nem té- vesztendő más hasonló hangzású írógépiskolákkal.

Szepességi csemegék

BARTA-léle vereasónya bőítöt, malna, szamocsa, csipkefogóval, gomba- és huskonverveket, pastetomokat a nál a FELKAI KÖZNEVELŐGYÁR Felka. Szepestmegye. Kérjen árjegyzékét.

Butorok

aló, ebédő, szalonbe- rendezések, továbbá ur- szoba, iroda berendezése- röz- és mahagonyi butorok, szönyegek és függönyök elődi angol bőrgarnitúr- eladása és vétela.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263

Kesziny-utca sarok.

Palyazati hirdemény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1909. január hó 1-től számított 3 esztig 5 évre vagyis 1911. esztig 1913. év végéig a szükséges szö- veges nyomtatványokra és az ezekkel kapcsolatos könyvtökö munkáknak és a használatban levő kezeési nyomtatványok és az ezek- kel kapcsolatos könyvtökö munkáknak szállítást biz- tosítan kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A közlelebi feltételek és részletes módozatok va- mint az ajánlat felhasz- náládo úrlapok a magyar királyi államvasutak igaz- gatósága anyag és lejár- beszerzési A III. szakos- tálynál (Budapest, VI., Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 44. ajtó szám.) a hivatalos orak alatt, díjmentesen kap- hatók.

Az ivenkint egy kor. m. kir. okmánybélve gel el- látott, sértelen borítokban elhelyeztet ajánlatok lepe- csetelve ily felirattal: Aján- lat 154812/908. számhoz 1908. évi augusztus hó 4-én déli 12 óráig az anyag és lejárbeszerzési szakos-tály- nál (VI., Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 44. ajtó szám) benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott nyomtatvány meny- nyiség egy évi értékének 5, azaz öt százaléka készpénz- ben, vagy állami letételek alkalmas értékpapirokban 1908. évi augusztus hó 3-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak főpénz- tárnál leteendő.

Budapest, 1908. évi jú- lius hónap.

Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazatik.)

Magyar kir. államvasutak.

154812/1908. sz. A. III.

Palyazati hirdemény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1909. január hó 1-től számított 3 esztig 5 évre vagyis 1911. esztig 1913. év végéig a szükséges szö- veges nyomtatványokra és az ezekkel kapcsolatos könyvtökö munkáknak és a használatban levő kezeési nyomtatványok és az ezek- kel kapcsolatos könyvtökö munkáknak szállítást biz- tosítan kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A közlelebi feltételek és részletes módozatok va- mint az ajánlat felhasz- náládo úrlapok a magyar királyi államvasutak igaz- gatósága anyag és lejár- beszerzési A III. szakos- tálynál (Budapest, VI., Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 44. ajtó szám.) a hivatalos orak alatt, díjmentesen kap- hatók.

Az ivenkint egy kor. m. kir. okmánybélve gel el- látott, sértelen borítokban elhelyeztet ajánlatok lepe- csetelve ily felirattal: Aján- lat 154812/908. számhoz 1908. évi augusztus hó 4-én déli 12 óráig az anyag és lejárbeszerzési szakos-tály- nál (VI., Andrássy-ut 73. sz. II. emelet 44. ajtó szám) benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott nyomtatvány meny- nyiség egy évi értékének 5, azaz öt százaléka készpénz- ben, vagy állami letételek alkalmas értékpapirokban 1908. évi augusztus hó 3-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak főpénz- tárnál leteendő.

Budapest, 1908. évi jú- lius hónap.

Az igazgatóság. (Utányomás nem díjazatik.)

Spanyolmeggyet

kézzel válogatott nagyszeműt, cse-resnyét ropogósat betözni 3 koronáért szállít 5 kilónként Szilágyi M. szőlőtelepe Kiskőrös. 28774

INGYEN

bérmentve és titoktartással küldjük érdekes ábrák

GUMMI-

halhólyag stb. ről szóló ár- jegyzékünket.

GUMMI - HALHÓLYAG

2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 kor. testje

NAKIRA

valódi indiai férfi-külön- gesség tuozatja 12 korona.

Uterus - Spray

legújabb női különlegesség 14 kor.

PESSAR OCLUS

női szer 3-11 kor.

MINTA-GYÜJTEMÉNY

12 db leírásomhoz övzer 4 k.

IRRIBATOR

3 koronától 10 koronáig

INGYEN

küldjük

műlabak

műkezek

támgépek

sérvkötők

stbről szóló legújabb nagy képes árjegyzékünket

universális

sérvkötők

paratlanok kis onyha nyo- másu peitótával a legna- gyobb sérv is elszártható.

HASKÖTŐK,

Gummiharis- nyak stb. mérték szerint készíttatunk.

MAGYAR ORVOSI

MŰZEM - TÁRSASÁG Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. Pantos olaj és a város kereketre üveglünk.

INGYEN

DRAGÁBB, MINT MÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP

NAGYTASOK

ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁG KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 55-68 CTM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES

OLAJKÉP

ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐK MINDENHÖTT FELVÉTELEM.

szavatosság

MINDEN IRÁNYBAN FÉNYKÉPHAGYÍTÓ ÉS RUFEL PESTÉZETT MŰTEREM BUDAPEST, VII. ROTTENBILÉR-C-46 KÜNTETTE AZ 1908. ÉVI PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DÍSZOLLELVÉL; KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMELE.

Gépészeket

cséplés idejére neyszintén gazdasági ezembélyzetet, szakértelem és jószágá- óri teljes felelőseget vál- lalok a hely adó urak ré- szére teljesen költség és díjmentesen a Ján Krakaner Armin Budapest, Nagyme- ző-ut 25. Telefon 94-67.

Kispesti munkás-

házak építkezésénél alkal- mazandó ur számára, ki- nek ezen munkaidőre ké- nyelmesebb Kispesten lak- ni, kedvező alkalom kínál- kozik egy három kis szo- bás házat konyhával, kü- lön házmeisteri lakással, 600 tőke finom szőlővel, szép gyümölcsfákkal, pom- pás kútvallel most még jutányos áron megvenni. A telek 300 négyyszögöl ára 12000 korona. Cím a kiadóhivatalban. 28773

Magyar kir. államvasutak.

17 005/908 szám.

A pozsony-újváros-ré-

csői vonalon a reggeli vonatok menetrendjé- nek módosítása.

A Pozsony-újvárosi Ré- csői és vissza közlekedő reggeli vonatok menetrendje f. évi július hó 10-től kezdve olyképpen módosít- tatik, hogy az indulásnak Pozsony-Újvárosról való változatlan fenntartása mellett az érkezés Récsőre már reggel 5 óra 40 per- kór 10rténik, vissza pedig a vonat Récséről reggel 6 óra 6 perc helyett már 5 óra 54 perckor indul és Pozsony-Újvárosra reggel 6 óra 21 perckor érkezik. Bpest, 1908. július hó ban.

Az igazgatóság.

A cím- tessék gyém.

VALÓ.

di franela külsőle- tességek (övezet) csakis

F. BERGUERANFILS

leghiresőbb párisi gyárosról legelőnyö- sebben bemutathatók

Polgár Sándornál

Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50.

Részletes képes ár- jegyzék ingyen és bérmentve.

INGYEN

DRAGÁBB, MINT MÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP

NAGYTASOK

ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁG KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 55-68 CTM. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES

OLAJKÉP

ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐK MINDENHÖTT FELVÉTELEM.

szavatosság

MINDEN IRÁNYBAN FÉNYKÉPHAGYÍTÓ ÉS RUFEL PESTÉZETT MŰTEREM BUDAPEST, VII. ROTTENBILÉR-C-46 KÜNTETTE AZ 1908. ÉVI PÁRISI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSON DÍSZOLLELVÉL; KERESZTTEL ÉS ARANY-ÉREMMELE.